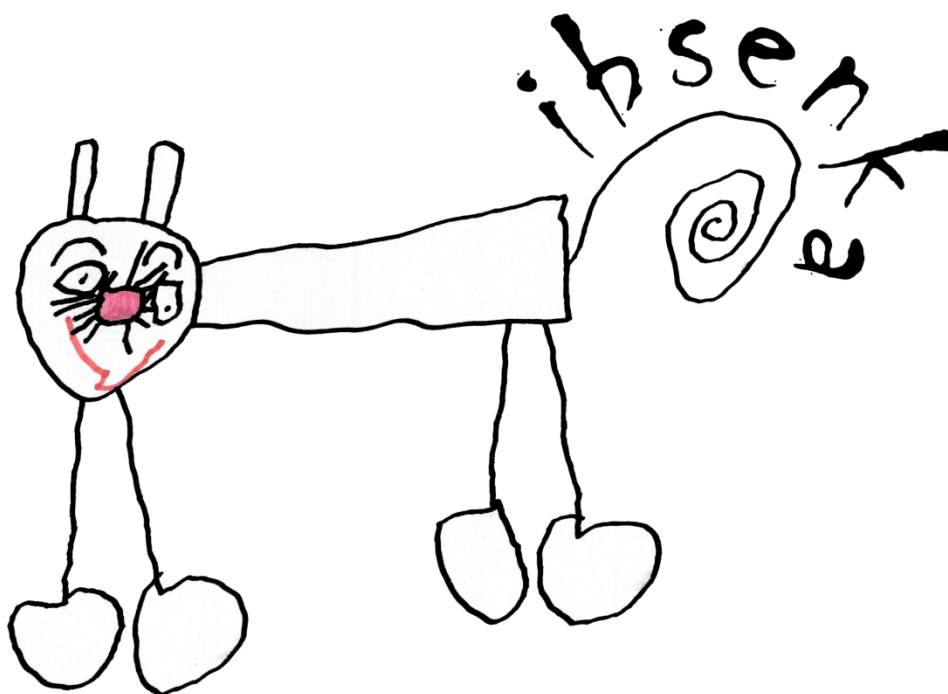

Školní vzdělávací program pro střední vzdělávání

/ zpracován podle RVP PRŠ2 /

PRAKTICKÁ ŠKOLA DVOULETÁ

78-62-C/02 Praktická škola dvouletá

Mateřská škola speciální, základní škola speciální a praktická škola
Ibsenka Brno, příspěvková organizace

1. Identifikační údaje

Název ŠVP : **Praktická škola dvouletá**

Kód a název oboru vzdělání: **78-62-C/02 Praktická škola dvouletá**

Stupeň vzdělání: **Střední vzdělání**

Délka a forma vzdělání: **2 roky, denní forma vzdělávání**

Předkladatel:

Název školy: **Mateřská škola speciální, základní škola speciální a praktická škola Ibsenka Brno, příspěvková organizace**
IČO: 60555998, **IZO:** 110300777, **REDIZO:** 610300733

Adresa školy: **Ibsenova 1, 638 00 Brno**

Jméno ředitele: **PaedDr. Petr Hanák, Ph.D.**

Kontakty: **telefon: 548 522 898**
e-mail: hanak@ibsenka.cz
www. stránky: www.ibsenka.cz

Jméno koordinátora ŠVP: **Mgr. Petra Havránková**
Kontakt: **havrankova@ibsenka.cz**

Zřizovatel školy:

Název: **Jihomoravský kraj**

Adresa: **Žerotínovo náměstí 3/5, 60182 Brno**

Kontakty: **telefon: 541 651 111**
fax: 541 651 209
e-mail: posta@kr-jihomoravsky.cz
www. stránky: www.kr-jihomoravsky.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2012, platnost verze VII od 1. 9. 2019

Číslo jednací: 173/2012

Projednáno školskou radou, dne:

.....
ředitel školy - PaedDr. Petr Hanák, Ph.D.

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Mateřská škola speciální, základní škola speciální a praktická škola Ibsenka Brno, příspěvková organizace je škola zřízená pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uvedeného v § 16 odstavec 9 školského zákona v platném znění. Prostřednictvím různých aktivit směřuje k plnohodnotnému rozvoji žáků a jejich maximální integraci do společnosti podle jejich fyzických a mentálních schopností.

Mateřské školy:

Mateřská škola speciální – elokované pracoviště Kyjevská
Pracoviště: Dětské rehabilitační centrum Medvídek, Brno, Kyjevská 5

Mateřská škola speciální – elokované pracoviště Lila Otnice
Pracoviště: Dětský domov Lila, Otnice, Boženy Němcové 151

Mateřská škola speciální– elokované pracoviště Barvičova
Pracoviště: Barvičova 45/54, 602 00 Brno-střed-Stránice

Základní školy:

Základní škola speciální Brno, Ibsenova 1
Pracoviště: Brno, Ibsenova 1

Základní škola speciální – elokované pracoviště Lila Otnice
Pracoviště: Dětský domov Lila, Otnice, Boženy Němcové 151

Základní škola speciální – elokované pracoviště Kyjevská
Pracoviště: Dětské rehabilitační centrum Medvídek, Brno, Kyjevská 5

Základní škola speciální – elokované pracoviště Zámeček, Střelice
Pracoviště: Střelice, Tetčická 69/71

Základní škola a základní škola speciální - elokované pracoviště Barvičova
Pracoviště: Barvičova 45/54, 602 00 Brno-střed-Stránice

Střední školy:

Praktická škola jednoletá
Pracoviště: Brno, Ibsenova 1

Praktická škola dvouletá
Pracoviště: Brno, Ibsenova 1

Ostatní součásti školy

Speciálně pedagogické centrum

Speciálně pedagogické centrum zajišťuje pro děti, žáky, studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytuje odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhá při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání, spolupracuje s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Tyto služby zajišťuje pro děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami, zaměřuje se zejména na děti, žáky a studenty s těžkým mentálním postižením. S klienty SPC pracuje psycholog, speciální pedagog, sociální pracovník a speciální pedagog - logoped. V případě potřeby spolupracuje SPC i s dalšími odborníky - s psychiatrem, ortopedem, pediatrem a dalšími.

Pracoviště: Brno, Ibsenova 1

Školní družina

Pracoviště: Brno, Ibsenova 1,
Brno, Barvičova 54

Školní jídelny, výdejna a kuchyň

Školní jídelna a kuchyň

Pracoviště: Brno, Ibsenova 1

Školní jídelna a výdejna

Pracoviště: Brno, Barvičova 54

2.2 Historie praktické školy

V roce 1995 byla při bývalé pomocné škole, nyní **Mateřské škole speciální, základní škole speciální a praktické škole Ibsenka Brno, příspěvková organizace**, založena Praktická škola dvouletá.

2.3 Umístění školy

Škola je umístěna mimo centrum města v sídlišti Lesná. Jde o velmi klidnou lokalitu ve zdravém prostředí. V blízkosti školy se nacházejí lesy, parky, dětská a sportovní hřiště. Velmi dobrá je dostupnost městské hromadné dopravy. Žákům školy je k dispozici školní autobus, který sváží žáky z centra města ke škole a zpět. Před školou je vyhrazené parkoviště, kterého využívají především rodiče žáků s těžším postižením.

2.4 Vybavení školy a organizace vzdělávání

Praktická škola sdílí stejnou budovu se ZŠ speciální v Brně Lesné. Využívá tedy všech jejích prostor a vybavení.

Jedná se o jednopodlažní budovu, která ve školním roce 2010/2011 a 2011/2012 prošla rozsáhlou rekonstrukcí a je zcela bezbariérová. Ve škole je vybudován výtah pro přepravu imobilních osob. Kromě tříd, ředitelny a SPC je zde umístěna cvičebna, víceúčelový ateliér,

počítačová učebna, cvičná kuchyňka pro žáky, školní dílna, místnost pro bazální stimulaci - snoezelen, školní kuchyně a jídelna. Každá třída je vybavena interaktivní tabulí s možností připojení k internetu, notebookem, CD přehrávačem. Třídy praktické školy mají pro své žáky k dispozici tablety. Pedagogové mají k dispozici sborovnu, do které je rozvedena počítačová síť. Zde mohou využívat kopírovací zařízení. Škola je dostatečně vybavena velkým množstvím učebních pomůcek.

Součástí objektu je i velká školní zahrada s fotbalovým i basketbalovým hřištěm.

Materiální vybavení školy je na velmi dobré úrovni a průběžně dochází k jeho další modernizaci.

Vzdělávání v praktické škole dvouleté se uskutečňuje v denní formě vzdělávání. Režim školy je organizován tak, aby co nejvíce vyhovoval psychickému i fyzickému zdraví žáků a zajišťoval jejich bezpečnost. Vyučuje se v blocích, mezi dopoledními a odpoledními bloky je přestávka stanovená dle aktuálního rozvrhu.

2.5 Charakteristika žáků

Střední škola poskytuje střední vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami uvedeného v § 16 odstavce 9 školského zákona v platném znění.

2.5.1. Podmínky pro přijetí

Do praktické školy jsou přijímáni žáci, kteří ukončili:

- povinou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením,
- povinou školní docházku v základní škole speciální,
- povinou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání ani základy vzdělání,
- základní vzdělávání na základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.

Přijímací řízení začíná na základě přihlášky uchazeče nebo jeho zákonného zástupce, doporučení lékaře a doporučení školského poradenského zařízení. Povinnou součástí přihlášky je výpis vysvědčení z posledních dvou ročníků, ve kterých uchazeč splnil nebo plní povinnou školní docházku anebo z odpovídajících ročníků základní školy i po splnění povinné školní docházky nebo výpis vysvědčení o ukončení z kurzu pro doplnění základů vzdělání nebo potvrzení školy, že tento kurz uchazeč končí v daném školním roce.

Další podmínkou pro přijetí je přijímací pohovor, ve kterém se zjišťuje:

- úroveň sebeobslužných a praktických dovedností,
- jazyková vyspělost a komunikační dovednost, písemný projev a čtenářské dovednosti,
- orientace v prostředí,
- všeobecný rozhled,
- matematické dovednosti v praxi.

Přijímací pohovor je bodově vyhodnocován a pořadí přijímaných uchazečů je stanoveno podle počtu získaných bodů (4 oblasti (kromě sebeobslužných a praktických dovedností) mají po maximálně 10 bodech a oblast úroveň sebeobslužných a praktických dovedností má maximálně 20 bodů, z toho vyplývá, že nejvyšší možný počet bodů je 60 a nejnižší 0). Minimální počet bodů pro úspěšné vykonání zkoušky je 20 bodů.

Termíny přijímacího řízení a kriteria pro přijetí jsou pravidelně aktualizovány na webových stránkách školy.

2.5.2. Uplatnění žáka

Absolvent praktické školy dvouleté by měl být vybaven takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, aby byl schopen práce v chráněných dílnách, případně našel uplatnění na trhu práce jako pomocná síla.

2.6 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor praktické školy je odborně kvalifikován v oboru speciální pedagogika. Ve škole pracují školní speciální pedagogové – logopedi, metodici prevence a výchovní poradci. Jde o poměrně mladý kolektiv s převahou žen. Členové pedagogického sboru se průběžně dále vzdělávají v odborných seminářích pro vzdělávání žáků novými formami a metodami práce. Navštěvují komunikační semináře a semináře sociálních dovedností pro lepší komunikaci při vzdělávání žáků se speciálními potřebami.

2.7 Aktivity a pořádané akce

Žáci Praktické školy se aktivně podílejí na přípravě všech sportovních, kulturních a tvořivých aktivit školy. Pravidelně se zúčastňují soutěží v rámci regionu, kraje i republiky. Výtvarná díla našich žáků reprezentují naši školu i v zahraničí.

Mezi pravidelné činnosti různých částí školy patří:

sportovní aktivity: plavání v plaveckém bazénu, sportovní dopoledne, půldenní, celodenní a vícedenní výlety, sportovní utkání a soutěže, účast na městských sportovních soutěžích pro osoby s mentálním postižením a další.

kulturní akce: vánoční besídky, diskotéky, oslavy Dne dětí, Valentýnská párty, Dny otevřených dveří, návštěvy divadel, divadelní představení přímo pro školu.

tvořivé aktivity a reprezentace školy: prodejní výstavy výrobků dětí, vánoční dílničky, vystoupení na různých hudebních festivalech, vánoční vystoupení, prodej výrobků na keramických trzích, vystoupení na různých kulturních akcích, výstavy výtvarných prací žáků na samostatných výstavách a další.

2.8 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

V září 2005 byla zřízena **Školská rada**, jejímž prostřednictvím se mohou rodiče, pedagogové i zástupci zřizovatele podílet na fungování a programech školy. Rodiče se mohou kdykoliv informovat telefonicky, na třídních schůzkách, na Dnech otevřených dveří nebo prostřednictvím internetových stránek. Také mohou školu kdykoliv navštívit po domluvě s třídním učitelem. Většina rodičů se školou spolupracuje formou brigád a nabídkou finanční podpory.

Škola spolupracuje s **Knihovnou Jiřího Mahena, Ekocentrem Brno Ponávka 2 a Centry volného času Mateřídouška a Lužánky**.

Škola se snaží i o spolupráci s jinými školami jak u nás, tak v zahraničí. V rámci různých projektů se navštěvujeme a vyměňujeme si zkušenosti i různé nápady.

Naše škola dlouhodobě spolupracuje s **Pedagogickou fakultou Masarykovy Univerzity Brno** a to s katedrami Speciální pedagogiky a Výtvarné výchovy, jejichž studentům

umožňujeme odbornou praxi. Od roku 2005 užíváme čestný titul „Fakultní škola Pedagogické fakulty MU“. Odbornou praxi u nás absolvují také studenti **Cyrlometodějského gymnázia a Střední odborné školy pedagogické, Lerchova 63, Brno a Střední odborné školy pro tělesně postižené GEMINI.**

2.9 Poradenské služby školy

Škola má vlastní **školní poradenské pracoviště**, ve kterém působí školní speciální pedagog, který má v rámci logopedické péče na starosti všechny žáky školy, garantuje podpůrné terapie a metodicky vede v oblasti logopedické prevence a intervence pedagogy školy a rodiče žáků. Diagnostické a poradenské služby žákům, pedagogům a rodičům dále zajišťuje také **speciálně pedagogické centrum**, které je součástí školy a má v péči klientelu s mentálním postižením, s PAS a s více vadami v rámci města Brna, ale i celého Jihomoravského kraje.

V roce 2004 jsme navázali spolupráci s **občanským sdružením AGAPO**, které zajišťuje pro žáky střední školy individuální práci v běžném pracovním prostředí prostřednictvím tranzitního programu „Ze školy do práce“. Praxe probíhají na různých pracovištích. Žáky na praxi doprovázejí pracovní konzultanti. Navazujeme spolupráci s chráněnými dílnami, kde se snažíme o maximální začlenění našich absolventů do společnosti.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Pojetí středního vzdělávání

Školní vzdělávací program je vypracován pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami uvedeného v § 16 odstavec 9 školského zákona v platném znění.

ŠVP staví na atmosféře klidu a přátelského ovzduší, týmové práci a vzájemné spolupráci. Vzdělávání se uskutečňuje s pomocí podpůrných opatření. Jedná se především o využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, speciálních učebních pomůcek, učebnic a didaktických materiálů. Škola se výrazně profiluje na využívání netradičních podpůrných terapií v rámci systému ucelené rehabilitace (muzikoterapie, arteterapie, canisterapie, hiporehabilitace, bazální stimulace ve snoezelenu, ergoterapie...). Dále využíváme pedagogicko – psychologických služeb.

V případě distanční výuky, která je pro žáky povinná, se bude ke každému žákovi přistupovat individuálně, dle jeho rodinných a vzdělávacích možností.

3.2 Cíle středního vzdělávání

Cílem ŠVP je vybavit žáky takovými vědomostmi, dovednostmi a návyky, kterými dosáhnou maximální možné míry samostatnosti v běžném životě, případně začlenění se do každodenního pracovního procesu. Snahou je vzdělat a vychovat žáka, aby byl člověkem logicky uvažujícím, komunikativním, tvořivým, člověkem tolerantním, kulturním, ekologicky myslícím, se vstřípenými zásadami morálky a zdravého způsobu života. Prioritou je kultivované chování a přátelský, avšak asertivní vztah k lidem.

Při vzdělávání užíváme **netradiční speciální metody a techniky**, které napomáhají překonat komunikační bariéry, rozvíjí myšlení, umožňují vyjádřit svoje pocity, přání a reagovat na podněty. Vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací. Rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě.

Pro žáky, u nichž je verbální komunikace omezena nebo zcela nemožná, jsou určeny **systemy augmentativní a alternativní komunikace (AAK)**. Augmentativní komunikační systémy podporují již existující komunikační systémy, určité existující dovednosti, které jsou však nedostatečné pro dorozumívání, usnadňují porozumění řeči i vlastní vyjadřování. Alternativní komunikační systémy se užívají jako náhrada mluvené řeči.

„System AAK“ je souhrn všech postupů, prostředků, jež se užívá pro rozvoj dorozumívání konkrétní osoby. Zahrnuje - oční kontakt, mimiku, gesta, znakovou řeč, prstovou abecedu, dorozumívání se pomocí obrázků, předmětů, symbolů, počítačů, pomůcek s hlasovým výstupem apod.

Z jednoduchých komunikačních systémů verbálních i neverbálních na naší škole využíváme tyto:

Znakovou řeč – kterou využíváme k dorozumívání nejen s neslyšícími žáky, ale současně slouží jako pomocný vyjadřovací prostředek žákům s poruchou komunikační schopnosti.

Vkládání znaku a gest do řeči - což nelze zaměňovat se znakovou řečí užívanou sluchově postiženými jedinci. Tento alternativní systém rozvíjí motorické a komunikační schopnosti žáků.

Globální metoda - stimuluje rozvoj zrakového vnímání, verbálního myšlení, záměrné pozornosti a rozvoje komunikativních dovedností.

Výměnný obrázkový komunikační systém – VOKS - kde žák komunikuje pomocí obrázků (fotografií).

3.3 Systém ucelené rehabilitace

Při vzdělávání užíváme netradiční speciální metody a techniky, které napomáhají překonat komunikační bariéry, rozvíjí myšlení, umožňují vyjádřit svoje pocity, přání a reagovat na podněty. Vytváříme u žáků potřebu projevovat city, vhodné projevy v chování, jednání, prožívání životních situací. Rozvíjíme vnímavost a citové vztahy k lidem, k okolnímu prostředí i k přírodě. Výběr terapií pro žáka je dán možnostmi zařízení, potřebou žáků a u některých terapií je podmíněn souhlasem rodičů (zákonných zástupců).

Součástí speciálního vzdělávání je systém ucelené rehabilitace, v jehož rámci škola nabízí:

- individuální logopedickou péči školního speciálního pedagoga
- hiporehabilitaci
- canisterapii
- muzikoterapii
- arteterapii
- stimulaci ve snoezelenu
- ergoterapii v keramické dílně
- podpora pohybového vývoje
- prvky orofaciální stimulace
- plavecký výcvik, pobyt ve vířivce
- koncept Bazální stimulace

Hiporehabilitace

Hiporehabilitace je terapeutická metoda využívající pozitivní působení koně na tělesné, duševní i sociální zdraví člověka. Metoda je založena na neurofyziologickém principu, kdy se jezdec přizpůsobuje pohybovým impulsům koně, tím napodobuje chůzový mechanismus člověka, ale bez zatížení dolních končetin. Posilují se zádové svaly, zlepšuje se napřímení páteře a snižuje se svalové napětí apod.

Canisterapie

Tato netradiční metoda využívá pozitivního působení psa (psů) na psychickou, emocionální i fyzickou oblast (sféru) jedince. Náplní této terapie jsou v různém poměru zastoupené rozličné aktivity se psem (při nichž dochází nenásilnou a příjemnou formou k rozvoji jemné a hrubé motoriky, orientace v prostoru, komunikace, koncentrace, citové složky, sociálního citění, myšlení a poznávání) a relaxační polohování (uvolnění, zklidnění, prohrátí). Pracovní tým tvoří pes (psi), jeho psovod a speciální pedagog. Psi mají řádné canisterapeutické zkoušky a jsou pod pravidelnou veterinární kontrolou. Na všech pracovištích je canisterapie provozována kolektivní a nebo individuální formou.

Muzikoterapie

Muzikoterapii považujeme za specifickou terapeutickou a současně léčebně-výchovnou metodu založenou na působení hudby a jejích prvků. Tato metoda využívá převážně neverbální komunikaci. Muzikoterapie je zaměřena na spontánní prožitky, na něž plynule navazuje terapeutický proces. Muzikoterapeut vystupuje především jako prostředník, který klienta doprovází, podporuje, nabízí možnosti. Nezbytnou součástí práce je vzájemná důvěra a kontakt, otevřenost a poskytnutí pocitu bezpečí.

Při práci s našimi žáky používáme aktivní i receptivní formu skupinové muzikoterapie a terapii individuální. Kombinujeme využití Orffova instrumentáře, dechových, drnkacích a bicích nástrojů, pomůcek vyrobených za účasti žáků, hry na tělo, zpěvu a tance.

Jednotlivé lekce dle potřeb žáků zaměřujeme například na zvýšení koncentrace pozornosti, na rozvoj jemné i hrubé motoriky, na zapojení méně využívaných částí těla, či na rozvoj sluchové analýzy. Námi vedená muzikoterapeutická sezení přispívají k rozvoji sociální a emocionální inteligence. Klienti zde zažívají úspěch vlastní i prožitý skupinou, čímž se spontánně učí vzájemné toleranci a spolupráci. Podporujeme vzájemné kontakty a sdílení emočních prožitků. Na závěr lekce zařazujeme relaxaci, která vede k uvolnění napětí a celkovému zklidnění. Podstatná je pro nás oboustranná komunikace a přirozený lidský kontakt.

Arteterapie

Výtvarná tvořivost je pro člověka přirozená. Každý člověk, ať nadaný či postižený, je schopen vytvářet smysluplná výtvarná díla. Důraz je kladen na rozvoj individuální tvořivosti. Podstatné je stimulovat tvořivou atmosféru uvnitř skupiny, navazovat na relaxaci, na spojení výtvarného projevu s hudbou, tancem, literaturou a jinými druhy umění. Výtvarné práce se v arteterapii nerozlišují na dobré či špatné - všechny jsou záznamem individuálního prožitku jednotlivého dítěte. Proces tvorby je zde důležitější než její výsledek. Tím je posilováno spontánní vyjádření, psychické uvolnění a radost z vytváření něčeho nového.

Hodina arteterapie na naší škole většinou začíná relaxací s hudbou nebo poslechem motivační pohádky. Někdy může být jako motivace vhodný také tanec, pohybové vyjádření dané problematiky, nebo smyslové, většinou haptické prožití materiálu, se kterým budeme pracovat. Arteterapie tak má návaznost na smyslovou, hudební a literární výchovu. Po tomto prožitku teprve začínáme se samostatnou výtvarnou prací, často doplněnou relaxační hudbou. Osvědčuje se nám používat delší dobu jednu výtvarnou techniku. Zdá se, že jejich časté střídání někdy brání uvolnění tvořivosti. Žáci se zaměří na techniku, a tím uniká spontánnost ve výtvarném projevu.

Stimulace ve snoezelenu

Tato metoda nabízí stimuly zrakové, čichové, sluchové, vibrační a somatické podněty ve speciálním prostředí. Nejčastěji je to tzv. multisenzorická místnost. Při této metodě je aktivita ponechána především na žákovi, který sám vyhledává pro sebe zajímavé podněty.

Multisenzorická místnost se dá také používat pro relaxaci, masáže, aromaterapii, muzikoterapii, navázání kontaktu a komunikace, regulaci agresivity, autoagresivity, náplň žáka poruchy chování, nejistota, neurotické projevy, problémy v komunikaci a vytváření sociálních vazeb.

Místnost pro snoezelen je speciálně upravená, opticky a akusticky izolovaná. Jejím základem je vodní lůžko vyhřáté na teplotu asi 35 °C, které má vzbuzovat dojem plodové vody. Součástí pokoje jsou i speciální světla, zrcadla, využívá se hudba, působení barev, vůní, chutí a dalších pomůcek, které slouží k bazální stimulaci somatické, akustické, vizuální a vibrační.

Ergoterapie

Jedná se o obor, který nabízí aktivní pomoc lidem s fyzickým, psychickým či intelektovým postižením, omezující jejich samostatnost a funkční kapacitu. Cílem ergoterapie je dosažení maximální možné soběstačnosti a zvýšení kvality života. Při hledání vhodné aktivity je důležité, aby činnost sama o sobě měla smysl. Měla by být rozvržena tak, aby klient byl schopen práci dokončit a aby ho pokud možno bavila.

V naší škole ergoterapii využíváme (v rámci výuky), jako náplň volného času (volnočasových aktivit) a zároveň jako rehabilitaci.

Zařazujeme činnosti jako: práce v keramické dílně, práce na školním pozemku, práce v dřevařské dílně, výtvarné činnosti, třídění odpadu.

Podpora pohybového vývoje

Jedná se o podporu pohybového rozvoje s následným rozvojem rozumových, sebeobslužných a komunikačních dovedností a návyků. Cílem této metody je upravit svalové napětí žáků tak aby se blížilo normě. V rámci této metody se učí žáci provádět pohyby aktivně s maximální možnou kontrolou nad svým pohybem. Ze začátku nabízíme žákům pomoc, ale postupně ji oddalujeme. Tato metoda napomáhá antigravitačnímu vzpřímení, budování tělesného schématu, disociaci jednotlivých částí těla, práci vestibulárního aparátu, motorické aktivitě a podporuje stimulaci všech smyslů.

Prvky Orofaciální stimulace

Orofaciální stimulace vychází z orofaciální regulační terapie profesora Castillo Moralese a je určena především těžce postiženým žákům. Hlavním cílem této stimulace je odstranění problémů, které neumožňují koncentraci pozornosti, vizuální a sluchovou perцепci, senzomotoriku, hrubou a jemnou motoriku, komunikaci, příjem potravy, emocionalitu a jsou překážkou k navození procesu aktivního učení.

V naší škole se zaměřujeme především na přípravu orofaciálního komplexu muskulárního, navození koordinace dýchání a polykání, pro vnímání těla a polohy hlavy vůči čelisti a tělu, uvědomování si středové osy těla, rozvoj senzomotoriky a kinestetického vnímání, navození pozitivních emočních procesů.

Plavecký výcvik a pobyt ve vířivce

Vybraní žáci školy chodí plavat do bazénu TJ Tesla na Lesné. Žáci pro výuku plavání využívají speciální pásy a pomůcky, ale velký počet z nich je již nepotřebuje.

Naše zařízení má vyhrazenou hodinu týdně ve vířivce v Bazénu Kraví Hora. Vířivku nabízíme přednostně dětem s poruchami autistického spektra. Cílem těchto hodin je především odbourání strachu z vody, nácvik správného a bezpečného pohybu ve vodě a radostné prožívání aktivit s kamarády.

Koncept Bazální stimulace

V současnosti je bazální stimulace pojímána jako pedagogicko – psychologická aktivita, kdy se snažíme nabídnout žákům se souběžným postižením více vadami možnosti pro jejich vývoj osobnosti. Prostřednictvím bazální stimulace se nabízí žákovi podněty všude tam, kde se jedinec s těžším postižením vzhledem ke svému stavu není schopen sám postarat o dostatečný přísun přiměřených podnětů. Bazální stimulace bude individuálně prováděna jen u těch vybraných žáků, kde je potřebná k celkovému osobnostnímu rozvoji.

3.4 Výchovné a vzdělávací strategie

Ve výchovně vzdělávacím procesu škola využívá takové metody, které vedou k rozvoji osobnosti žáka jako celku a současně respektují jeho individuální možnosti. Ve výuce je kladen důraz na individuální přístup. V odůvodněných případech jsou žáci vzděláváni dle IVP, na základě doporučení školského poradenského pracoviště.

3.4.1 Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák by měl:

osvojit si poznatky obsažené ve vzdělávacím programu	Žákům pomáháme si získané informace a poznatky zafixovat za pomoci činnostního učení (např. navozování modelových situací, názorné ukázky, hry, besedy, využívání digitální a audiovizuální techniky).
využívat vhodné naučené metody a techniky	Učíme žáky, které z naučených metod a technik je vhodné využít k osvojování poznatků.
uplatňovat znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností	Vedeme žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu.
reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku	Vedeme žáky k rozpoznávání oprávněné a neoprávněné kritiky. Oprávněnou kritiku využíváme jako impulz k zdokonalení žáka. Na neoprávněnou kritiku učíme žáka reagovat argumentací a obhajováním svého názoru.
používat základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí a pracovních činností	Fixujeme a rozvíjíme osvojování pojmů z probíraných oblastí a činností.
dokázat vyhledávat informace a využívat je v praktickém životě	Žáky učíme užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet.

Kompetence k řešení problémů

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák by měl:

rozpoznat problémy a hledat způsob řešení	Při výuce navozujeme takové situace, abychom žáky přiměli k hledání způsobu řešení problémů.
řešit běžné životní situace a překážky, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem případně za pomoci druhé osoby	Vytváříme modelové situace v denních činnostech, které napomáhají fixaci zkušeností sloužících k řešení běžných překážek a úkolů.
přijímat důsledky svých rozhodnutí	Při výuce navozujeme takové situace, abychom žáky naučili uvědomovat si a přijímat důsledky svého jednání a chování.
dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby	Vedeme žáky k tomu, aby dokázali přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné

	osoby. Situace navozujeme opakovaně pro lepší zautomatizování reakcí.
--	---

Kompetence komunikativní

Žák by měl:

Výchovné a vzdělávací strategie

rozvinout své komunikační dovednosti	Podporujeme přátelské vztahy a komunikaci mezi všemi žáky i dospělými ve třídě i mimo ni.
dokázat se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou	V maximální možné míře podporujeme žáky v běžné verbální i neverbální komunikaci. Dle individuálních možností žáků procvičujeme jednoduchou písemnou komunikaci v denních činnostech. Tam, kde je potřeba, využíváme různé formy komunikace.
naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na ně reaguje	Vytváříme modelové situace, hry a soutěže, ve kterých stimulujeme komunikativní dovednosti užívané v běžných situacích a vztazích.
vyjadřovat své názory a postoje a vhodnou formou se snažit obhájit svůj názor	Učíme žáky akceptovat odlišnosti vyjadřovacích schopností v kolektivu třídy i mimo ni. Motivujeme žáky ke komunikaci sugestivními otázkami, formou her a soutěží a vytvářením přátelského prostředí ve třídě.
pro komunikaci využívá běžné informační a komunikační prostředky	Využíváme audiovizuální techniku k procvičování základních komunikačních dovedností.

Kompetence sociální a personální

Žák by měl:

Výchovné a vzdělávací strategie

orientovat se v základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování	Formou interaktivních her zprostředkovává povědomí o mravních hodnotách. Návštěvami kulturních akcí upevňuje pravidla společenského chování.
uvědomovat si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby	Prostřednictvím modelových situací, vzdělávacích pořadů v televizi, čtením příběhů a povídaním, seznamujeme žáky s možným nebezpečím zneužívání jeho osoby.
jednat zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým osobám	Prostřednictvím besed učí žáky analyzovat, rozlišovat a hodnotit co je zodpovědnost, pozitivní a negativní chování.
respektovat práva a povinnosti svá i ostatních, přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů	Navozujeme situace, ve kterých si žáci uvědomují rovnováhu mezi svými zájmy a právy a mezi zájmy a právy ostatních lidí.
dokázat se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy	Provádíme nácvik evakuace školy pro případ mimořádné situace. Seznamujeme žáky s důležitými telefonními čísly integrovaného záchranného systému v ČR, kraji a městě Brně.

Kompetence občanské**Výchovné a vzdělávací strategie**

Žák by měl:

respektovat základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití	Vytváříme modelové situace, ve kterých se žáci učí základním právům a povinnostem občanů. Pomocí prvků dramatické výchovy navozujeme sociální vztahy a fixujeme správné vzorce chování.
zvládat běžnou komunikaci s úřady	Prostřednictvím her seznamujeme žáky s běžnými situacemi, při kterých je třeba komunikovat s úřady. Učíme je, jak má tato komunikace správně probíhat.
zdůvodnit význam zdravého životního stylu, váží si svého zdraví i zdraví druhých lidí	V rámci každodenních činností vytváříme stereotypy v péči o duševní i tělesné zdraví.
podílet se na ochraně životního prostředí a jednat v souladu se strategií udržitelného rozvoje	Seznamujeme žáky se základními myšlenkami strategie udržitelného rozvoje a v rámci jejich možností je zapojujeme do aktivit podporujících tuto strategii. Např. třídění odpadu, šetření energií a vodou, ekologické soutěže.
respektovat a chránit naše tradice a kulturní i historické dědictví	Seznamujeme žáky s historií naší země, se zvyky a tradicemi a jejich významem. Vedeme je k jejich respektování, ale současně je seznamujeme i s kulturními odlišnostmi mezi ostatními národy světa.
rozpoznat nevhodné a rizikové chování, uvědomovat si jeho možné důsledky	V rámci prevence sociálně patologických jevů mezi žáky pořádáme besedy s odborníky a vedeme žáky ke zdravému životnímu stylu.

Kompetence pracovní**Výchovné a vzdělávací strategie**

Žák by měl:

mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti	Utváříme základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty, různými materiály a procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích.
chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu	Vytváříme takové pracovní aktivity, kde žák vidí bezprostředně výsledek práce, za který je různými formami ohodnocen.
plnit stanovené povinnosti, je schopen spolupráce, respektuje práci svou i druhých	Provádíme pravidelné aktivity, při kterých musí žáci pracovat s ohledem na spolužáky (brát ohled, omluvit se, vyjít vstříc).
znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb	Pravidelně navozujeme takové situace, při kterých musí žáci ukázat praktickou dovednost a orientaci v poradenských službách.
řídít se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci i hygieny práce	Bezprostředně před zahájením pracovních činností seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti, užíváním běžných ochranných

	pomůcek. Vytváříme stereotypy v dodržování zásad bezpečnosti.
--	---

3.4.2 Odborné kompetence

Kompetence k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák by měl:

dodržovat právní předpisy z oblasti BOZP, hygienické předpisy a předpisy požární ochrany	Navozujeme modelové situace, při kterých si žáci osvojují základní vzorce chování v rámci pravidel BOZP. Jsou vedeni k automatickému chování při dodržování hygienických zásad.
používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností	V rámci již výše zmíněného osvojování pravidel BOZP žákům vštěpujeme nutnost používání předepsaných ochranných prostředků při jednotlivých činnostech.
spolupodílet se na vytváření bezpečného pracovního prostředí	Před každou činností vytvoříme vhodné pracovní prostředí tak, aby žák byl schopen bezpečně pracovat.

Kompetence k usilování o kvalitu práce, výrobků a služeb

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák by měl:

dodržovat stanovené normy a předpisy	Žáky seznamujeme s normami a předpisy, které se vztahují k dané činnosti a průběžně kontrolujeme jejich dodržování.
pracovat podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými předpisy	Využíváme co nejsrozumitelnějších názorných předloh a návodů, aby byli žáci schopni úkoly plnit samostatně. Případně postup průběžně vysvětlujeme.
zvolit vhodné materiály, vybírá a používá správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti	Vytváříme u žáků cit pro volbu materiálů. Při práci využíváme všech dostupných nástrojů a pomůcek s ohledem na technologický postup a možnosti žáka.
zkontrolovat a hodnotit kvalitu své vykonané činnosti	Formou vystavování hotových prací vede žáky k hodnocení práce své i spolužáků.

Kompetence k ekonomickému jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák by měl:

znát význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení	Prostřednictvím prodeje hotových výrobků a prezentováním jeho výsledků žákům, jim poskytujeme zpětnou vazbu o finančním společenském ohodnocení jejich práce.
---	---

posuzovat v pracovním procesu prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí	Využíváme odpadového a přírodního materiálu, přičemž je žákům neustále vštěpována problematika šetrného přístupu k životnímu prostředí.
--	---

3.4.3. Odborné kompetence dle zaměření školy

Kompetence k pracím v domácnosti, na zahradě, v dílně

Výchovné a vzdělávací strategie

Žák by měl:

udržovat v čistotě domácí prostředí, bezpečně zacházet s čisticími prostředky	Vytváříme u žáků cit pro čisté domácí i školní prostředí. Při práci se snažíme vytvářet stereotypy v dodržování zásad bezpečnosti s čisticími prostředky.
zvládat základní obsluhu domácích spotřebičů	Pravidelně navozujeme takové situace, při kterých žáci získávají dovednosti s ovládním a manipulací všech potřebných domácích spotřebičů s ohledem na technologický postup, možnosti žáka a vybavení školy.
pečovat o oblečení a zvládat jeho jednoduchou opravu	Utváříme základní manuální dovednosti při manipulaci s oblečením, procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích.
orientovat se v základech pěstitelství, využívat vypěstované plodiny a přírodní zdroje	Utváříme základní manuální dovednosti při manipulaci se zahradnickým nářadím a při pěstování různých druhů rostlin.
poznat základní dílenské nástroje a pomůcky, bezpečně s nimi zachází	Utváříme základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty, různými materiály a procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích.
osvojit si základní pracovní dovednosti s keramickou hlinou i jinými materiály	Vytváříme u žáků cit pro volbu materiálu. Provádíme pravidelné aktivity, při kterých musí žáci pracovat s ohledem na estetiku a správné pracovní postupy.
chápat význam ekologického přístupu a nutnost třídění odpadních materiálů	Využíváme odpadového a přírodního materiálu, přičemž je žákům neustále vštěpována problematika šetrného přístupu k životnímu prostředí.
dokázat se dle svých individuálních možností zařadit do běžného pracovního prostředí	Vytváříme stereotypy v dodržování zásad bezpečnosti a různé algoritmy činností.

3.5 Zabezpečení žáků s kombinací postižení

Naše praktická škola je školou speciální, zaměřenou na výuku žáků s mentálním postižením, mentálním postižením v kombinaci s jiným zdravotním postižením a s poruchami autistického spektra. Škola zajišťuje speciálně pedagogickou péči a výuku pedagogy s psychopedickou či jinou potřebnou speciálně pedagogickou specializací. Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními v rámci zařazování dětí do naší školy, doporučování výuky na podkladě individuálního vzdělávacího plánu, asistentů pedagoga, speciálních postupů či pomůcek apod.

Žáka vzděláváme dle potřeby podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Vzdělávání podle IVP umožňuje §18 školského zákona, podrobnější popis je v §3 vyhlášky č.27/2016Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných v platném znění. Individuální vzdělávací plán tvoříme na žádost rodičů (zákonných zástupců) a doporučení speciálně pedagogického centra. Vyučující vytvoří ve spolupráci se speciálně pedagogickým centrem a rodiči IVP nejpozději do 1 měsíce po nástupu žáka do školy nebo po zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. V pololetí se IVP vyhodnocuje, jakým způsobem je realizováno vzdělávání a zda jsou plněny podmínky. Samozřejmě může být IVP během školního roku průběžně doplňován a upravován dle potřeb.

Integrace žáků s tělesným postižením je zajištěna jak na elokovaných pracovištích, tak i na pracovišti Ibsenova. Všechna pracoviště jsou bezbariérová. Někteří pedagogové mají somatopedickou specializaci. Supervize speciálních pedagogických center (SPC) pro smyslové vady se stávají pro pracovníky naší školy v případě integrace žáka s kombinací mentálního postižení a smyslové vady samozřejmě součástí jejich pedagogické práce. Pro odborné konzultace, podporu úspěšného vzdělávání a prevenci či eliminaci rizik ve vzdělávání je ve škole zřízeno školní poradenské pracoviště, které tvoří školní speciální pedagog a školní psycholog. Několik našich pedagogů má aprobaci etopedickou (pro žáky s poruchami a problémy v chování). Veškeré problémy řešíme ve spolupráci s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka.

U žáků klademe důraz na rozvíjení sebehodnocení (zdravé sebedůvěry, schopností vyrovnat se s neúspěchem, posouzení svých možností). Zúčastňujeme se různých soutěží (sportovních a výtvarných), vystupujeme na školních i mimoškolních kulturních akcích.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí v praktické škole. Jsou důležitým prvkem ve vzdělávání a pomáhají všestranně rozvíjet osobnost žáka, především v oblasti postojů a hodnot.

Osobnostní a sociální výchova

- je prakticky zaměřené průřezové téma, které má každodenní využití v běžném životě. Pomáhá každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti s ohledem na jeho individuální možnosti. Specifikem Osobnostní a soc. výchovy je, že se učivem stává sám žák, stává se jím konkrétní skupina a stávají se jím běžné situace každodenního života.

Člověk a životní prostředí

- vede žáka k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí.
Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje hodnotovou orientaci žáků.

Výchova demokratického člověka

- má za úkol naučit žáka orientovat se ve složitostech, problémech a konfliktech společnosti tak, aby si zachoval svou lidskou důstojnost, naučil se respektovat druhé s vědomím svých práv a povinností.

Žák by měl uplatňovat zásady slušné komunikace.

Osobnosti a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník
<i>Osobnostní rozvoj</i>		
Rozvoj schopností poznávání	Čj - Int Aj - Int M - Int Př - Int Hdv - Int Vv - Int Tv - Int Rv - Int Pp - Int Zřrp - Int	Aj - Int Př - Int Vv - Int Tv - Int Rv - Int Pp - Int Zřrp - Int
Sebepoznávání a sebepojetí	Aj - Int Ov - Int Tv - Int, A	Aj - Int Tv - Int, A
Seberegulace a sebeorganizace	Tv - Int	Ov - Int Tv - Int
Psychohygiena	Vt - Int Ov - Int Př - Int Tv - Int Pp - Int Zřrp - Int	Hdv - Int Vt - Int Ov - Int Př - Int Tv - Int Pp - Int Zřrp - Int
<i>Sociální rozvoj</i>		
Poznávací schopnosti	Vt - Int Rv - Int	Vt - Int Rv - Int
Mezilidské vztahy	Hdv - Int Rv - Int Pp - Int	Čj - Int Rv - Int Pp - Int
Komunikace	Čj - Int Aj - Int Vt - Int Ov - Int Hdv - Int	Aj - Int Vt - Int Hdv - Int
Spolupráce	Čj - Int M - Int	M - Int Ov - Int

	Hdv - Int Vv - Int	Vv – Int
Morální rozvoj		
Řešení problémů	M - Int Vt - Int Hdv - Int Tv – Int,- A Rv - Int	M - Int Vt - Int Ov - Int Tv - Int, A Rv - Int Pp - Int

Člověk a životní prostředí

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník
Ekosystém	Př - Int Zřrp - Int	Př - Int Zřrp - Int
Základní podmínky života	Čj - Int Př - Int Pp - Int Zřrp - Int	Př - Int Pp - Int Zřrp - Int
Vztah člověka k prostředí	Vt - Int Př - Int Vv - Int Zřrp - Int	Vt - Int Př - Int Vv - Int Tv - Int Zřrp - Int
Lidské aktivity a problémy	Vt - Int Př - Int, P Pp - Int Zřrp – Int, P	Čj - Int Vt - Int Př - Int, P Pp - Int Zřrp – Int, P

Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1. ročník	2. ročník
Občanská společnost, stát a škola		
Občanská společnost a škola	Čj - Int Ov - Int	Ov - Int
Občan, občanská společnost a stát	Ov - Int	Ov - Int Hdv - Int
Lidské vztahy		
Kulturní rozdíly	Hdv - Int	Čj - Int
Lidské vztahy	Ov - Int Vv - Int Rv - Int	Čj - Int Ov - Int Vv - Int Rv - Int
Etnický původ	Ov - Int	Ov - Int

Legenda:

Int = integrace do předmětu

A = akce

P = projekt

4. Učební plán

	1. ročník	2. ročník		
Předmět	počet hodin týdně	počet hodin týdně	celkový počet 1. a 2. Ročník	Počet hodin celkově za studium
Český jazyk a literatura	2	2	4	160
Anglický jazyk	1	1	2	80
Matematika	2	2	4	160
Výpočetní technika	1+1	1+1	2+2	160
Občanská výchova	1	1	2	80
Přírodopis	1+1	1+1	2+2	160
Výtvarná výchova	1+1	1+1	2+2	160
Hudební a dramatická výchova	1	1	2	80
Tělesná výchova	3	3	6	240
Rodinná výchova	3	3	6	240
Příprava pokrmů	4	4	8	320
Základy řemesel a ručních prací	6+3	6+3	12+6	720
celkem hodin týdně	32	32	64	2560

Poznámky k učebnímu plánu

Disponibilní časová dotace je vyznačena jako +

Český jazyk a literatura je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Celková časová dotace je 4 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Čj.**

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Celková časová dotace je 2 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku s celkovou časovou dotací 1 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Aj.**

Matematika je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Celková časová dotace je 4 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je M.**

Výpočetní technika je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Celková časová dotace je 2 hodiny týdně pro oba dva ročníky, ale tento předmět byl posílen o 2 disponibilní hodiny pro oba ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku tedy s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Vt.**

Občanská výchova je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Celková časová dotace je 2 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je

vyučován v 1. i 2. ročníku s celkovou časovou dotací 1 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Ov.**

Přírodopis je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Celková časová dotace je 2 hodiny týdně pro oba dva ročníky, ale tento předmět byl posílen o 2 disponibilní hodiny pro oba ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku tedy s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Př.**

Výtvarná výchova je vyučovací předmět, který byl vytvořen z části vzdělávací oblasti Umění a kultura. Celková časová dotace je 2 hodiny týdně pro oba dva ročníky, ale tento předmět byl posílen o 2 disponibilní hodiny pro oba ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku tedy s celkovou časovou dotací 1 hodiny týdně a v 2. ročníku s celkovou časovou dotací 3 hodiny týdně. **Zkratka předmětu je Vv.**

Hudební a dramatická výchova je vyučovací předmět, který byl vytvořen z části vzdělávací oblasti Umění a kultura. Celková časová dotace je 2 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku s celkovou časovou dotací 1 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Hdv.**

Tělesná výchova je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Je to integrovaný předmět spojený ze dvou vzdělávacích okruhů a to okruhů Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Celková časová dotace je 6 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku s celkovou časovou dotací 3 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Tv.**

Rodinná výchova je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Odborné činnosti, ze vzdělávacího okruhu Rodinná výchova. Celková časová dotace je 6 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku s celkovou časovou dotací 3 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Rv.**

Příprava pokrmů je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Ze vzdělávacího okruhu Výživa a příprava pokrmů. Celková časová dotace je 8 hodiny týdně pro oba dva ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. Ročníku s celkovou časovou dotací 4 hodiny týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Pp.**

Základy řemesel a ručních prací je vyučovací předmět, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Ze vzdělávacího okruhu Odborné obory podle zaměření školy. Celková časová dotace je 12 hodiny týdně pro oba dva ročníky, ale tento předmět byl posílen o 6 disponibilní hodiny pro oba ročníky. Předmět je vyučován v 1. i 2. ročníku tedy s celkovou časovou dotací 9 hodin týdně v každém ročníku. **Zkratka předmětu je Zřrp.**

Využití týdnů v období září – červen školního roku (celkem 40 týdnů)

Činnost	Počet týdnů
Vyučování dle rozvrhu	30
Závěrečné zkoušky	2
Časová rezerva (opakování učiva, prázdniny, státní svátky, exkurze, výchovně vzdělávací akce, praxe, výlety)	8

4.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Zahrnuje v sobě učivo:

1. Jazyková výchova
2. Komunikační a slohová výchova
3. Literární výchova

V Jazykové výchově a Komunikační a slohové výchově jsou žáci vedeni ke zvládnutí vyjadřovat se podle individuálních možností ústní, písemnou nebo alternativní a augmentativní formou komunikace, správně vnímat sdělení a rozumět jim. Úkolem je naučit žáky samostatně tvořit jednoduché mluvené i písemné nebo neverbální projevy.

V Literární výchově se prostřednictvím literárních děl rozvíjí čtenářské, vyjadřovací a tvořivé dovednosti. Žáci se učí chápat rozdíl mezi poezií a prózou, poznávají hlavní postavy - jejich popis a charakteristiku. Učí se vnímat hlavní myšlenku díla.

Ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura se těsně prolínají všechny složky -jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova.

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně. Podle potřeby jsou využívány alternativní metody komunikace, které pomáhají vytvořit takovou formu náhradní komunikace, která umožňuje komunikaci žákům s autismem a těžším mentálním nebo kombinovaným postižením. Jedná se o komunikaci prostřednictvím piktogramů, znakované češtiny apod.

Výuka nejčastěji probíhá v kmenových učebnách. Využíváme i počítačovou učebnu a školní knihovnu. Besedy a práce s literaturou se také realizují v městské knihovně. Vždy je třeba přihlížet ke konkrétním potřebám a schopnostem daných žáků.

Hodnocení předmětu:

Kritériem bude samostatnost žáka, jeho přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Anglický jazyk (popis osoby, určování slovních druhů formou her), Výpočetní technika (výukové programy, elektronická komunikace, internet jako zdroj informací), Občanská výchova (kulturní dědictví, tradice - literární ukázky, uplatnění slohových útvarů na trhu práce - životopis, žádost), Přírodopis (popis a charakteristika živočichů, rostlin, přírodních dějů, rozšiřování slovní zásoby), Hudební a dramatická výchova (lidové a umělé písně v souvislosti s literární historií národa - státní hymna, lidová slovesnost, tvorba slovní zásoby, spolupráce hudebních skladatelů se spisovateli – libreta, dramaturgie, dramatické žánry a divadelní hry), Tělesná výchova (odborná terminologie), Rodinná výchova (dramaturgie - modelové situace a praktická cvičení), Příprava pokrmů (popis potravin a pracovních postupů), Základy řemesel a učních prací (rozvíjení slovní zásoby – názvy náradí, náčiní, popis pracovního postupu).

Do předmětu Český jazyk a literatura jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- AAK

- VOKS
- Orofaciální stimulace

Žákům, kteří mají problém dorozumět se běžným způsobem jsou nabídnuty alternativní metody komunikace a výměnného obrázkového komunikačního systému. Využíváme piktogramy, znakovanou češtinu apod.

V rámci orofaciální stimulace provádíme rozvoj oromotoriky (stimulace mimických svalů, procvičování ohebnosti jazyka). Snažíme se o srozumitelnou artikulaci a plynulost mluveného projevu.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova
Člověk a životní prostředí
Výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá mateřský jazyk pro osobní a společenský život,
- vyhledává informace v učebnicích, časopisech, literatuře a na internetu, hledá společně s učitelem souvislosti mezi získanými informacemi,
- uplatňuje osvojené dovednosti v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k pochopení významu mateřského jazyka pro jejich osobní i společenský život,
- předkládá žákům různorodý materiál ke studiu, nabízí možnosti k získávání informací,
- pomáhá žákům uplatnit získané znalosti v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- vybírá podstatné informace,
- překonává nezdary a překážky, hájí svá rozhodnutí,
- vyhledává informace, pracuje s nimi a hledá pomocí nich řešení problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- ukazuje žákovi jak naslouchat, vnímat, chápat a respektovat názory jiných lidí,
- povzbuzuje a motivuje k činnosti,
- ukazuje žákovi cesty řešení problémů a nabádá k dalším krokům ke zdárnému řešení problémů.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- si rozšiřuje svoji aktivní i pasivní slovní zásobu,

- formuluje vlastní myšlenky, názory, požadavky, prosby, přání pokud možno v souvislých větách a srozumitelně,
- zvládá základní pravidla komunikace – respektuje pravidla slušného chování, přijímá názor druhých, aktivně naslouchá,
- s rozvahou řeší konflikty a nedorozumění, reaguje adekvátně na danou situaci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří příležitosti pro rozvíjení slovní zásoby a vzájemnou komunikaci,
- navozuje verbální situace, nutí žáky k samostatnému verbálnímu projevu,
- volí modelové situace k procvičování vzájemné komunikace,
- vytváří prostřednictvím dramatizace, situačních her a scének vhodné zázemí.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se podílí na utváření dobrých vztahů, dokáže se vcítit do problémů druhých, respektuje je,
- pracuje v týmu,
- má možnost projevit svůj názor, vlastní zkušenost, podílí se na vytváření příjemné atmosféry pro práci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat cestu k sobě i okolí prostřednictvím rozhovorů a povídání, napomáhá spolupráci a vzájemné pomoci,
- učí žáky komunikovat ve skupině.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- chápe význam mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti (solidarita, neočekávat protislužbu),
- poznává a chápe rozdíly mezi lidmi, respektuje názory druhých.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří časté modelové situace, využívá aktuálně vzniklých situací k rozvoji harmonických vztahů,
- využívá všech dostupných prostředků (literatura, dramatizace, osobní zkušenosti) k rozvoji empatie u žáků.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- posiluje sebedůvěru při řešení přiměřených situací,
- utváří pracovní návyky v samostatné i týmové činnosti, chápe přínos spolupráce, dodržuje vymezená pravidla.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce,

- využívá pozitivní motivaci a důsledně vede žáky k dodržování vymezených pravidel,
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí.

1. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
	Český jazyk a jazyková výchova	
- rozlišovat spisovný jazyk, nespisovný jazyk	-poznávání spisovných a nespisovných slov, uvádění příkladů ze svých zkušeností -odlišení prvků nářečí od spisovného jazyka	
- uplatňovat základní znalosti českého pravopisu v písemném projevu	-označování hlásek písmeny, poznávání rozdílu mezi hláskou a písmenem -doplňování písmen a rozdělovací znaménka do jednoduchého textu -dělení slov na slabiky, používání základních rozdělovacích znamének (tečka, čárka, otazník, vykřičník)	
- využívat poznatky z tvarosloví v písemném i mluveném projevu	-základní způsoby tvoření slov, práce s kořenem slova, slovem základovým, příponami, předponami, koncovkami -seznámení s jednotlivými slovními druhy (rozpoznání podstatných jmen a sloves) Podstatná jména -rozpoznání rozdílu mezi podstatným jménem a vlastním jménem -vyhledávání podstatných jmen a uvědomování si rozdílu mezi jinými slovními druhy, zvláště slovesy -psaní obecných a vlastních podstatných jmen -psaní svého jména a příjmení, jména rodinných příslušníků a kamarádů Slovesa -poznávání základního rozdílu mezi podstatným jménem a slovesem (hledání sloves formou her a srovnávání rozdílu s podstatnými jmény) -formou her určování rozdílu mezi přítomným, minulým a budoucím časem, mezi číslem jednotným a množným Přídavná jména -poznávání přídavných jmen (vzájemné poznávání spolužáků ve třídě se zaměřením na jejich charakterové vlastnosti) Neohebné slovní druhy -získávání základního povědomí o neohebných slovních druzích (prostřednictvím pohádek a dramatizace umět v textu vyhledat citoslovce, řeč zvuků a slov) -základní definice věty, základní druhy vět (oznamovací, tázací, rozkazovací)	

	<p>-rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, upevňování dovedností zapamatování</p> <p>-cvičení pozorování a sdělování, praktická cvičení verbální i nonverbální komunikace v různých situacích, způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace</p>	<p>OSV- Rozvoj schopnosti poznávání</p> <p>OSV- Komunikace</p>
	Komunikace a slohová výchova	
- umět se správně a srozumitelně vyjadřovat	<p>-procvičování společenského styku (oslovení, prosba omluva, poděkování)</p> <p>-rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci; rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy</p>	OSV- Spolupráce
- dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou	<p>-dramatizace jednoduchého příběhu, pohádek, scének ze života, emočních situací</p> <p>-procvičování jednoduchých rozhovorů ve známých situacích, řízení rozhovoru, telefonování, dramatizace každodenních situací, telefonování, mail, ... v praxi</p>	
- zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisů, žádostí, životopis	<p>-práce s pohlednicí, složenkou, přihláškou a jinými tiskopisy</p> <p>-spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci</p> <p>životopis - seznámení s údaji, které má životopis obsahovat (formou skupinového povídání)</p>	VDO- Občanská společnost a škola
	Literární výchova	
- reprodukovat přiměřený text	<p>-procvičování čtení, přednesu, reprodukce textu</p> <p>-výběr vhodné literatury</p> <p>-voda – klíčový význam vody pro existenci života, ochrana vody, zdroje znečištění, druhy vody</p> <p>-využití tematicky vhodných literárních ukázek (poezie a próza)</p>	ČŽP- Základní podmínky života
- poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózou	-poslech příběhů, literárních ukázek, rozdíl mezi poezií a prózou	

Učivo 2. ročníku velmi úzce navazuje na učivo 1. ročníku. Získané poznatky prohlubuje.

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
	Český jazyk a jazyková výchova	
- rozlišovat spisovný a nespisovný jazyk	-srovnávání stylu hovorového, odborného, uměleckého -možnosti uplatnění v různém prostředí lidských činností -poznání rozdílu češtiny od cizích jazyků	
- podle individuálních možností uplatňovat souhrn znalostí českého pravopisu v mluveném i písemném projevu	-označování hlásek písmeny (psaní velkých písmen) -procvičování používání základních rozdělovacích znamének (tečka, otazník, vykřičník, pomlčka, závorky) -tvrdé, měkké souhlásky, vyjmenovaná slova, shoda podmětu s přísudkem	
- využívat poznatky z tvarosloví v písemném mluveném i základní způsobů tvorby slov	-základní způsoby tvorby slov - odvozování, skládání, seznamování se zkratkami a zkratkovými slovy, základní užití slovních druhů v praxi -poznávání jednotlivých slovních druhů v mluveném jazyce i textu - homonyma, synonyma a antonyma Podstatná jména -rozpoznání a užívání v praxi (názvy ulic, měst, zemí, pohoří, řek), rozdíl mezi podstatným jménem a vlastním jménem Slovesa -hledání sloves v textu, označení číslicí Přídavná jména -praktické užití přídavných jmen (při popisu, formou her a soutěží) – jazykové hry Neohebné slovní druhy -prostřednictvím pohádek a literárních textů vyhledávání neohebných slovních druhů – zaměření na citoslovce	
- používat adekvátní slovní zásobu včetně odborné terminologie	-využití slovní zásoby z komunikačního hlediska (dramatizace, přednes) -souhrnné procvičování nabytých poznatků se zaměřením na praktické činnosti a dovednosti žáků, seznámení s odbornými texty -využití odborné terminologie v odborných předmětech (Příprava pokrmů, Základy řemesel a ručních prací)	
	Komunikace a slohová výchova	
- umět se správně a srozumitelně vyjadřovat	-opakování základních norem společenského styku (oslovení, prosba, omluva, poděkování), osvojování zásad kultivovaného projevu -uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	VDO- Lidské vztahy

- dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou	-komunikační dovednosti v praktickém životě (zaměstnání, návštěva, úřady, obchod, pohled dopis, SMS, telefonování, mail,...), využití dramatizace – modelové situace ze života	
- zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisů, žádostí, napsat životopis	-vyplňování základních údajů do jednotlivých tiskopisů a formulářů (údaje na pohlednici, složence, přihlášce) -návčik psaní blahopřání, pohledu, seznam věcí na výlet, vzkaz -jednoduchý životopis obsahující základní údaje o žákovi	
- popsat předměty a činnosti vztahující se k odborným činnostem, aplikovat zadaný pracovní postup	-popisování pracovního prostředí a předmětů vztahujících se k odborným činnostem, pojmenování nářadí, náčiní, popis pracovních postupů při vaření, dílenských i ručních pracích, následné praktické využití, práce podle jednoduchých grafických návodů nebo slovních pokynů učitele -odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny	ČZP- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- reprodukovat, dramatizovat a napsat jednoduchý příběh	-tvoření, reprodukování, dramatizace a psaní jednoduchého příběhu, vypravování zážitků z prázdnin formou kolektivního posezení slušná formulace textu -předvádění jednoduchých scének, vyjádření svých pocitů (vánoční besídky, návštěvy divadelních představení...) -využití dramatizace v hodinách, vytváření scének správného a nesprávného chování každodenního života se zaměřením na životní prostředí -návčik chování podporujícího dobré vztahy (respekt, podpora, pomoc)	OSV- Mezilidské vztahy
- napsat jednoduchý příběh	-návčik psaní jednoduchého příběhu	
Literární výchova		
- rozlišit jednotlivé literární žánry	-lidová slovesnost, povídka, pohádka, bajka, hádanka, říkadlo, rozpočítadlo, slovní hříčka, recitace	
- poznat a formulovat rozdíl mezi poezií a prózou	-poslech příběhů, literárních ukázek, rozlišení poezie od prózy -výběr literatury dle individuálních možností a schopností žáků -seznámení s nejznámějšími osobnostmi české literatury (práce s díly B. Němcové, K.J.Erbena, K.Čapka a jiných autorů) -jedinečnost každého člověka a jeho individuální	VDO-

	zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik a jejich kultur	Kulturní rozdíly
- zjišťovat základní potřebné informace z dostupných zdrojů	-vyhledávání informací z denního tisku, časopisů, encyklopedií, internetu, médií	
- umět reprodukovat přiměřený text	-využití ukázek z naší i světové literatury (klasické i současné) -udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost	VDO- Lidské vztahy
- recitovat básně přiměřené svým schopnostem	-výběr literatury dle individuálních schopností žáků (pohádky, bajky, povídky ze života dětí)	
- vystihnout charakteristiku jednotlivých postav	-charakteristika jednotlivých postav	
- orientovat se v odborném textu	-zvládnout čtení návodů a pracovních postupů, příprava na profesi (jednoduché návody ve vaření ručních a dílenských pracích)	

4.2 Anglický jazyk

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Žáci jsou vedeni ke zvládnutí vyjadřovat se podle individuálních možností ústní, písemnou nebo alternativní a augmentativní formou komunikace.

Předmět se vyučuje v 1. a 2. ročníku s celkovou časovou dotací 1 hodiny týdně v jednotlivých ročnících. Podle potřeby jsou využívány alternativní metody komunikace, které pomáhají vytvořit takovou formu náhradní komunikace, která umožňuje komunikaci žákům s autismem a těžším mentálním nebo kombinovaným postižením. Jedná se o komunikaci prostřednictvím piktogramů, znakované češtiny apod.

Pokud se žák s výukou cizího jazyka zatím nesetkal, seznámí se pouze se základními jazykovými funkcemi. Klademe důraz na komunikaci využitelnou v běžném životě, s gramatikou se seznamují žáci jen okrajově.

Výuka nejčastěji probíhá v kmenových učebnách. Využíváme i počítačovou učebnu. Vždy je třeba přihlížet ke konkrétním potřebám a schopnostem daných žáků.

Hodnocení předmětu:

Kritériem bude samostatnost žáka, jeho přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Výuka prolíná ostatními předměty, například Český jazyk a literatura (texty, básničky, rozvoj slovní zásoby, zadání úkolů, gramatika), Výpočetní technika (internet – překlady, DUMy), Základy řemesel a ručních prací (názvy předmětů okolo nás).

Do předmětu Anglický jazyk jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- alternativní a augmentativní komunikace
- výměnný obrázkový komunikační systém

V rámci těchto terapií jsou do učiva, dle možností školy a potřeb žáků, zařazeny tyto činnosti: Pro žáky s poruchou komunikace je možno využít možnosti jiné komunikace, které žák ovládá jako jsou např. komunikační tabulky, znak do řeči, znakovaná čeština a Braillovo písmo nebo výměnný obrázkový komunikační systém.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- vyhledává informace ve slovníku,

- uplatňuje osvojené dovednosti v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k pochopení významu anglického jazyka pro jejich osobní i společenský život,
- pomáhá žákům uplatnit získané znalosti v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- vyhledává informace na internetu, pracuje s nimi,
- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem,
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- povzbuzuje a motivuje k činnostem,
- ukazuje žákovi cesty řešení problémů a nabádá k dalším krokům ke zdárnému řešení problémů,
- navozuje modelové situace k překonávání překážek,
- poskytuje častou pozitivní zpětnou vazbu.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- si rozšiřuje svoji aktivní i pasivní slovní zásobu,
- formuluje vlastní myšlenky, názory, požadavky, prosby, přání,
- zvládá základní pravidla komunikace – respektuje pravidla slušného chování, přijímá názor druhých, aktivně naslouchá,
- řeší s rozvahou konflikty a nedorozumění, reaguje adekvátně na danou situaci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří příležitosti pro rozvíjení slovní zásoby a vzájemnou komunikaci,
- navozuje verbální situace, nutí žáky k samostatnému verbálnímu projevu,
- volí modelové situace k procvičování vzájemné komunikace,
- vytváří prostřednictvím dramatizace, situačních her a scének vhodné třídní klima.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- utváří dobré vztahy, dokáže se vcítit do problémů druhých, respektuje je,
- pracuje v týmu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- pomáhá žákovi hledat cestu k sobě i okolí prostřednictvím rozhovorů a povídání, napomáhá spolupráci a vzájemné pomoci,
- učí žáky komunikovat ve skupině.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- chápe význam mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti,
- poznává rozdíly mezi lidmi, respektuje názory druhých.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- navozuje modelové situace k rozvoji harmonických vztahů,
- využívá všech dostupných prostředků k rozvoji empatie u žáků.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností

- posiluje sebedůvěru při řešení přiměřených situací,
- chápe přínos spolupráce, dodržuje vymezená pravidla.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce,
- využívá pozitivní motivaci,
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí,
- důsledně žáky vede k dodržování vymezených pravidel.

1. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- získat zkušenosti s výslovností v anglickém jazyce	anglická abeceda, poslech anglických písní, zpěv, poslech a reprodukce slovních hříček, básní -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování	OSV-Rozvoj schopností poznávání
- seznámit se s jednoduchými frázemi	reakce na příkazy (sednout, vstát, zhasnout, vzít tužku, otevřít sešit, ...) fráze (Jak se máš?, Kolik mi je let., Odkud jsem., Kde žiji., ...)	
- utvářet si slovní zásobu pro pozdrav, představení, omluvu, gratulaci	pozdrav, otázka na jméno, odpověď na otázku na jméno, gratulace k narozeninám, omluva -praktická cvičení verbální i nonverbální, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, žádost apod.)	OSV-Komunikace
- vytvořit si slovní zásobu o věcech denní potřeby a v rámci výuky je používat	názvy předmětů okolo nás – sešit, tužka, pero, stůl, židle, květina, zahrada, televize, rádio, fotoaparát, počítač, kuchyň, třída, obývací pokoj, koupelna, ložnice, základní číslovky do deseti	
- získat zkušenosti s formulací jednoduchých otázek a odpovědí	utváření jednoduchých otázek v přítomném čase, seznámení se strukturou věty v otázce	

- seznámit se s používáním základních gramatických prostředků	zákonitosti při tvoření množného čísla (přidání koncovky -s,-es), používání záporu NOT	
- osvojit si pojmenování věcí okolo sebe a pojmenování částí těla	barvy, předměty, názvy oblečení (tričko, kalhoty, sukně, kabát, šaty, svetr, boty), pojmenování nemocí (chřipka, rýma, kašel), emocí (bolest, v pořádku, šťastný, nešťastný, rozzlobený), názvy hlavních částí těla, zájmové činnosti (hra na hudební nástroj, zpěv), pojmenování sportů (plavání, stolní tenis, fotbal, lyžování), pojmenování profesí (učitel, lékař, spisovatel, kuchař, řidič) - znám sebe sama	OSV- Sebepoznání a sebepojetí
- osvojit si pojmenování členů rodiny	seznámení se slovíčky – máma, táta, sestra, bratr, dědeček, babička	
- seznámit se s názvy dnů v týdnu, denní doby, ročních období	názvy dnů v týdnu, denní doby, ročních období	
- osvojit si pojmenování vybraných potravin	Potraviny	
- osvojit si pojmenování dopravních prostředků, věcí a činností spojených s cestováním	dopravní prostředky (auto, autobus, letadlo, loď), výlet, hotel, hrad, kopec, les, moře, hory, restaurace	
- seznámit se jak se pracuje se slovníkem	vyhledávání slov a jejich překlad do českého a anglického jazyka	

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tématické okruhy
- osvojit si základní pravidla výslovnosti	procvičování slovní zásoby, poslech a zpěv anglických písní, poslech a reprodukce slovních hříček, básní	
- porozumět jednoduchým textům a nápisům	východ, vchod, restaurace, obchod, letiště, nemocnice -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování	OSV-Rozvoj schopností poznávání
- porozumět jednoduchým pokynům, sdělením a frázím	-reakce na příkazy (sednout, vstát, zhasnout, vzít tužku, otevřít sešit) -fráze (Jak se máš?, Kolik mi je let., Odkud jsem., Kde žiji.)	

	-fráze a sdělení (žádost o pomoc, o radu, vyjádření souhlasu, nesouhlasu a jednoduchého názoru)	
- zvládnout základy společenského styku – pozdravit, představit, požádat, poděkovat	pozdrav, otázka na jméno, gratulace k narozeninám, omluva, představení, základní údaje o své osobě, poděkování, požádání -praktická cvičení verbální i nonverbální, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, žádost apod.)	OSV- Komunikace
- používat osvojenou slovní zásobu	žádost o radu a o pomoc, lidské tělo, zdraví a nemoc, základní číslovky do deseti -znám sebe sama	OSV- Sebepoznání a sebepojetí
- vést jednoduchý rozhovor	jednoduché věty v přítomném čase, vyjádření vlastního názoru, vytvoření záporu	
- zformulovat jednoduchou otázku a odpověď	otázky typu: Jak se máš?, Co děláš?, Kde žiješ? a odpovědi na ně	
- používat základní gramatické prostředky	zákonitosti při tvoření množného čísla, výjimky žena a muž, jednoduchá otázka a odpověď, utvoření záporu	
- pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě, v bytě	názvy předmětů okolo nás, barvy, zvířata, čísla, oblečení	
- pojmenovat členy rodiny	rodina (máma, táta, sestra, bratr, dědeček, babička)	
- znát názvy dnů v týdnu, denní doby, ročního období, určit čas	názvy dnů v týdnu, denní doby, ročních období, počasí, příroda	
- používat základní slovní zásobu z oblasti jídla a potravin	ovoce, zelenina, maso, přílohy, denní jídla, potraviny, pití	
- znát základní pojmy související s cestováním	cestování, výlet, dopravní prostředky, hrad, památky, sport, zájmy (procházky, opalování, plavání)	
- orientovat se ve slovníku	čtení a překlad jednoduchých slov	

4.3 Matematika

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Matematika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně pro každý ročník. Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, žákovské kuchyňce, mimo školu při nákupu potravin, na vycházce apod.

Předmět Matematika je zaměřen na rozvoj praktických činností a dovedností, které žáci nejčastěji využijí v běžném životě, na posílení schopností logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci se seznamují a prohlubují své znalosti o matematických pojmech, symbolech, postupech a způsobech jejich užití. Učí se používat matematické a geometrické pomůcky včetně kalkulátoru. Všechna uvedená témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací.

Výuka probíhá individuálně, skupinově i frontálně.

Hodnocení:

Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Výuka prolíná ostatními předměty, například Český jazyk a literatura (slovní úlohy, zadání příkladů), Výpočetní technika (výukové programy, počítačové hry), Výživa a příprava pokrmů (nákup surovin, vážení), Základy řemesel a ručních prací (měření, rozměrování pozemku, dodržování rozměrů v sadbě), Tělesná výchova (řada, kruh, rozlišení vpravo-vlevo).

Do předmětu Matematika jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu:

Osobnostní a sociální výchova

Do předmětu Matematika jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- alternativní a augmentativní komunikace

V rámci této terapie jsou do učiva, dle možností školy a potřeb žáků, zařazeny tyto činnosti: Pro žáky s poruchou komunikace je možno využít možnosti jiné komunikace, které žák ovládá jako jsou např. komunikační tabulky, znak do řeči, znakovaná čeština a Braillovo písmo nebo výměnný obrázkový komunikační systém.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základy počítání a využívá je ke svému vzdělávání,

- používá učebnice, učební materiály a pomůcky (pracovní listy, kalkulačka, pravítko),
- dodržuje návykové stereotypy učení,
- chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení,
- používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života,
- ovládá způsoby práce s počítačem (práce s myší),
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích (manipulace s penězi, časové údaje, porovnávání velikostí).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- aplikuje vhodné metody práce dle stupně postižení a individuálních schopností žáka,
- zařazuje didaktické hry, motivující k osvojení a postupnému zdokonalování matematických dovedností,
- předkládá odpovídající učební pomůcky a materiály (pracovní listy, počítačové programy, papírové i pravé peníze, geometrické tvary, číslice, puzzle, razítka s čísly),
- umožňuje žákům uplatnit získané zkušenosti v praxi,
- pozitivně motivuje žáka k dalšímu učení.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem,
- řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností,
- se nenechá při řešení problémů odradit nezdarem a ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- navozuje modelové situace k překonávání překážek,
- poskytuje častou pozitivní zpětnou vazbu,
- vyžaduje důsledné dokončení započatého úkolu,
- vede k samostatnosti a vytrvalosti při práci,
- učí žáky nenechat se odradit nezdarem.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem,
- rozumí sdělení a reaguje na ně podle svých možností,
- chápe jednoduché běžně užívané texty a obrazové materiály (pracovní listy, počítačové hry s matematickým obsahem),
- využívá pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky (verbální i neverbální).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjádření svých myšlenek,
- povzbuzuje žáka k praktickému používání jemu dostupných technik v matematice,
- aktivně zapojuje žáka do života školy.

1. ročník.
Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tématické okruhy
- utvořit si pojem o pojmu přirozená a celá čísla a operace s nimi	pojem přirozená čísla; pojem záporná čísla; číselná osa; číslo „0“; pojem celá čísla; přiřazování předmětů podle číselné řady; operace s čísli; určování více, méně, stejně -rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění, doplňování číselné řady vzestupné, porovnávání množství, cvičení dovedností zapamatování, řešení jednoduchých praktických úloh	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- orientovat ve slovních úlohách s přirozenými čísly	správné přečtení a pochopení slovní úlohy, vyhledání čísel a zvolení správné početní operace pro výpočet úlohy -řešení jednoduchých praktických úloh	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- osvojit si pojem zaokrouhlení čísla	pojem zaokrouhlení, postup při zaokrouhlování, čísla končící na číslici 0,1,2,3,4 a čísla končící na číslici 5,6,7,8,9, -cvičení paměti	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- seznámit se pojmem „zlomek“ a počítat s ním, použití zlomku v praxi	pojem zlomek, ukázka zlomků, zápis, čtení a grafické znázornění zlomků, nákup potravin, rozdělení jídla, recepty-vaření	
- orientovat se na kapesním kalkulátoru	používání kalkulátoru, výpočty pomocí kalkulátoru	
- nacvičit manipulaci s penězi	manipulace s penězi při nákupu, spočítání celkové ceny nákupu, vrácení peněz	
- utvořit si pojem o základních jednotkách délky, času, hmotnosti, objemu	rozlišování časových pojmů (rok, měsíc, den, hodina, minuta, sekunda), seznámení se základními jednotkami délky (mm, cm, m, km), hmotnosti (g, dkg, kg) a objemu ($\text{cm}^3, \text{dm}^3=1$) -organizace vlastního času	OSV- Spolupráce
- měřit a vážit v praxi	měření rovinných útvarů; užití měření a vážení v praxi (měření - místností, pozemků, vážení - papírů a potravin) -dovednosti pro řešení problémových situací	OSV- Řešení problémů
- seznámit se s grafem a tabulkou	pojmy tabulky, grafy, orientace v tabulce	
- orientovat se v	přímka, úsečka – porovnávání délky předmětů	

pojmech rovinné obrazce čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh a rýsování	(kratší – delší), rozlišení rovinných obrazců (čtverec, trojúhelník, kruh, obdélník), pojmy kruh, kružnice, seznámení s prací s pravítkem, trojúhelníkovým pravítkem, kružítkem – základy rýsování	
- poznávat základní tělesa krychle, kvádr, válec, koule	pojem těleso, rozdělení těles, manipulace se stavebnicemi, jejich zobrazení na ploše	
- seznámit se s pojmem obsah a obvod rovinných útvarů	seznámení s pojmem obvod a jeho použití v praxi, obvod rovinných obrazců (pomocí provázku, pásma, metru), seznámení s pojmem obsah – porovnávání obsahu – v praxi výpočet zahrady	
- utvořit si pojem o obsahu a povrchu těles	objem – naplňování nádoby vodou, povrch těles – vytvoření tělesa z papíru	

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- provádět aritmetické operace s přirozenými a celými čísly	přirozená čísla, číselná osa, číslo „0“, pojem celá čísla, přiřazování předmětů podle číselné řady, číselná řada vzestupná a sestupná, třídění předmětů podle pořadí ve skupině, operace s celými čísly, poznávání, čtení, psaní číslic, diktát číslic, přiřazování čísel k prvkům a naopak, procvičování matematických pojmů (+, -, =, <, >) počítání s počítadlem, s kalkulaátorem -rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění, doplňování číselné řady vzestupné, porovnávání množství, cvičení dovedností zapamatování, řešení jednoduchých praktických úloh	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- řešit slovní úlohy s přirozenými čísly	řešení jednoduchých praktických úloh (výpočet ceny nákupu, placení účtů a peněžních poukázek, domácí rozpočet apod.), -řešení problémů	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- zaokrouhlovat čísla, odhadovat výsledky	zaokrouhlování, odhad výsledků pomocí zaokrouhlení -cvičení paměti	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- provádět základní aritmetické operace se zlomky, desetinnými čísly a procenty	pojem desetinná čísla, zápis, čtení a grafické znázornění zlomků, zlomky $1/2$, $1/4$, $1/3$, úlohy typu $3/3 = 1$, $2/4 = 1/2$, zlomky sčítání a odčítání zlomků (názorně), pochopení zápisu smíšených čísel ($2 \frac{1}{2}$ kg), převod zlomků na desetinná čísla,	

	procenta (nákup potravin, rozdělení jídla, ...), pojem procento (pojem využit ve vztahu k pojmům sleva a úrok)	
- zvládat práci s kalkulátorem pro kontrolu výsledků	používání kalkulátoru, ovládání základních funkcí (sčítání, odčítání, násobení, dělení), používání PC kalkulátoru	
- řešit jednoduché slovní úlohy	slovní úlohy z praxe	
- uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou	manipulace s penězi při nákupu, spočítání celkové ceny nákupu, vracení peněz, seznámení s platební kartou a její používání (placení v obchodě, výběr z bankomatu, výpisy z účtu),	
- používat základní jednotky délky, času, hmotnosti, objemu	rozlišování časových pojmů (rok, měsíc, den), určování času (práce s papírovými hodinami, digitální zápis času), seznámení se základními jednotkami délky, hmotnosti a objemu, převody jednotek délek, hmotnosti a objemu -organizace vlastního času	OSV- Spolupráce
- využívat převody jednotek v odborných předmětech a praxi	měření místnosti, záhonu, zahrady, práce se dřevem, měření různých plošných tvarů, práce se skládacím a svinovacím metrem, vážení v praxi – papír, příprava jídla -dovednosti pro řešení problémových situací	OSV- Řešení problémů
- orientovat se v jednoduchém grafu, tabulce	pojmy tabulky, grafy, tvorba tabulek v počítači, orientace v tabulce	
- znát a rýsovat rovinné útvary	bod, přímka, úsečka, rozlišení a pojmenování rovinných obrazců (čtverec, trojúhelník, kruh, obdélník), znalost pojmů kruh, kružnice, úhel, druhy úhlů, rýsování - čtverce, obdélníku, trojúhelníku	
- zobrazit jednoduchá tělesa	pojem těleso, manipulace se stavebnicemi, pojmy krychle, kvádr, válec, koule, nákresy jednoduchých těles	
- vypočítat obvody a obsahy rovinných útvary a využití v praxi	porovnávání délky předmětů (kratší – delší), měření úsečky, obvod rovinných obrazců (pomocí provázku, pásma, metru), obsah rovinných útvary (vystřihávání porovnávání, čtverec = 2 trojúhelníky)	
- vypočítat objemy a povrchy těles se zaměřením na využití v praxi	objem – naplňování nádoby vodou, převod (l = dm ³), povrch těles – vytvoření tělesa z papíru	
- číst jednoduché technické nákresy	seznámení s jednoduchými technickými nákresy, vytvoření si nákresu třídy, školy, zahrady	

4.4 Výpočetní technika

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Výpočetní technika byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie. Zahrnuje v sobě učivo o informačních, komunikačních a digitálních technologiích, seznamuje žáky s obsluhou počítače.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textem. Všechny tyto dovednosti se žáci učí používat pro zpracování informací, které vyhledávají na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Předmět se vyučuje v 1. i 2. ročníku jak samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou dotací 4 hodin, součástí je 1 disponibilní hodina v každém ročníku. Pro výuku je využívána vybavená počítačová učebna s programovým vybavením – výukové a vzdělávací programy.

Hodnocení předmětu:

Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Výuka prolíná ostatními předměty, například Matematika (slovní úlohy, početní příklady, geometrické tvary), Český jazyk a literatura (procvičování probírané látky), Příprava pokrmů (vyhledávání receptů), Základy řemesel a ručních prací (vyhledávání nápadů na internetu), Přírodopis (výukové programy, vyhledávání živočichů a rostlin na internetu).

Do předmětu Výpočetní technika jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- alternativní a augmentativní komunikace

V rámci předmětu Výpočetní technika lze s žáky procvičovat symboly AAK, které používají v běžném životě. Lze využívat PC programy pro AAK (např. Boardmaker). Cílem této činnosti je co nejlépe se dorozumět se svým okolím, iniciace v navazování nových kontaktů a vztahů, zvýšení sebevědomí žáků a tím snižování jejich přímé závislosti na pomoci z nejbližšího okolí. Dále je cílem podpora, rozvoj, případně udržování komunikačních dovedností.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova
Člověk a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- objevuje možnosti využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě,
- vyhledává oblast, která ho baví a je v ní dobrý,
- uplatňuje znalosti z oblasti výpočetní techniky k rozšiřování svých vědomostí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- respektuje individuální vlastnosti, zvláštnosti i možnosti žáků,
- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům sami,
- zadává úkoly způsobem umožňujícím volbu různých postupů,
- používá pozitivní motivaci,
- učí žáky trpělivosti, povzbuzuje,
- vede žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v elektronické podobě.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- se dovede soustředit na daný problém,
- řeší běžné situace, překážky překonává sám, nebo s dopomocí, nenechá se odradit neúspěchem,
- umí nalézt různé způsoby řešení problému.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k řešením a závěrům sami,
- učí žáky trpělivosti, pozornosti,
- vede žáky k sebehodnocení,
- vyžaduje dokončení všech úkolů, v případě potřeby poskytne pomoc,
- zadává úkoly způsobem umožňujícím volbu různých postupů.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- si rozšiřuje svoji slovní zásobu,
- dokáže komunikovat s jinými osobami písemnou formou, využívá běžné informační a komunikační prostředky,
- komunikuje ohleduplně a taktně,
- naslouchá ostatním.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- seznamuje žáky s používáním správného názvosloví,
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu,
- procvičuje s žáky základní komunikační dovednosti pomocí audiovizuální a výpočetní techniky,
- volí modelové situace k procvičování vzájemné komunikace,
- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje v týmu, respektuje ostatní, učí se spolupráci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně podporují,
- vede žáky k vnímání pohledů a názorů, lišících se od jejich vlastních.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje podle jednoduchého návodu a instrukce, má osvojeny základní dovednosti a postupy
- spolupracuje s ostatními, respektuje i práci jiných.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- procvičuje algoritmy v jednotlivých činnostech,
- využívá pozitivní motivaci,
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí,
- vede žáky k práci v týmu.

1. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- seznámit se funkcí počítače a s pojmy hardware a software	pojmy: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, interaktivní tabule, projektor,	
- seznámit se se základními pojmy informační činnosti	zapínání a vypínání počítače, ukončení programů, vypnutí monitoru, projektoru, -rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- poznat zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou	seznámení s bezpečnosti práce s výpočetní technikou, první pomoc -sociální dovednosti pro zvládání stresových situací	OSV- Psychohygien a
- získat povědomí o práci se soubory	pojmy: adresář, soubor, složka, práce se soubory, vyhledávání, ukládání, kopírování, odstraňování	
- začít se orientovat ve struktuře souborů a složek	soubory a složky, hledání souborů a složek, tisk, pracovní plocha, ikona, používání hesla, pojem vir, antivirový program	
- seznámit se s prací s textovým editorem	opis jednoduchého textu, základy editace textu (typ písma, velikost, barva, písmo tučné, podtržené), vložení obrázku, práce s obrázkem (změna tvaru,	

	detaily, gumování, kopírování), držení myši, klik - výběr	
- pracovat s výukovými programy	vhodné výukové programy: např.: Terasoft	
- osvojovat si zásady bezpečné práce na PC	správné a pohodlné sezení u PC, chování v PC učebně, přestávky v práci na PC, větrání, dodržování zásad: neklikat na vše, neinstalovat zbytečně, chránit svá osobní data -vliv prostředí na zdraví člověka, způsoby ochrany zdraví -cvičení pozorování a sdělování	ČŽP- Vztah člověka k prostředí OSV- Komunikace
- umět používat digitální fotoaparát a upravovat fotografie	fotografování, prohlížení fotografií, filmování, spouštění videa na PC, - kulturní památky, ochrana přírody, změny v krajině	ČŽP- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- osvojovat si základní způsoby komunikace, případně využívat elektronickou poštu	E- mail, text - správná forma, adresa, odeslání, odpověď -komunikace mezi lidmi, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci a vzájemné vztahy, procvičování komunikace v různých situacích	OSV- Komunikace
- mít povědomí o aplikacích, umožňujícími chatování	SKYPE, komunikace pomocí skype, chatování, pravidla bezpečné e- komunikace .	
- chápat dodržování pravidel bezpečné e- komunikace	výběr stránek, pravidla používání tzv. sociální sítě (Facebook, messenger, ...), veřejné chaty - procvičování komunikace v různých situacích, způsoby odmítání nevhodné, nebo nepříjemné komunikace, rozvoj schopnosti rozeznat nebezpečí	OSV- Komunikace
- seznámit se se základními funkcemi mobilního telefonu	telefon, mobilní telefon, telefonní číslo, adresář, hledání v adresáři, hovor, přijetí hovoru, textová zpráva, psaní SMS, mobilní operátor -vliv prostředí na zdraví člověka, způsoby ochrany zdraví	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- učit se vyhledávat informace na internetu	webové stránky, zadání webové adresy, odkazy, spuštění programu prohlížeče (Internet Explorer, Firefox)	
- mít povědomí o různých vyhledávacích	vyhledávače: google, seznam, centrum, práce s informacemi	

- seznámit se s ochranou osobních dat při práci na internetu	seznámení s bezpečnými webovými stránkami (neposkytování osobních dat a fotografií) -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování -schopnosti rozeznat nebezpečí	OSV- Řešení problémů OSV- Poznávací schopnosti
--	--	---

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- znát funkci počítače a vysvětlit pojmy hardware a software	pojmy: monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna, interaktivní tabule, projektor, Hardware, Software,	
- pochopit základní pojmy informační činnosti	zapínání a vypínání počítače, ukončení programů, vypnutí monitoru, projektoru, -rozvoj vnímání, pozornosti a soustředění, upevňování dovednosti zapamatování, řešení problémů	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- znát zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou	znalost zásad bezpečnosti práce s výpočetní technikou, poskytování první pomoci také v běžném životě -sociální dovednosti pro zvládání stresových situací, způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygien a
- osvojit si základní práce se soubory	pojmy: adresář, soubor, složka, práce se soubory, vyhledávání, ukládání, kopírování, odstraňování souborů a složek,	
- orientovat se ve struktuře souborů a složek	hledání souborů a složek, tisk, pracovní plocha, ikona, používání hesla, pojem vir, antivirový program	
- pracovat na základní uživatelské úrovni s textovým editorem	opis jednoduchého textu, základy editace textu (typ písma, velikost, barva, písmo tučné, podtržené), vložení obrázku, práce s obrázkem (změna tvaru, detaily, gumování, kopírování)	
- pracovat s výukovými programy dodržovat zásady bezpečné práce na PC	držení myši, klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem, vhodné výukové programy: např.: Terasoft, správné a pohodlné sezení u PC, chování v PC učebně, přestávky v práci na PC, větrání, dodržování zásad: neklikat na vše, neinstalovat zbytečně, chránit svá osobní data, -cvičení pozorování a sdělování -vliv prostředí na zdraví člověka, způsoby ochrany	OSV- Komunikace ČŽP-

	zdraví	Vztah člověka k prostředí
- umět používat digitální fotoaparát a upravovat fotografie	fotografování, prohlížení, a úprava fotografií, filmování, spouštění videa na PC, -kulturní památky, ochrana přírody, změny v krajině	ČŽP- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- osvojit si základní způsoby komunikace, využívat elektronickou poštu	E- mail, text, adresa, odeslání, odpověď -komunikace mezi lidmi, rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci a vzájemné vztahy, procvičování komunikace v různých situacích	OSV- Komunikace
- seznámit se s aplikacemi umožňujícími chatování	SKYPE, komunikace pomocí skype, chatování Pravidla bezpečné e- komunikace	
- dodržovat pravidla bezpečné e- komunikace	výběr stránek, pravidla používání tzv. sociální sítě (Líbímseti, Rajče, Alík, Facebook, aj.), veřejné chaty, pravidla bezpečné e- komunikace -způsoby odmítání nevhodné, nebo nepříjemné komunikace, rozvoj schopnosti rozeznat nebezpečí, procvičování komunikace v různých situacích	OSV- Komunikace
- zvládat základní funkce mobilního telefonu	telefon, mobilní telefon, telefonní číslo, adresář, hledání v adresáři, hovor, přijetí hovoru, textová zpráva, psaní SMS, mobilní operátor -vliv prostředí na zdraví člověka, způsoby ochrany zdraví	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- naučit se vyhledávat informace na internetu	spuštění programu Internet Explorer, webové stránky, zadání webové adresy, odkazy	
- používat různé vyhledávače	vyhledávače: google, seznam, centrum práce s informacemi	
- dbát na ochranu osobních dat při práci na internetu	seznámení s bezpečnými webovými stránkami (neposkytování osobních dat a fotografií) sociální sítě a jejich nebezpečí (Líbímseti, Rajče, Alík, Facebook, aj.), veřejné chaty -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování -rozvoj schopnosti rozeznat nebezpečí	OSV- Řešení problémů OSV- Poznávací schopnosti

4.5 Občanská výchova

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Občanská výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost. Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou datací 1 hodina. Výuka probíhá v kmenových třídách, případně v jiných prostorách školy. Žáci jsou vzděláváni i mimo areál školy formou tematických exkurzí nebo výstav.

Vyučovací předmět Občanská výchova zastřešuje vědomosti, znalosti a dovednosti v oblasti mezilidských vztahů (v rodině, ve škole, na pracovišti i ve společnosti obecně). U žáků se buduje právní vědomí z této oblasti, ale také se identifikují s etikou mezilidského soužití. Žáci v předmětu získávají informace o právech a povinnostech občanů, jako základních podmínek fungování společnosti a státu.

Vyučovací předmět Občanská výchova se zaměřuje na vybavení žáků potřebnými vhodnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů s akcentem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Důraz je kladen zejména na přípravu na praktický život.

Občanská výchova se dělí na tematické celky Člověk ve společnosti, Člověk jako občan, Člověk a právo, Člověk a svět a Člověk a dějiny.

Hodnocení:

Kritériem bude schopnost žáka aplikovat získané informace a dovednosti v reálných situacích, jeho přístup ke vzdělávání a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Cizí jazyk (pozdrav, otázka na jméno, představení, základní údaje o své osobě, žádost o radu, o pomoc, země, město, bydliště), Výpočetní technika (informační zdroje k získání požadovaných informací, vyhledávání informací, internetový prohlížeč, WWW práce s informacemi), Český jazyk a literatura (postavení češtiny mezi evropskými jazyky, ústní a písemné projevy společenského styku – dopisy, žádost, životopis, inzerát, dotazník, objednávka, telefonický rozhovor), Přírodopis (vznik života – základní projevy života, organismy a jejich třídění, ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území, světadíly a oceány, státy světa a EU, Česká republika), Hudebně dramatická výchova (zpěv lidových i umělých písní, hudební díla a jejich autoři – výběr podle složení žáků, návštěvy muzeí, galerií a výstav, psychosomatické dovednosti – práce s dechem, držení těla, verbální a neverbální komunikace), Tělesná výchova (sportovní tradice regionu, zásady jednání a chování – fair play, olympijské symboly), Rodinná výchova (funkce rodiny, práva a povinnosti členů rodiny, pravidla a komunikace v rodině, vztahy mezi členy rodiny, soužití více generací, zákon o rodině, organismy a látky poškozující lidské zdraví – rizikové chování, rizikové faktory poškozující zdraví, odpovědnost za své zdraví, prevence úrazů, nemocí, civilizační choroby, projevy a příznaky běžných nemocí, antikoncepce, partnerské vztahy, plánované rodičovství, těhotenství, porod, promiskuita, sexuální poruchy a úchylinky, specifická péče o nemocné dítě, o členy rodiny – podávání léků, stravování, hygiena na lůžku, péče o staré a chronicky nemocné), Příprava pokrmů (výživa různých skupin obyvatelstva), Matematika (bankovky, mince, platební karty a manipulace s nimi), Základy řemesel a ručních prací (vztah se zaměstnavatelem, pracovní smlouva).

Do předmětu Občanská výchova jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- hiporehabilitace
- canisterapie
- muzikoterapie
- arteterapie
- stimulace ve snoezelenu

V rámci hiporehabilitace a canisterapie je možno využít kontaktu se zvířetem a zážitku z jízdy pro pochopení rozdílů mezi zvířaty, poznání jak o zvířata pečovat (česání psa, hřebelcování koně, krmení zvířat).

Muzikoterapii využíváme v rámci seznámení žáků se symboly státnosti a se symboly lidových zvyků a tradic (státní hymna, lidové písně, náboženské skladby).

Arteterapie v širším slova smyslu nám pomáhá při ztvárnění přírody (zvířat a rostlin).

Stimulace ve snoezelenu umožňuje poslech relaxační hudby a pochopení důležitosti odpočinku pro upevnění zdraví svého i ostatních lidí.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- si osvojuje poznatky obsažené ve vzdělávacím programu, dokáže vyhledávat informace a využívat je v životě,
- využívá vhodné naučené metody a techniky,
- uplatňuje znalosti k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností,
- reaguje na hodnocení ze strany druhých, přijímá radu i oprávněnou kritiku,
- používá základní pojmy z různých vzdělávacích oblastí a pracovních činností,
- dokáže vyhledávat informace a využívá je v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- žákům pomáhá získané informace a poznatky zafixovat za pomoci činnostního učení (např. navozování modelových situací, názorné ukázky, hry, besedy, využívání digitální a audiovizuální techniky), učí užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet,
- učí žáky, které z naučených metod a technik je vhodné využít k osvojování poznatků,
- vede žáky k dovednosti vyhledat a pracovat s potřebnou informací v tištěné i elektronické podobě, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu,
- vede žáky k rozpoznávání oprávněné a neoprávněné kritiky, oprávněnou kritiku využívá jako impulz k zdokonalení žáka, na neoprávněnou kritiku učí žáka reagovat argumentací a obhajováním svého názoru,
- fixuje a rozvíjí osvojování pojmů z probíraných oblastí a činností,

- žáky učí užívat získané znalosti a osvojené vědomosti, logicky a kriticky myslet.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- respektuje základní práva a povinnosti občanů, společenské normy a pravidla soužití,
- zvládá běžnou komunikaci s úřady,
- zdůvodňuje význam zdravého životního stylu, váží si svého zdraví i zdraví druhých lidí,
- podílí se na ochraně životního prostředí a jedná v souladu se strategií udržitelného rozvoje,
- respektuje a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví,
- rozpozná nevhodné a rizikové chování, uvědomuje si jeho možné důsledky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří modelové situace, ve kterých se žáci učí základním právům a povinnostem občanů, pomocí prvků dramatické výchovy navozuje sociální vztahy a fixuje správné vzorce chování,
- prostřednictvím her seznamuje žáky s běžnými situacemi, při kterých je třeba komunikovat s úřady, učí je, jak má tato komunikace správně probíhat,
- v rámci každodenních činností vytváří stereotypy v péči o duševní i tělesné zdraví,
- seznamuje žáky se základními myšlenkami strategie udržitelného rozvoje a v rámci jejich možností je zapojuje do aktivit podporujících tuto strategii (třídění odpadu, šetření energií a vodou, ekologické soutěže),
- seznamuje žáky s historií naší země, se zvyky a tradicemi a jejich významem, vede je k jejich respektování, ale současně je seznamujeme i s kulturními odlišnostmi mezi ostatními národy světa,
- v rámci prevence sociálně patologických jevů mezi žáky pořádá besedy s odborníky a vede žáky ke zdravému životnímu stylu.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozvíjí své komunikační dovednosti,
- dokáže se v rámci svých možností srozumitelně vyjadřovat ústně, písemnou nebo jinou alternativní formou,
- naslouchá druhým, rozumí obsahu sdělení a adekvátně na ně reaguje,
- vyjadřuje své názory a postoje a vhodnou formou se snaží obhájit svůj názor,
- pro komunikaci využívá běžné informační a komunikační prostředky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- podporuje přátelské vztahy a komunikaci mezi všemi žáky i dospělými ve třídě i mimo ni,
- v maximální možné míře podporuje žáky v běžné verbální i neverbální komunikaci, dle individuálních možností žáků procvičuje jednoduchou písemnou komunikaci v denních činnostech, tam, kde je potřeba, využívá různé formy komunikace,
- vytváří modelové situace, hry a soutěže, ve kterých stimuluje komunikativní dovednosti užívané v běžných situacích a vztazích,

- učí žáky akceptovat odlišnosti vyjadřovacích schopností v kolektivu třídy i mimo ni, motivuje žáky ke komunikaci sugestivními otázkami, formou her a soutěží a vytvářením přátelského prostředí ve třídě,
- využívá audiovizuální techniku k procvičování základních komunikačních dovedností.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- orientuje se v základních mravních hodnotách a uplatňuje základní pravidla společenského chování,
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužití vlastní osoby,
- jedná zodpovědně vůči vlastní osobě i druhým osobám,
- respektuje práva a povinnosti svá i ostatních, přispívá k vytváření vstřícných mezilidských vztahů,
- dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňuje osvojené dovednosti a postupy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- formou interaktivních her zprostředkovává povědomí o mravních hodnotách, návštěvami kulturních akcí upevňuje pravidla společenského chování,
- prostřednictvím modelových situací, vzdělávacích pořadů v televizi, čtením příběhů a povídaním, seznamuje žáky s možným nebezpečím zneužívání jeho osoby,
- prostřednictvím besed učí žáky analyzovat, rozlišovat a hodnotit co je zodpovědnost, pozitivní a negativní chování,
- navozuje situace, ve kterých si žáci uvědomují rovnováhu mezi svými zájmy a právy a mezi zájmy a právy ostatních lidí,
- provádí nácvik evakuace školy pro případ mimořádné situace, seznamuje žáky s důležitými telefonními čísly integrovaného záchranného systému v ČR, kraji a městě Brně.

1. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- seznámit se s mravními principy a pravidly společenského soužití	vztahy mezi lidmi, tolerance a spolupráce, rodinní příslušníci a jejich generační role, vzájemné chování mezi členy rodiny -právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci -znám sebe sama, moje chování, druhí jako zdroj informací o mně; moje vztahy k sobě a druhým lidem	VDO- Lidské vztahy OSV- Sebepoznání a sebezpojetí
- přiblížit si uplatňování vhodných způsobů společenského chování	chování ve společnosti a základy komunikace (kino, divadlo, knihovna, dopravní prostředky) -cvičení pozorování a sdělování; praktická cvičení verbální i nonverbální komunikace v různých situacích; způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace	OSV- Komunikace
- pochopit co je	mezilidské chování, vhodné a nevhodné chování,	

nepřiměřené chování a porušování společenských norem	tresty -uplatňování principu slušného chování (základní morální normy); význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti;	VDO- Lidské vztahy
- mít povědomí o odlišnostech a zájmech menšinových skupin ve společnosti	tolerance k menšinám ve společnosti (náboženství, vzhled) -udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami	VDO-Lidské vztahy
- být informován o školském systému, o pojmech kvalifikace, rekvalifikace	povinná školní docházka, celoživotní učení, uplatnění vzdělání na trhu práce, pojmy kvalifikace, rekvalifikace, nezaměstnanost -škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy; spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	VDO- Občanská společnost a škola
- naučit se komunikaci s úřady	zákoník práce a jeho význam pro zaměstnání lidí, finanční zabezpečení v době nezaměstnanosti, jaké úřady jsou a k čemu nám slouží (vyřízení občanského průkazu, podpory...), notáři, soudy, státní zastupitelství	
- seznámit se s orgány a institucemi sociální a zdravotní péče	lékařská péče v ČR, sociální péče v ČR (sociální a důchodové zabezpečení; invalidní a starobní důchody)	
- chápat možnosti využití pomáhajících institucí v krizových situacích	nestátní organizace a jejich pomoc v sociální oblasti (charity, občanská sdružení, obecně prospěšné společnosti) aktivity pro smysluplné využití volného času (sport, kultura, cestování) -sociální dovednosti pro zvládnutí stresových situací (relaxace, mezilidské vztahy, krizové situace); způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygienu
- poznat státní symboly naší vlasti	státní znaky a symboly (vlajka, hymna, prezidentská standarta, státní znak) -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- znát státoprávní uspořádání ČR, zákonodárné orgány a instituce státní správy	státní útvary (monarchie, republika), zákony důležité pro chod státu (ústava), zastupitelé, poslanci, senátoři -obec jako základní jednotka samosprávy státu	VDO- Občan, občanská společnost a stát

- orientovat se v právech a povinnostech občanů	volební právo a volební zákon, člověk a jeho chování podle zákonů; český právní řád – zákony, nařízení vlády a vyhlášky; -Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost); participace občanů v politickém životě – demokratický volební systém (parlamentní, krajské a komunální volby)	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- pochopit nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy	porušení zákonů a jeho následky (trestná činnost mládeže a trestná činnost páchaná na mládeži) -občan jako odpovědný člen společnosti a jeho úloha v demokratické společnosti	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- mít představu o vztahu ČR k některým mezinárodním organizacím	úloha ČR v kontextu OSN a EU, spolupráce mezi státy (EU, NATO) -principy soužití s minoritami (rovnost šancí, vztah k jinému, vzájemná komunikace a spolupráce, integrace menšin, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- být informován o nebezpečí a hrozbách terorismu	globální ochrana před světovým terorismem; spolupráce mezi státy, národy a lidmi; nebezpečí podcenění šíření xenofobie mezi lidmi; -demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- být seznámen se znaky nejstarších civilizací	vývoj člověka na zemi; vznik civilizace; pravěk, starověk, středověk a novověk (život lidí v jeskyních; život ve starověku; život v období středověku; světové války a období novověku;) -základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti	VDO- Etnický původ
- rozumět rozdílům jednotlivých historických etap novověku	státní útvary na území ČR (monarchie a republika; období první a druhé republiky; protektorát Čechy a Morava; období poválečné historie republiky; rozdělení federativního státu a život v české republice;)	
- orientovat se v rozdílech života v demokratických a nedemokratických společnostech	totalitní a demokratické státy, úloha svobodných voleb, svobodného projevu slova a svobodného shromažďování -rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; projevy rasové nesnášenlivosti	VDO- Etnický původ

2. ročník

Žák by měl:

- respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití	význam mezilidských vztahů, zásady správného chování ve společnosti -právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci; udržovat tolerantní vztahy s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost -cvičení sebekontroly, sebeovládání; sociální interakce; organizace vlastního času	VDO- Lidské vztahy OSV- Seberegulace a sebeorganizace
- uplatňovat vhodné způsoby společenského chování	dodržování společenských norem, vzájemné chování mezi členy rodiny, chování na návštěvách, různé tradice a zvyky, oslovení, pozdrav, poděkování, představení se -uplatňování principu slušného chování (základní morální normy)	VDO- Lidské vztahy
- rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem	význam ochrany menšin pro vztahy ve společnosti, multikulturní soužití -vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti) -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí (osobní problémy, problémy v zaměstnání); sociálně právní problematika	VDO- Lidské vztahy OSV- Řešení problémů
- být tolerantní k odlišnostem a zájmům minoritních skupin ve společnosti	Vztahy ve společnosti, rovnoprávné postavení mužů a žen, rasismus a extremismus -důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích; uplatňování principu slušného chování (základní morální normy) -rozvoj individuálních dovedností; rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy	VDO- Lidské vztahy OSV- Spolupráce
- orientovat se ve školském systému, chápat pojmy kvalifikace, rekvalifikace	druhy škol, vzdělávání speciální a inkluzivní, význam kvalifikace a rekvalifikace pro získání dobré práce -škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole; způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy	VDO- Občanská společnost a škola
- zvládat běžnou komunikaci s úřady – v případě potřeby umět požádat o radu a pomoc	vztah mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem (pracovní smlouva, výpověď, posláni Úřadů práce) -sociální dovednosti pro zvládání stresových situací (relaxace, mezilidské vztahy, krizové situace); způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygiena
- orientovat se	lékařská péče standardní a nadstandardní, sociální	

v působnosti orgánů a institucí sociální a zdravotní péče	zabezpečení v nouzi, sociální dávky a Česká správa sociálního zabezpečení	
- využívat v krizových situacích služeb pomáhajících institucí	nestátní agentury a organizace při podpoře zaměstnanosti -spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci	VDO- Občanská společnost a škola
- vyjmenovat státní symboly naší vlasti	státní symboly ČR, vláda -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; obec jako základní jednotka samosprávy státu	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- pojmenovat státoprávní uspořádání ČR, zákonodárné orgány a instituce státní správy	význam ochrany lidských práv pro občana i stát, státní správa a samospráva, státní moc; -Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost)	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- vysvětlit práva a povinnosti občanů	druhy vlastnictví (státní, krajské, obecní, soukromé), vynutitelnost práva (policie, justice); listina základních práv a svobod občanů	
- rozeznat ohrožení sociálně patologickými jevy	sociálně patologické jevy, prevence a represe; druhy trestů (podmíněné, nepodmíněné, alternativní a jejich výkon) -cvičení sebekontroly, sebeovládání; sociální interakce; organizace vlastního času	OSV- Seberegulace a sebeorganizace
- uvést vztah ČR k některým mezinárodním organizacím	ČR a její úloha v mezinárodních organizacích (OSN, UNESCO, WHO, EU, NATO)	
- popsat nebezpečí a hrozby terorismu	společná mezinárodní obrana před terorismem, komunikace mezi státy, společné akce sportovní a kulturní (mistrovství světa, mistrovství Evropy, olympijské hry) -principy soužití s minoritami (rovnost šancí, vztah k jinému, vzájemná komunikace a spolupráce, integrace menšin, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)	VDO- Občan, občanská společnost a stát
- uvést charakteristické znaky nestarších civilizací	vývoj světové civilizace -základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti	VDO- Etnický původ
- vyjmenovat	vývoj státu na území ČR	

jednotlivá historická období našeho státu	-rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování, řešení problémů; prohlubování dovedností pro celoživotní učení	OSV- Rozvoj schopností poznávání
- charakterizovat rozdíly jednotlivých historických etap novověku	monarchie, 1. světová válka, první republika, druhá světová válka, období druhé poloviny 20. století	
- popsat rozdíly života v demokratických a nedemokratických společnostech	lidská práva a jejich dodržování v totalitních a demokratických státech, úloha politických stran pro demokracii -participace občanů v politickém životě – demokratický volební systém (parlamentní, krajské a komunální volby)	VDO- Občan, občanská společnost a stát

4.6 Přírodopis

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Přírodopis byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně pro každý ročník. V rámci této časové dotace je v každém ročníku posílen o jednu disponibilní hodinu.

Výuka probíhá ve třídě, v počítačové učebně, mimo školu, na vycházce apod.

Předmět Přírodopis zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky přírodopisu na naší škole, který tento vzdělávací obor naplňuje, umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajících v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání a zkušeností. Všechna uvedená témata se většinou uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací. Je kladen důraz na názornost probírané látky, její zprostředkování všemi smysly a na využitelnost poznání v praktickém životě. Přírodopis dává žákům příležitost seznámit se s přírodou jako systémem, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základní poznatky o přírodních zákonitostech, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Žáci se učí využívat získaných základních přírodovědných znalostí k ochraně přírody.

Vyučovací metody - didaktická hra, prožitková výuka, pozorování a pokusy, exkurze a výlety, práce na PC, videoprojekce

Výuka probíhá individuálně, skupinově i frontálně.

Hodnocení:

Kritériem bude jeho samostatnost a přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů .

Mezipředmětové vztahy:

Výuka se prolíná ostatními předměty, například Český jazyk a literatura (texty, básničky, příběhy, zadání úkolů, popisky, odpovědi na otázky, popis obrázků a předmětů, vyprávění dle návodných otázek), Matematika (poznávání a měření času), Výpočetní technika (výukové programy, počítačové hry, mapy), Výtvarná výchova (tvořivé zpracování jednotlivých témat, prožitkové zpracování, využívání přírodních materiálů), Příprava pokrmů, Základy řemesel a ručních prací (využití rostlin, péče o ně).

Do předmětu Přírodopis jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- alternativní a augmentativní komunikace
- výměnný obrázkový komunikační systém
- hiporehabilitace
- canisterapie

V rámci těchto terapií jsou do učiva, dle možností školy a potřeb žáků, zařazeny tyto činnosti:

Pro žáky s poruchou komunikace je možno využít možnosti jiné komunikace, které žák ovládá.

V rámci canisterapie a hiporehabilitace se žáci seznamují s péčí o zvířata a jsou vedeni ke správnému chování ke zvířatům.

Do předmětu Přírodopis jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Člověk a životní prostředí
Osobnostní a sociální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá učebnice, učební materiály a učební pomůcky,
- uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích,
- ovládá elementární způsoby práce s počítačem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- dává k dispozici všechny dostupné učební pomůcky a učebnice, pracovní listy, dětské časopisy dle individuálních možností žáka,
- při každodenní práci s počítačem fixuje elementární uživatelské znalosti,
- všechny zkušenosti, dovednosti, znalosti a návyky vytváří na základě využitelnosti v běžném životě, rozvíjí je a fixuje v běžných denních činnostech, účastí na sportovních, kulturních a společenských akcích.

Kompetence komunikativní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály,
- zvládá jednoduchou formu písemné komunikace dle individuálních schopností.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- poskytuje žákovi potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek,
- seznamuje s jednoduchými, běžně užívanými texty, záznamy a obrazovými materiály,
- procvičuje nejjednodušší písemnou komunikaci v denních činnostech.

Kompetence sociální a personální:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- orientuje se v prostředí, ve kterém žije,
- rozpozná nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky, chrání své zdraví,
- dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- formou dramatických her, každodenních rituálů a komunikativních her navozuje situace známé z prostředí, ve kterém žáci žijí,
- prostřednictvím modelových situací, vzdělávacích pořadů v televizi, čtením příběhů a povídkám, seznamuje žáky s možným nebezpečím zneužívání jeho osoby,
- v rámci každodenních činností vytváří stereotypy v péči o zdraví, přírodu a životní prostředí.

Kompetence pracovní:

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- podle instrukcí plní zadané jednoduché úkoly,
- adekvátně reaguje na posouzení své práce,
- zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech,
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění,
- dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- utváří základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty, různými materiály,
- procvičuje algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích,
- zadává žákům jednoduché a nenáročné úkoly tak, aby práci vždy dokončili, motivací k plnění úkolů je výsledný produkt,
- učí žáky vzájemné spolupráci,
- navozuje situace, ve kterých si žáci uvědomují svoji zodpovědnost za skupinovou práci,
- vytváří situace tak, aby žáci pochopili své individuální odlišnosti i odlišnosti ostatních,
- bezprostředně před zahájením pracovních činností seznámí žáky se zásadami bezpečnosti a užíváním běžných ochranných pomůcek,
- vytváří stereotypy ve využívání zásad bezpečnosti,
- důsledně vyžaduje od žáka dokončení zadaného úkolu.

1. ročník.

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- být seznámen se základními pojmy týkajícími se přírody a přírodních dějů	kalendář přírody – dění v přírodě během ročních období, změny počasí, práce na zahradě, poli, (pozorování), vznik života – základní projevy života -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění -voda (klíčový význam vody pro existenci života), ovzduší (význam pro život na Zemi), půda (druhy půdy, zdroj výživy)	OSV- Rozvoj schopností poznávání ČŽP- Základní podmínky

		života
- získat základní povědomí o stavbě těl rostlin	hlavní části rostlinného organismu a jejich funkce (list, stonek, kořen, květ, plod, kmen)	
- seznámit se vybranými zástupci rostlin a živočichů	zvířata domácí, volně žijící a exotická; rostliny pěstované člověkem, okrasné rostliny, léčivé rostliny, rostliny u nás volně rostoucí - prostředí a zdraví (využívání přírodních produktů k prevenci nemoci)	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- seznámit se s rostlinami a živočichy v přírodě	seznámení se s rostlinami a živočichy u nás i ve světě (zařazení do různého prostředí)	
- poznat hospodářsky důležité rostliny a zvířata	hospodářsky významné rostliny, seznámení s hospodářsky významnými druhy živočichů -naše obec (přírodní zdroje, jejich původ), prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka)	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- seznámit se se zásadami bezpečného chování ve styku se živočichy	chov živočichů v domácnosti, domácí a volně žijící zvířata – chování v různém ročním období (zimní spánek, mláďata); chování k volně žijícím zvířatům a k neznámým domácím zvířatům, uvědomovat si ohrožení člověka zvířetem (uštknutí, pokousání)	
- získat základní povědomí o potravních řetězcích	seznámení se vztahy v přírodě, rovnováha ekosystému, potravní řetězce	
- být seznámen s různými druhy ekosystémů jak přirozených, tak i vytvořených člověkem	přirozené a umělé ekosystémy u nás (pole, zahrada, sad, park, les, louka, potok, řeka, rybník) i zahraničí (poušť, tundra, savana, polární oblasti, prales) -les (význam lesa, charakteristika společenstva, typické populace a vazby mezi nimi); pole (význam a obhospodařování polí, vliv člověka na změny okolní krajiny); louka (význam, hospodaření); vodní zdroje (charakteristika, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii); lidské sídla (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí); kulturní krajina (aktuální problémy životního prostředí)	ČŽP- Ekosystémy
- získat povědomí o živočišných v určitých prostředích a o vztazích mezi nimi	výběr typických druhů živočichů v různých ekosystémech, významní zástupci skupin živočichů podle prostředí kde žijí (voda, vzduch, země); jak se starat o zvířata v různém ročním období	
- uvést zásady chování v chráněné oblasti	chráněná území – důvody vzniku, správné chování uvnitř chráněného území, důvody ochrany a způsoby ochrany jednotlivých druhů	
- vyjmenovat pravidla pro třídění odpadů	hospodaření s odpady, ekologické havárie, skládky, třídění odpadů -naš životní styl (ekologický přístup k prostředí)	ČŽP-

	lidských sídel, odpadové hospodaření), lokální ekologické problémy a jejich řešení	Vztah člověka k prostředí
- uvést rozdíly ve vlastnostech látek	druhy látek – kapalně, plynně, pevně rozdělení podle tvaru, hmotnosti, barvy, hustoty, teploty, rozdělení na stejnorodé (př. tělesa), různorodé (př. beton, šterk)	
- seznámit se s měřením některých fyzikálních veličin	objektivní vlastnost hmoty – délka, objem, plocha, hmotnost, teplota	
- seznámit se s jednoduchými stroji	jednoduchý stroj – páka, kladka, nakloněná rovina, klín, šroub	
- vyjmenovat jednotlivé druhy energií a jejich užití	sluneční energie, elektřina, magnet, vnitřní energie, kinetická energie, gravitace -energie (využívání energie, alternativní zdroje energie); přírodní zdroje surovinové a energetické, (význam a získávání, vyčerpateľnosť, využitelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji)	ČŽP- Základní podmínky života
- popsat důsledky nadměrného hluku	zdroje zvuku, ozvěna, hudební nástroje, škodlivost nadměrného hluku, smyslové poznávání těchto zdrojů, praktickou zkušenost, pokusy	
- seznámit se s jednoduchými chemickými reakcemi	chemické reakce – sloučení prvků – směsi (roztok soli), rozklad složek směsí (usazování, filtrace, krystalizace)	
- získat povědomí o produktech vytvořených z ropy	těžba ropy, využití – palivo, plasty, hnojiva a pesticidy	
- být seznámen s anorganickými sloučeninami (oxidy, hydroxidy, kyseliny, soli)	<u>oxidy</u> – (sloučeniny kyslíku, oxidy mohou vznikat prudkou oxidací – hořením za přítomnosti kyslíku), voda, oxid uhličitý, oxid železa - rez <u>hydroxidy</u> – hydroxid sodný (používané na výrobu mýdel, papíru, pracích prášků, na čištění tuků a olejů), hydroxid vápenatý <u>kyseliny</u> – (látka, jejíž vodný roztok má hodnotu pH nižší než 7), kyselina octová, kyselina citronová <u>soli</u> – vznik neutralizací – kyseliny + hydroxidu, kuchyňská sůl - chlorid sodný, síran měďnatý - modrá skalice	
- uvést pravidla bezpečného zacházení s chemikáliemi	léčiva a návykové látky – bezpečnost, opatrná manipulace, zásady při požití, zásady při zasažení oka -sociální dovednosti pro zvládání stresových situací (krizové situace), způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygien a
- získat povědomí o kartografické a topografické terminologii	plán třídy, školy – využití www.mapy.cz, foto snímek x mapa okolí školy, mapa - orientace na mapě podle barev – hory, řeky, nížiny	
- získat povědomí o pohybu země	sluneční soustava, vesmír, Slunce, Země, Měsíc	

- seznámit se s mapou a orientací na mapě	hranice republiky, hlavní město, Česká republika, zeměpisná poloha, členitost, google earth	
- získat povědomí o významu vlivu podnebí na rozvoj a udržení života na Zemi	podnebí u nás, různá podnební pásma (poušť, polární oblasti, a život tam – rozdíly), živelné katastrofy (povodně, zemětřesení), pojem vir a bakterie – výskyt, ochrana -prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví, využívání přírodních produktů k prevenci nemoci) -aktuální problémy životního prostředí -přírodní zdroje (zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, obnovitelnost) -doprava a životní prostředí (význam, vývoj, vliv na prostředí, druhy dopravy ekologická zátěž), průmysl a životní prostředí, odpady a hospodaření s nimi principy a způsoby hospodaření	ČŽP- Vztah člověka k prostředí ČŽP- Ekosystémy ČŽP- Základní podmínky života ČŽP- Lidské aktivity a problémy životního prostředí

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- získat základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích	kalendář přírody – dění v přírodě během ročních období(pozorování), poznat roční období, změny počasí, práce na zahradě, poli, , změny v krajině, krajina dříve a dnes -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění -voda (klíčový význam vody pro existenci života, ochrana vody, zdroje znečištění, druhy vody); ovzduší (význam pro život na Zemi, znečišťování ovzduší, klimatické změny); půda (druhy půdy, rekultivace, ekologické zemědělství)	OSV- Rozvoj schopností poznávání ČŽP- Základní podmínky života
- popsat základní stavbu těla rostlin	hlavní části rostlinného organismu a jejich funkce (list, stonek, kořen, květ, plod, kmen), rozlišit - keř, bylina, strom (jehličnaté, listnaté)	
- znát vybrané zástupce rostlin a živočichů	rozlišení rostlin (se zaměřením na estetiku, užitečnost i léčivé účinky), rozeznání základních živočichů (žijících doma, na poli, ve vodě a ve vzduchu), exotická zvířata	
- prokázat znalost významu rostlin a živočichů v přírodě	význam rostlin a živočichů a jejich ochrana, významné druhy, kriticky ohrožené druhy	

- vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin a zvířat	hospodářsky významné rostliny, chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny péče o rostliny doma i na zahrádce – pěstování, rozmnožování, hnojení, ochrana před škůdci, přesazování hospodářsky významné druhy živočichů, chov zvířat hospodářských i domácích, škůdci -naše obec (přírodní zdroje)	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- dodržovat zásady bezpečného chování v přírodě	správné chování ve volné přírodě (hluk, odpadky, rozdělávání ohně); správné chování při bouřce, správné chování k volně žijícím zvířatům	
- vysvětlit podstatu potravních řetězců	potravní řetězce (vztahy v živé přírodě)	
- rozlišovat základní rozdíly mezi ekosystémy a popsat ekosystémy vytvořené člověkem	přirozené a umělé ekosystémy, rovnováha v ekosystému, ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení -lidské sídla (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí); kulturní krajina (aktuální problémy životního prostředí)	ČŽP- Ekosystémy
- uvést zástupce v nejbližším ekosystému a vztahy mezi nimi	výběr typických skupin a druhů organismů v ekosystémech, organismy člověkem pěstované, živočišná a rostlinná společenstva – významní zástupci živočichů a rostlin a vztahy mezi nimi -les (význam lesa, charakteristika společenstva, typické populace a vazby mezi nimi); pole (význam a obhospodařování polí, vliv člověka na změny okolní krajiny); louka (význam, hospodaření); vodní zdroje (charakteristika, lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, důležitost pro krajinnou ekologii)	ČŽP- Ekosystémy
- vysvětlit zásady chování v chráněné oblasti	chráněná území – vznik, správné chování uvnitř chráněného území, ochrana biologických druhů (důvody a způsoby ochrany jednotlivých druhů)	
- dodržovat pravidla pro třídění odpadů	hospodaření s odpady, ekologické havárie, skládky, třídění odpadů	
- určit společné a rozdílné vlastnosti látek	rozdělení látek – plynné, kapalné a pevné a jejich vlastnosti (tvrdost, pružnost, tvárnost, křehkost)	
- změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles	měření délky, hmotnosti, objemu, času, síly	
- využívat poznatky o jednoduchých strojích v praxi	páka, kladka, nakloněná rovina, klín, šroub (využití v praxi)	
- uvést rozdíly jednotlivých druhů	využití přírodních zdrojů energie (slunce, vzduch, voda – elektrárny), obnovitelné a neobnovitelné	

energií a jejich využitelnosti	druhy energie - energie (využívání energie, alternativní zdroje energie); přírodní zdroje surovinové a energetické, (význam a získávání, vyčerpatelnost, využitelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji)	ČŽP- Základní podmínky života
- znát důsledky působení nadměrného hluku	škodlivost nadměrného hluku – poruchy sluch, spánků; používání sluchátek, hudební produkce	
- rozlišit výchozí látky jednoduchých chemických reakcí	jednoduché chemické reakce s potravinami	
- vyjmenovat produkty průmyslového zpracování ropy	těžba ropy, využití – palivo, doprava, plasty, hnojiva a pesticidy - doprava a životní prostředí; průmysl a životní prostředí (vztahy průmyslu k ochraně životního prostředí); odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny	ČŽP- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- popsat využitelnost anorganických sloučenin – oxidů, hydroxidů, kyselin a solí	využití anorganických sloučenin	
- využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka	využití chemie v praxi (čisticí prostředky, odpad-třídění, léky, barvy)	
- znát pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky	zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě (kuchyni, koupelně), bezpečné užívání čisticích prostředků -sociální dovednosti pro zvládání stresových situací (krizové situace), způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygiena
- používat základní kartografickou a topografickou terminologii	orientace na mapě – řeky, jezera, hory, lesy, města, turistika v okolí školy s využitím GPS a turistických značek	
- objasnit důsledky pohybů Země	sluneční soustava, vesmír, Slunce, Země, Měsíc, střídání dne a noci, ročního období, příliv a odliv	
- orientovat se na mapě světa a vyhledat světadíly a oceány	světadíly, moře, oceány - google earth, globus	
- ukázat na mapě EU a uvést postavení ČR v Evropě	světadíly, Evropa – EU, střední Evropa, Česká republika, sousední státy	
- vědět o významu vlivu podnebí na	význam slunečního záření, čistého životního prostředí (voda, vzduch, půda), podnebí a počasí	

rozvoj a udržení života na Zemi	ve vztahu k životu organismů , znát druhy a příčiny možných živelných katastrof -naš životní styl (ekologický přístup k prostředí)	ČŽP-Vztah člověka k prostředí
---------------------------------	---	--------------------------------------

4.7 Hudební a dramatická výchova

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Hudební a dramatická výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Zahrnuje v sobě učivo:

1. Hlasová výchova
2. Instrumentální výchova
3. Hudebně pohybová výchova
4. Poslechová výchova
5. Nauka
6. Dramatická výchova

Předmět rozvíjí hudebnost žáků a jejich pohybovou kulturu. Kultivuje estetické cítění a prožívání. Vytváří kladný vztah k hudbě. Umožňuje žákům pracovat se základními výrazovými prostředky divadelního sdělení, kterými jsou lidský hlas a tělo, kultivuje je a směřuje k jejich používání v dramatické tvorbě i v běžné komunikaci. V dramatických hrách dostávají žáci příležitost zažít situace, se kterými se mohou v životě skutečně setkat. Mají možnost zažít si roli někoho jiného a podívat se na problém jeho očima. Cílem je probudit a rozvíjet zájem žáků o hudbu a dramatické umění, vychovávat tvořivou a vnímavou osobnost. Předmět se vyučuje v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou dotací 2 hodin. Pro výuku je využívána třída, tělocvična a posezení na zahradě. Také využíváme návštěv divadelních představení a koncertů. Žáci se mají možnost prezentovat při vánočních besídkách a na jiných školních akcích.

Hodnocení předmětu:

Kritériem bude samostatnost žáka, jeho přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Český jazyk a literatura (přednes, reprodukce, literární žánry, dramatizace literární tvorby), Výpočetní technika (poslech hudby z CD nosičů, vyhledávání hudby na webových stránkách, práce s DUMy) Výtvarná výchova (vyjádření nálad, emocí a prožitků propojením výtvarných činností a hudby), Tělesná výchova (cvičení s hudbou, motivační hudebně - pohybové hry), Základy řemesel a ručních prací (ergoterapie-poslech hudby při práci, výroba hudebních nástrojů)

[Do předmětu Hudební a dramatická výchova jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:](#)

- muzikoterapie
- arteterapie
- stimulace ve snoezelenu
- podpora pohybového vývoje
- koncept bazální stimulace

V muzikoterapii prožíváme podstatu bytí všeho živého i neživého, co žáky obklopuje. Arteterapie nám pomáhá při prožívání vnímání barevnosti světa, pocitů a nálad. Stimulace ve snoezelenu umožňuje poznávání a prožívání sebe sama, relaxaci. Podpora pohybového vývoje pomáhá ve správné provedení pohybu a zklidnění. Pomocí Bazální stimulace vnímáme vestibulární, auditivní, vibrační, taktilně haptické a somatické podněty.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí a užívá hudební terminologii,
- pozná a používá základní druhy hudebních nástrojů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- seznamuje žáky se základní hudební terminologií, potřebnou pro další práci,
- seznamuje žáky formou obrázků a poslechu se základními hudebními nástroji, předkládá různé druhy nástrojů, porovnává vzhled, zvuk, užití.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů,
- učí se překonávat nezdary a překážky.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- povzbuzuje a pomáhá řešit nezdary nalézáním pozitivních věcí v jiných činnostech,
- zajišťuje žákům dostatek příležitostí k zažití úspěchu.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- vyjadřuje své nápady, názory, hodnocení a vhodnou formou je obhajuje,
- vyjadřuje a srovnává své dojmy z hudebně dramatických činností,
- komunikuje na odpovídající úrovni, naslouchá pokynům, rozumí obsahu sděleného,
- osvojuje si kultivovaný projev, klidně a věcně řeší konflikty a nedorozumění.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- poskytuje žákům potřebný prostor k samostatnému vyjadřování svých myšlenek,
- zapojuje žáka do třídních a školních akcí (hudební vystoupení, besídka),
- vyjadřuje se věcně a srozumitelně,
- využívá všech dostupných prostředků (literárních děl, divadelních představení, poslechových činností...),
- svým klidným přístupem tlumí emocionální výbuchy žáků a využívá situačních her k řešení konfliktů.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních,
- chápe odlišné kvality své i svých spolužáků,
- má možnost projevit svůj nápad, vlastní zkušenost, zažít úspěch,
- dodržuje pravidla slušného chování,
- cítí zodpovědnost za výsledky společné práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- nabízí možnosti zapojování se do kolektivu prostřednictvím her, tanečků, skupinového zpěvu a hraní na doprovodné nástroje,
- fixuje u žáků základy společenského chování, vytváří modelové situace pro vnímání povahových rysů spolužáků,
- umožňuje žákům prožitek radosti ze zapojování do jednoduchých aktivit,
- vede žáky k ohleduplnosti při hudebně tanečních i dramatických projevech,
- podporuje vztahy v kolektivu pomocí společné hry na hudební nástroj, společného nácviku divadelního představení.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- učí se toleranci v jednání a chování, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci,
- bere ohled na druhé, dbá na kulturu chování.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří prostor pro vzájemné hodnocení výkonů spolužáků,
- vytváří takové podmínky k práci, aby žáci mohli projevit své přednosti a nebáli se posměchu z nezdaru.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- koncentruje se na pracovní výkon a jeho dokončení,
- vytváří pozitivní vztah k hudebně dramatickým činnostem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří pocit odpovědnosti a motivuje kladným hodnocením za dobře vykonanou práci,
- nabízí žákům široké spektrum činností.

1. ročník.
Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
	Vokální činnosti	
- zpívat písně v rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem	zpívání jednoduchých lidových a umělých písní, užití rytmicko-melodických říkadel, správné držení těla, brániční dýchání, správné tvoření tónu (hra na hada, soutěže na výdrž dechu), porovnávání rozdílu mezi zvukem (bouchnutí, plácnutí aj.), tónem a notou, rozlišení melodie stoupavé, klesavé, opakování tónů melodie (použití jednoduchých říkadel, písní) -praktická cvičení verbální i nonverbální komunikace v různých situacích	OSV- Komunikace
	Instrumentální činnosti	
- seznámit se s jednoduchými hudebními nástroji k doprovodné hře	poznávání nástrojů podle vzhledu a barvy zvuků, vytleskávání jednoduchých rytmů (využití říkadel, rytmických her)	
- seznámit se s improvizací v rámci jednoduchých hudebních forem	hra na tělo a jednoduché doprovodné nástroje (dřívka, činely xylofon, triangel), použití jednoduchých písní a říkadel ke hře na tělo (písně typu Když náladu máš...), rozvíjení hudební tvořivosti žáků	
	Hudebně pohybové činnosti	
- vnímat pohyb podle tempových a rytmických změn	vnímání nálady a tempa hudby, pohybové přizpůsobení písni (skladbě), pohyb z místa - chůze běh, poskok, rytmická hra na tělo	
- seznámit se s jednoduchými pohybovými improvizacemi na základě individuálních schopností a dovedností	seznamování s jednoduchými tanečními kroky (valčík, polka, mazurka, pochod), pohyb na hudbu v daném rytmu, použití základních tanečních kroků klasických tanců	
-využívat hudbu jako zdroj relaxace	relaxační a meditační hudba, volnočasové aktivity (ples, country, folkové koncerty, disko), zařazení prvků muzikoterapie	
	Poslechové činnosti	
- rozlišit základní hudební nástroje – tvar, zvuk	rozlišení nástrojů podle tvaru, funkce a zvuku (poslechové ukázky, pohádky o hudebních nástrojích, poznávání nástrojů na obrázku, soutěživé hry), hry na orchestr -rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	OSV- Rozvoj schopností poznávání

- soustředit se na poslech skladeb různých žánrů	poznávání rozdílu mezi lidovou a umělou písní, poslech různých žánrů (vážná hudba, pop, rock, country, rap, muzikál) -jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti	VDO- Kulturní rozdíly
Dramatická výchova		
- uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev	práce s hlasem (výběr vhodného přednesu, dynamika hlasu, tempo řeči, přizpůsobení konkrétnímu přednesu)	
- umět navázat kontakt s druhými, spolupracovat ve skupině při tvorbě jevištní situace	dramatické hry, scénky, situační hry, využití pantomimy (vánoční besídky, příležitostná vystoupení) -návuk chování podporujícího dobré vztahy	OSV- Mezilidské vztahy
- ovládnout základní mluvní dovednosti, rozlišit herní a reálnou situaci	využití loutek, maňásků, dramatických situací -rozvoj individuálních dovedností a vzájemné vztahy	OSV- Spolupráce
- udržet pozornost a obohacovat slovní zásobu	komunikace v běžných životních situacích -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí	OSV- Řešení problémů

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
Vokální činnosti		
- zpívat písně v rozsahu přiměřeném individuálním schopnostem	zpívání písní jednoduchých žánrů (rychle, pomalu, vesele, smutně), zpěv jednohlasu i náročnějších lidových a umělých písní, rozlišování dynamiky písní a instrumentálních skladeb (zesilování, zeslabování, procvičování klidného nádechu, hospodárné dýchání, frázování, artikulační cvičení, návuk správného nádechu)	
- znát státní hymnu a umět se při jejím znění chovat	práce se státní hymnou (uvádění příkladů použití hymny, zásady chování při poslechu) -principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO- Občan, občanská společnost a stát

	Instrumentální činnosti	
- využívat přiměřeně svým schopnostem jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	nacvičování jednoduchého doprovodu na rytmické nástroje, hra na tělo a rytmické nástroje, poslechové činnosti rozlišení pomalého a rychlého tempa	
- improvizovat v rámci jednoduchých hudebních forem	hra na tělo, volný pohyb na hudbu, hra na Orffovy nástroje, užití prvků muzikoterapie	
	Poslechové činnosti	
- rozlišit základní hudební nástroje – tvar, zvuk	povídání o orchestru, historie orchestru, vývoj jednotlivých hudebních nástrojů, úloha orchestru v minulosti a dnes	
- soustředit na poslech skladeb různých žánrů	rozlišování nástrojů smyčcových, dechových, klávesových, bicích, drnkacích, seznámení s komorním a symfonickým orchestrem, hra na orchestr s využitím dostupných hudebních nástrojů, poznávání nástrojů z hudebních ukázek a obrázků (využití her – hudební pexeso, hry)	
- orientovat se v základních hudebních pojmech a žánrech	hudební žánry - poslechové ukázky (country, folk, populární hudba, muzikál, opera, lidová hudba), stručná charakteristika, rozdíl mezi lidovou a umělou písní, výběr písní, poslech nejznámějších hudebních děl domácích i světových skladatelů -využít všech dostupných prostředků pro pozitivní naladění mysli	OSV- Psychohygiéna
	Hudebně pohybové činnosti	
- měnit pohyb podle tempových a rytmických změn	pohybové ztvárnění nálady a tempa hudby, pohybové přizpůsobení písní (skladbě), pohyb z místa – chůze, běh, poskok; rytmická hra na tělo	
- vytvářet pohybové improvizace na základě individuálních schopností a dovedností	jednoduché taneční kroky (valčík, polka, mazurka, pochod), pohyb na hudbu v daném rytmu, použití základních tanečních kroků klasických tanců, výběr tanečních písní a skladeb, nácvik jednoduchých tanců a tanečních kroků	
- využívat hudbu jako zdroj relaxace	relaxační a meditační hudba, volnočasové aktivity (ples, country, koncerty, disko), zařazení prvků muzikoterapie	
	Dramatická výchova	
- dodržovat základy hlasové hygieny a správného držení těla	hlasová cvičení se zaměřením na dynamiku hlasu a tempo řeči, srozumitelná výslovnost, správné frázování a hospodaření s dechem, správné dýchání a držení těla	
- uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev	improvizace, improvizovaný dialog, orientace v prostoru, dramatizace známých pohádek, situačních problémů (chování v divadle, dopravních prostředcích...)	
- rozvíjet schopnost soustředění a	naslouchání spolužákům, poznání a popsání nálady své i druhých, scénky každodenního života,	

pozornosti	kolektivní hry, respekt ve skupině	
- propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním	rytmicko-melodické hry se zpěvy, využití pantomimy, nácvik pohádek a scének na školní vystoupení	
- rozlišovat herní a reálnou situaci	využití příběhů, filmů, výukových programů, skupinové povídání o rozdílnostech žánrů, uvádění příkladů	
- spolupracovat ve skupině při tvorbě jevištní situace a využívat různých výrazových prostředků	práce s postavou (charakter, vztahy...), práce s dramatickou situací (dramatizace literární předlohy), komunikace s divákem (příležitostné vystupování a reprezentace školy, vánoční besídka) -cvičení pozorování a sdělování; praktická cvičení verbální i nonverbální komunikace v různých situacích; způsoby odmítání nevhodné nebo nepříjemné komunikace	OSV- Komunikace
- naučit se na základě vlastní zkušenosti dodržovat pravidla hry	Fair play, modelové situace ze života, využití povahových rysů postav různých žánrů (komedie, drama, tragédie...), prožití a ztvárnění vlastních pocitů	

4.8 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou dotací 2 hodiny týdně. Součástí této časové dotace je v každém ročníku 1 disponibilní hodina. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve speciálně vyčleněné učebně nebo jiném prostředí, a to jak v areálu školy, tak i mimo její prostory. K prohlubování učiva a zpestření výuky vhodně poslouží různé výstavní síně, muzea či galerie.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova upevňuje a rozšiřuje poznatky a dovednosti získané v základním vzdělávání. Pomáhá využít výtvarných znalostí a dovedností v běžném životě, v rodině. Cílem Výtvarné výchovy je aktivovat tvořivou činnost žáků, umožnit jim vyjádření svých vlastních pocitů, navodit přátelskou atmosféru, umožnit žákům zažít úspěch vytvořením výtvarného díla a tím umožnit žákům jiný způsob komunikace. Snažíme se vytvářet u žáků citlivý vztah k umělecké a přírodní kráse, naučit je rozpoznávat vkusné věci, kultivovat estetický vkus ve vztahu k sobě i k okolí a osvojit si základní výtvarné dovednosti, rozvíjet vnímání, senzibilitu, fantazii a vůli. V neposlední řadě výtvarnou výchovou přispíváme k psychomotorickému rozvoji, rozvoji osobnosti žáků a jejich trpělivosti.

Hodnocení:

Kritériem bude samostatnost žáka, jeho přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Prolíná se s předměty Základy řemesel a ručních prací (práce s různými materiály), Hudební výchova (poslech hudby při práci, arteterapie), Výpočetní technika (hledání námětů na výtvarné činnosti pomocí internetu, vyhledávání obrázků), Přírodopis (práce s přírodninami, nekonvenční výtvarné techniky, kresba a malování přírody, zvířat atd.), Český jazyk a literatura (vnímání plochy, pozadí, rozdílů).

[Do předmětu Výtvarná výchova jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:](#)

- hiporehabilitace
- canisterapie
- muzikoterapie
- arteterapie
- stimulace ve snoezelenu
- koncept Bazální stimulace

V rámci hiporehabilitace a canisterapie je možno využít kontaktu se zvířetem a zážitku z jízdy na psychiku člověka pro výtvarné zpracování emocionálního prožitku, případně u žáků s tělesným postižením a spazmy psychického i fyzického uvolnění, uvolnění motoriky po polohování se psem.

Muzikoterapii využíváme v rámci motivace pro výtvarnou práci, pro muzikomalbu pro uvolnění a psychickou pohodu při práci.

Arteterapie v širším slova smyslu nám pomáhá při prožívání výtvarných i přírodních materiálů, experimentování s linií a barvou (hra s barevnou skvrnou, hra s keramickou hlinou,

pískem, vodou, kameny, haptické prožívání přírody i běžné skutečnosti), jako cvičení smyslového vnímání.

V rámci Bazální stimulace prožíváme věci hapticky.

Stimulace ve snoezelenu umožňuje poznávání a prožívání sebe sama, svého těla; vztahu k sobě samému pro výtvarné zpracování své osoby a vlastních prožitků, případně se dá využít relaxace a uvolnění žáků před výtvarnou prací.

Do předmětu Výtvarná výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Výchova demokratického člověka

Člověk a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- používá výtvarné pomůcky, výtvarné potřeby a pracuje různými výtvarnými technikami,
- dodržuje návykové stereotypy,
- snaží se dokončit započatou práci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- seznamuje žáky s konvenčními i nekonvenčními výtvarnými technikami,
- střídá různé výtvarné materiály a pomůcky,
- fixuje denní stereotypy,
- zvyšuje koncentraci pozornosti,
- pozitivně motivuje,
- trvá na dokončení započaté práce.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- je cílevědomý a při drobném nezdaru se nenechá odradit,
- vždy vytrvá v práci,
- je schopen samostatně řešit problémy spojené se zadaným úkolem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- žáka pozitivně motivuje,
- povzbuzuje a chválí,
- zvyšuje sebedůvěru kladným hodnocením,
- hravou formou učí žáka nové výtvarné techniky.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozumí danému zadání, zadaný úkol plní dle svých možností a schopností,

- komunikuje se spolužáky, srozumitelně se vyjadřuje, dokáže pedagoga či spolužáka požádat o radu či pomoc.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zadává úkoly, které žák dokáže zvládnout,
- podporuje komunikaci se spolužáky.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zvládá dle svých možností sebeobslužné činnosti,
- má osvojené pracovní postupy při výtvarných činnostech,
- pracuje dle instrukcí a je schopen soustředit se na práci, úkol se snaží splnit,
- dodržuje bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- procvičuje se žáky sebeobsluhu, návyky a postupy při výtvarných činnostech,
- podporuje dovednosti při manipulaci s výtvarnými potřebami,
- motivuje žáka kladným hodnocením,
- pravidelně seznamuje žáky s bezpečností při práci.

1. ročník.

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- pokusit se soustředit na výtvarnou činnost a usilovat o její dokončení	tvorba časově a technicky přiměřených výtvarných prací -rozvíjení pozornosti a soustředění	OSV- Rozvoj schopností poznávání
- být seznámen se základními dovednostmi při přípravě, realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či tvůrčího záměru	harmonie, kontrast, pozorování změn přírody během ročních období, poznávání bohatství tvarů a barev přírody, prohlubování citového vztahu k přírodě objevování její krásy	
- pokusit se při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ, myšlenek a emocí	Inspirace příběhem, kresba představ-rodina, škola, inspirace hudbou - muzikomalba, inspirace přírodou, arteterapie	
- učit se uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru pro vlastní vyjádření i při společné	linie, plocha, tvar, barva, odstín, koláže, kašírování prostorových objektů, dekorativní doplňky k různým příležitostem (Vánoce, Velikonoce...)	

tvůrčí práci		
- volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření a experimentovat s nimi	kresba tužkou, uhlím, rudkou, křídami, dřívkem, perem, malba vodovými barvami, temperami, suchými pastely, kombinace technik přírodniny, syntetický materiál, experimentování s vlastnostmi materiálu a barvami, kombinace přírodních materiálů -využití odpadového materiálu	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- pokusit se sdělit (slovně, mimoslovně) obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umět položit otázky ostatním	vnímání, rozlišování a hodnocení vlastní produkce i produkce ostatních -rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy	OSV- Spolupráce
- učit se vnímat a komunikovat o obrazech běžné i umělecké produkce	umění v životě člověka	
- být seznámen s vhodným chováním při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek	návštěva muzeí, galerií, výstav, kulturních památek -uplatňování principu slušného chování	VDO- Lidské vztahy

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- dokázat se soustředit na výtvarnou činnost a usilovat o její dokončení	tvorba časově a technicky přiměřených výtvarných prací -rozvíjení pozornosti a soustředění	OSV- Rozvoj schopností poznávání
- uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či tvůrčího záměru	působení barev na člověka, odstín, harmonie, kontrast, pozorování změn přírody během ročních období, poznávání bohatství tvarů a barev přírody, prohlubování citového vztahu k přírodě objevování její krásy, rozvíjení fantazie, představivosti a citlivého pozorování	
- při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností, představ, myšlenek a emocí	arteterapie, inspirace dějem, literaturou, kresba zážitků, fantazijní kresba, muzikomalba, inspirace přírodou- barevné vyjádření ročních dob	
- uplatňovat linie,	linie, plocha, tvar, barva, koláže, kašírování	

barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru pro vlastní vyjádření i při společné tvůrčí práci	prostorových objektů, kombinace technik, písmo a jeho výtvarný výraz, dekorativní doplňky k různým příležitostem (Vánoce, Velikonoce...)	
- volit vhodné prostředky a postupy pro vlastní výtvarné vyjádření a experimentovat s nimi	kresba tužkou, uhlím, rudkou, křídami, dřívkem, perem, malba vodovými barvami, temperami, suchými pastely, přírodniny, syntetický materiál, experimentování s vlastnostmi materiálu, kombinace přírodních materiálů, ušlechtilost materiálů a kvalita jeho zpracování, frotáž, haptické prožitky (hmatem, dotykem) -využití odpadového materiálu	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- umět sdělit (slovně, mimoslovně) obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umět položit otázky ostatním	vnímání, rozlišování a hodnocení vlastní produkce i produkce ostatních -rozvoj sociálních dovedností a vzájemné vztahy	OSV- Spolupráce
- vnímat a komunikovat o obrazech běžné i umělecké produkce	umění v životě člověka, výtvarná hodnota užitého umění, bytové dekorace, obrazy, sochy, estetika užitekových prostředků	
- umět se vhodně chovat při návštěvě muzeí, galerií, výstav a kulturních památek	návštěva muzeí, galerií, výstav, kulturních památek - uplatňování principu slušného chování	VDO- Lidské vztahy

4.9 Tělesná výchova

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je integrovaným předmětem, který byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zahrnuje v sobě vzdělávací okruhy Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, jejíž součástí je Zdravotní tělesná výchova, která může být zařazena jako alternativa u žáků se zdravotním omezením.

Očekávané výstupy ze vzdělávacího okruhu Výchova ke zdraví plní všichni žáci, upevňují si dovednosti a znalosti vedoucí k prevenci a aktivní péči o duševní a tělesné zdraví.

Vzdělávací okruh Tělesná výchova rozvíjí a posiluje pohybovou aktivitu žáků, přispívá ke správnému držení těla, k fyzické zdatnosti, výkonnosti a schopnosti zapojovat se do kolektivních činností. Žáci si utváří pohybové návyky dle svých možností, získávají cenné zkušenosti v oblasti bezpečnosti při pohybových aktivitách. V případě, že žák není vzhledem ke svému zdravotnímu stavu schopen plnit očekávané výstupy z Tělesné výchovy, plní výstupy Zdravotní tělesné výchovy na základě doporučení lékaře.

Předpokladem je dostatečné moderní a bezpečné vybavení tělocvičny. Důležitou součástí tělesné výchovy jsou také vycházky, sportovní soutěže, turistika, plavání.

Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět. Celková časová dotace předmětu jsou 3 hodiny v každém ročníku. Výuka probíhá v tělocvičně, ve třídě, na školní zahradě, na plaveckém bazénu, při sportovních akcích mimo školu atd.

Výuka probíhá skupinově i individuálně.

Hodnocení:

Tento předmět se bude hodnotit podle individuálních zdravotních možností žáka, dle jeho snahy a přístupu k tomuto předmětu.

Mezipředmětové vztahy:

Výuka prolíná předměty Výpočetní technika (využití CD nosičů při cvičení, vyhledávání informací na internetu), Hudební výchova (hudebně pohybové aktivity) a Přírodopis (vycházky), Rodinná výchova (péče o své tělo, prevence úrazů, odpočinek a relaxace), Matematika (počítání skoré, počítání cviků), Základy řemesel a ručních prací (prevence úrazů, první pomoc).

Do předmětu Tělesná výchova jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- canisterapie
- hiporehabilitace
- muzikoterapie
- orofaciální stimulace
- stimulace ve snoezelenu
- podpora pohybového vývoje
- plavecký výcvik, pobyt ve vířivce
- koncept Bazální stimulace

V rámci těchto terapií jsou do učiva, dle možností školy a potřeb žáků, zařazeny tyto činnosti:

Při canisterapii a hiporehabilitaci nacvičujeme respektování potřeb svých i potřeb zvířete, různé motorické dovednosti (aportování, přetahování lanem, podlézání pod pseem, opičí dráha, slalom, plazení, přelézání, přeskakování, česání psa, nasazování obojku, zapínání vodítka, jízda na koni, hřebelcování, krmení koně, nasazování uzdy, opratí a sedla) a polohování.

V rámci muzikoterapii provádíme rozvoj hrubé i jemné motoriky, rozvoj pohybové koordinace a základní taneční pohybové dovednosti.

V rámci orofaciální stimulaci provádíme uvědomení si vztahu polohy těla a hlavy (čelistí) a správného dýchání.

V rámci stimulace ve snoezelenu provádíme takové činnosti, které pomohou žáka zaktivovat (vibrace, míčkování a podpora motorických funkcí), které ho uvolní (relaxační techniky, aromaterapie, kartáčování, masáže či relaxace v solné jeskyni).

V rámci podpory pohybového vývoje provádíme takové činnosti, které napomohou stimulovat vestibulární aparát, zlepši koordinovanost pohybů a zlepši svalové napětí ve svalech.

V plaveckém výcviku a v pobytu ve vířivce zlepšujeme postoj, pohyby a koordinaci.

V rámci bazální stimulace provádíme stimulace somatické, vestibulární, vibrační, optické, auditivní a taktálně haptické.

Do předmětu Tělesná výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezového tématu:

Osobnostní a sociální výchova

Člověk a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují i utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- přiměřeně pečuje o své tělo a zdraví, má k pohybu kladný vztah.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka k radosti z pohybu a pozitivně ho motivuje,
- zohledňuje individuální schopnosti a možnosti žáka.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- umí poskytnout základy první pomoci a přivolat pomoc v případě úrazu,
- nevzdává se při prvním neúspěchu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- seznámí žáka se základy poskytnutí první pomoci a způsobem přivolání pomoci,
- motivuje pozitivně i v případě žákova neúspěchu.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá základní pojmy tělocvičné terminologie,
- zná základní pravidla sportovních činností, kterých se zúčastňuje.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- rozvíjí žákovu slovní zásobu,
- seznamuje žáky s pravidly her a sportovních činností.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- ovládá své chování a je tolerantní vůči ostatním,
- chová se dle pravidel slušného chování,
- při veškerých aktivitách dodržuje pravidla fair-play.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování,
- učí žáky pravidlům fair-play,
- rozvíjí toleranci.

Kompetence k ekonomickému jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- neničí a svévolně nepoškozuje vybavení tělocvičny a jiných prostor,
- zachází šetrně s pomůckami a sportovním náčiním.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede ke správnému ekonomickému využívání sportovního náčiní a pomůcek,
- učí žáky neničit zařízení a vybavení tělocvičny a tříd.

1. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
	Výchova ke zdraví	
- dodržovat základní hygienické návyky	osobní hygiena, zásady správného oblékání	
- dodržovat pravidla soužití mezi vrstevníky	základy slušného chování, chování v rodině, v kolektivu, ve společnosti, pravidla fair play -moje vztahy k sobě a k druhým lidem	OSV- Sebepoznání a sebepojetí
- znát základy péče o zdraví	zdravý způsob života, pohybová aktivita -pozitivní myšlení, kladný vztah k sobě samému	OSV- Psychohygiena
- být seznámen s významem zdravé výživy	vitamíny, ovoce a zelenina, správný pitný režim, kalorické pokrmy, pravidelné stravování, vhodné nápoje, nebezpečí alkoholu	
- chránit své zdraví	nemoci, ochrana před nemocemi, prevence, otužování, prevence úrazu a nemocí, očkování -prohlubování dovedností pro celoživotní učení	OSV-Rozvoj schopností

		poznávání
- znát projevy a příznaky běžných nemocí	teplota, horečka, nemoci dětské, nemoci civilizační, přenosné nemoci, infekční nemoci	
- umět postarat se o nemocného	podávání léků, stravování, hygiena na lůžku, měření teploty, vyzvednutí léků a jejich správné užívání	
- být seznámen se základy sexuality	pohlavní styk, pohlavní choroby, bezpečný sex, antikoncepce, nebezpečí internetu a schůzek s neznámými lidmi	
- znát první pomoc	důležitá telefonní čísla - 150, 155, 158, 112, základy první pomoci	
- správně reagovat v situacích ohrožujících život	přivolání pomoci, základy evakuačního plánu, požár, havárie, živelné pohromy -řešení problémových situací a správné rozhodování	OSV- Řešení problémů
- znát důsledky závislostí	drogy, alkohol, kouření, prevence a poradenská činnost	
Tělesná výchova		
- znát správný způsob zahřátí, rozcvičení, protažení organismu a ukončení pohybové aktivity	zahřívací činnosti, rozcvička, protahovací cviky, zklidňující dechová cvičení, relaxační cvičení Základy gymnastiky - bez náčiní, s náčiním, cvičení s hudbou, aerobní gymnastika, přeskoky, cvičení na míčích, trampolína Základy míčových her - odbíjená, vybíjená, košíková, házená, kopaná, nohejbal, florbal, stolní tenis, soft tenis Základy plaveckých stylů - prsa, kraul, znak, základy záchrany tonoucího, základy skoku do vody, potápění a nebezpečí nevhodného potápění	
- zvládat základní techniky relaxačních cvičení	aromaterapie, muzikoterapie, kalanetika, strečink, prvky jógy, relaxace, autogenní trénink	
- udržovat tělesnou kondici	všestranně rozvíjející cvičení, kondiční a koordinační cvičení, pořadová cvičení, relaxační a kompenzační cvičení	
- zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností	skoky do výšky, do dálky, běhy (rychlý, vytrvalostní), běh na krátkou i delší vzdálenost, starty, hod tenisovým míčkem	
- snažit se dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách	základy bezpečnosti při všech pohybových aktivitách, dodržování základních hygienických návyků při sportu, specifika oblékání pro rozličné druhy sportů, důležitost vhodného vybavení dle zaměření pohybových aktivit	
- se snažit o co nejspřávnější	opakování a nápodoba pohybových činností dle schopností jedince	

provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi		
- používat osvojované pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	netradiční pohybové hry, hry v přírodě, hry v místnosti, hry v tělocvičně	
- být seznámen se základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při kolektivních hrách	pravidla základních druhů sportů, smluvené povely, gesta, signály, značky	
- snažit se dodržovat pravidla her a soutěží	zásady čestného jednání, čestné soupeření, olympijské myšlenky, prohra, výhra, taktika hry, faul, aut, teč apod., zásady vyhodnocování sportovních výsledků -cvičení sebekontroly, sebeovládání; sociální interakce	OSV- Seberegulace a sebeorganizace
- seznámit se se zásadami ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu	práce s mapou, výběr vhodné turistické akce, správná orientace v terénu, určování světových stran, bezpečná chůze v terénu, základy táboření, rozdělávání ohně, jedlé a jedovaté plodiny, ochrana přírody, druhy turistických značení, pravidla silničního provozu	
- snažit se o reakci na základní pokyny a povely	pravidla základních druhů sportů, smluvené povely, gesta, signály, značky	
- seznámit se se zásadami poskytování první pomoci při sportovních úrazech	první pomoc při úrazech, důležitá telefonní čísla, lékárníčka -řešení problémových situací	OSV- Řešení problémů
	Zdravotní tělesná výchova	
- zaujímat správné držení těla v různých polohách	nácvik správného držení těla, prvky jógy, dechová cvičení	
- snažit se zaujímat základní cvičební polohy	základní cvičení v sedu, v lehu, ve stoji	
- pokusit se zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	nácvik vybraných cviků dle rady fyzioterapeuta či lékaře	
- pokusit se zvládat základní techniku	relaxační techniky v senzomotorické místnosti, cvičení na gymnastických míčích, použití	

speciálního cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	speciálních pomůcek, relaxace, autogenní trénink	
- se snažit uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	pravidelná cvičení, trpělivost a cílevědomost při cvičení	
- být seznámen s potřebou pravidelného pohybového režimu	pravidelná cvičení, užití speciálních cvičebních pomůcek	
- být seznámen s činnostmi, které jsou kontraindikací jeho zdravotního stavu	seznámení s nevhodnými cviky a polohami	

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
	Výchova ke zdraví	
- dodržovat základní hygienické návyky	osobní hygiena, zásady správného oblékání, péče o oděv, použití různých druhů kosmetických přípravků	
- objasnit, jak životní prostředí ovlivňuje zdraví lidí	základy slušného chování, chování v rodině, v kolektivu, ve společnosti, pravidla společenského chování, dopad zdravého život. prostředí na člověka (pohyb na čerstvém vzduchu, relaxace v přírodě), dopad nezdravého životního prostředí (ovzduší ve městě, málo pohybu...) -moje vztahy k sobě samému a k druhým lidem -prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	OSV- Sebepoznání a sebepojetí ČŽP-Vztah člověka k prostředí
- znát rizika nesprávných životních návyků – nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky, nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž	zdravý způsob života, pohybové aktivity, nebezpečí fyzického přetížení organismu -pozitivní myšlení, kladný vztah k sobě samému	OSV- Psychohygiena
-vědět, jak aktivně chránit své zdraví	druhy vitamínů, vitamíny přírodní a umělé, vitamínové doplňky, dodržování pitného režimu, kalorické pokrmy, vyvážená strava, pravidelní	

	stravování, správné stravovací návyky, zdravá výživa, potřeba zvolnění tempa, vhodná relaxace	
- znát projevy a příznaky běžných nemocí	nemoci, ochrana před nemocemi, prevence, otužování, prevence úrazu a nemocí, očkování, důležitost rekonvalescence, teplota, horečka, nemoci dětské, nemoci civilizační, přenosné nemoci, infekční nemoci, pohlavní nemoci, podávání léků, stravování, hygiena na lůžku, měření teploty, vyzvednutí léků a jejich správné užívání, manipulace s nemocným -prohlubování dovedností pro celoživotní učení	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery	vztahy mezi lidmi, tolerance, spolupráce, základy komunikace, respekt, naslouchání druhým	
- osvojit si pojmy v oblasti sexuality	pohlavní styk, pohlavní choroby, bezpečný sex, antikoncepce, nebezpečí internetu a schůzek s neznámými lidmi, pravidelná návštěva odborného lékaře	
- popsat rozdíl péče o nemocné dítě a starou osobu	péče o nemocné dítě, péče o dospělého jedince, péče o starou osobu, odlišný přístup k nemocným dle věku a druhu nemoci	
- přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelné pohromy, krizové situace)	přivolání pomoci, základy evakuačního plánu, požár, havárie, živelné pohromy, pamatování na vlastní bezpečí -řešení problémových situací a správné rozhodování	OSV- Řešení problémů
- přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoc, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život	důležitá telefonní čísla - 150, 155, 158, 112, základy první pomoci, praktická cvičení, vybavení lékárníčky -rozvoj praktických i teoretických dovedností pro praktický život	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- ošetření drobných poranění a úrazů	ošetření odřeniny, zavázání rány, fixace zlomenin, dlahy, praktické ukázky a cvičení	
- uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	zákonitosti správných pracovních postupů s přihlédnutím na bezpečnost při práci, pracovní ochranné pomůcky	
	Tělesná výchova	
- zvládat podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností	rozcvička, protahovací cviky, zklidňující dechová cvičení, relaxační cvičení	

i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umět využívat cviky na odstranění únavy		
- využívat kompenzační a relaxační cvičení k regeneraci v jednostranné zátěži při praktických pracovních činnostech	nacvičovat správné držení těla, cvičení vhodná pro určitá zdravotní oslabení, zvládat správnou techniku tohoto cvičení, autogenní trénink, aromaterapie, muzikoterapie, kalanetika, strečink, prvky jógy, relaxace, autogenní trénink	
- zlepšovat tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla	všestranně rozvíjející cvičení, kondiční a koordinační cvičení, pořadová cvičení, relaxační a kompenzační cvičení, motorické testy, měřený běh, shyby, zkracovačky, dřepy, jízda na rotopedu	
- zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností	skoky do výšky, do dálky, běhy (rychlý, vytrvalostní), běh na krátkou i delší vzdálenost, starty, tenisový míčkem Základy gymnastiky - bez náčiní, s náčiním, cvičení s hudbou, aerobní gymnastika, přeskoky, akrobacie, cvičení na míčích, trampolína Základy míčových her - odbíjená, vybíjená, košíková, základy házené, kopaná, nohejbal, florbal, stolní tenis, soft tenis Základy plaveckých stylů - prsa, kraul, znak, splývání, základy záchrany tonoucího, základy skoku do vody, potápění a nebezpečí nevhodného potápění	
- dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky při pohybových aktivitách	základy bezpečnosti při všech pohybových aktivitách, dodržování základních hygienických návyků při sportu, specifika oblékání pro rozličné druhy sportů, důležitost vhodného vybavení dle zaměření pohybových aktivit	
- usilovat o co nejsprávnější provedení pohybové činnosti v souladu s individuálními předpoklady a možnostmi	opakování a nápodoba pohybových činností dle schopností jedince	
- aplikovat osvojené pohybové dovednosti ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	netradiční pohybové hry, hry v přírodě, hry v místnosti, hry v tělocvičně	
- ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu při	pravidla základních druhů sportů, smluvené povely, gesta, signály, značky	

kolektivních hrách		
- dodržovat pravidla her a soutěží	zásady čestného jednání, čestné soupeření, olympijské myšlenky, prohra, výhra, taktika hry, foul, aut, teč apod., zásady vyhodnocování sportovních výsledků -cvičení sebekontroly, sebeovládání; sociální interakce	OSV- Seberegulace a sebeorganizace
- uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu	práce s mapou, výběr vhodné turistické akce, správná orientace v terénu, určování světových stran, bezpečná chůze v terénu, základy táboření, rozdělávání ohně, jedlé a jedovaté plodiny, ochrana přírody, druhy turistických značení, pravidla silničního provozu	
- reagovat na základní pokyny a povely	pravidla základních druhů sportů, smluvené povely, gesta, signály, značky	
- znát zásady poskytování první pomoci při sportovních úrazech	první pomoc při úrazech, důležitá telefonní čísla, lékárnička -řešení problémových situací	OSV- Řešení problémů
Zdravotní tělesná výchova		
- uplatňovat správné držení těla v různých polohách	nácvik správného držení těla, prvky jógy, dechová cvičení	
- zaujímat správné základní cvičební polohy	základní cvičení v sedu, v lehu, ve stoji	
- zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	procvičování vybraných cviků dle rady fyzioterapeuta či lékaře	
- zvládat základní techniku speciálního cvičení, korigovat techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	relaxační techniky v senzomotorické místnosti, cvičení na gymnastických míčích, použití speciálních pomůcek, relaxace, autogenní trénink	
- uplatňovat odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	pravidelná cvičení, trpělivost a cílevědomost při cvičení	
- zařazovat pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením,	pravidelná cvičení, užití speciálních cvičebních pomůcek	

usilovat o jejich optimální provedení		
- vyhýbat se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního stavu	seznámení s nevhodnými cviky a polohami	

4.10 Rodinná výchova

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Rodinná výchova byl vytvořen ze vzdělávací oblasti Odborné zaměření, ze vzdělávacího okruhu Rodinná výchova. Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět. Celková časová dotace předmětu jsou 3 hodiny v každém ročníku. Výuka probíhá ve škole ve třídě a mimo školu – výstavy, přednášky, knihovna.

V Rodinné výchově se žáci učí zásadám správného rodinného života, manželství a rodičovství. Rozvíjí si sociální adaptaci, uvědomují si svá práva a povinnosti, učí se, jak se chovat v krizových situacích. Předmět Rodinná výchova dává žákům základy dovedností a znalostí v oblasti správné funkce rodiny, partnerských a mezilidských vztahů. Žáci získávají informace o ekonomické stránce řízení domácnosti. Prioritou tohoto předmětu je seznámit žáka s jeho fyzickou i psychickou stránkou a biologickými zákonitostmi.

Výuka probíhá skupinově i individuálně.

Hodnocení:

Tento předmět se bude hodnotit dle přístupu žáka k tomuto předmětu a jeho snahy.

Mezipředmětové vztahy:

Výuka prolíná předměty Výpočetní technika (práce s interaktivní tabulí, vyhledávání informací na internetu), Občanská výchova(vztahy mezi lidmi), Přírodopis(péče o rostliny), Tělesná výchova(preventivní opatření, rizikové chování), Základy řemesel a ručních prací (používání přístrojů, bezpečná manipulace s nimi).

Do předmětu Rodinná výchova jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- canisterapie
- hiporehabilitace
- muzikoterapie
- plavecký výcvik, pobyt ve vířivce
- koncept Bazální stimulace

Canisterapie a hiporehabilitace nám umožní seznámit se s částmi lidského těla na příkladu zvířat a v příjemném a obohacujícím kontaktu s nimi. Obě tyto terapie příznivě působí i na pohybové dovednosti žáků. V kontaktu se zvířaty se žáci zklidní, uvolní a zlepši svoji schopnost komunikace.

Muzikoterapií navodíme u žáků relaxaci, příjemnou a uklidňující atmosféru a vytvoříme tak ideální podmínky pro další činnosti.

Plavecký výcvik a pobyt ve vířivce učí žáky jaká je možnost trávit volnočasové aktivity.

Bazální stimulace pomáhá uvědomování si svého těla, jeho částí a funkcí. Využijeme tyto stimulace – somatickou, vestibulární, optickou, auditivní, olfaktorickou a orální.

Do předmětu Rodinná výchova jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Člověk a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- teoretické poznatky dovede užívat v praxi,
- rozvíjí svůj zájem o předmět a pochvala jej motivuje.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zpestřuje teoretickou výuku praktickými činnostmi,
- využívá vhodných výukových pomůcek,
- obměňuje způsob a systém motivace,
- neustálým opakováním učiva fixuje u žáků jejich znalosti.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- hledá vhodné způsoby řešení problémů,
- za svá rozhodnutí dokáže nést důsledky,
- dokáže požádat o pomoc jinou osobu.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- simuluje situace, které rozvíjejí u žáka samostatnost při řešení problémů,
- vede žáka k zodpovědnosti,
- informuje žáka o možnostech požádat o pomoc v případě potřeby,
- učí žáka pokračovat v činnosti i v případě nezdaru.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- dokáže komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem - ústní, písemnou či jinou formou,
- rozumí obsahu sdělení a dokáže na ně adekvátně reagovat,
- své nálady, pocity a prožitky vyjadřuje vhodným způsobem.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáka ke správnému používání verbální a neverbální komunikace,
- učí žáka vhodně reagovat na různé životní situace,
- učí žáka zvládat své emoce,
- vytváří formou her a soutěží modelové situace ve třídě.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- má základní interpersonální znalosti,
- řídí se pravidly slušného a společenského chování,
- chová se zodpovědně k sobě i k druhým,
- je informován o nebezpečí možného fyzického i psychického zneužívání.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- učí žáka základům slušného chování,
- vede žáka k zodpovědnosti vůči své osobě i ostatním lidem,
- informuje žáky o možném nebezpečí fyzického i psychického zneužívání,
- upevňuje u žáka jeho sebedůvěru prostřednictvím modelových situací,
- umožňuje žákům jednat a rozhodovat individuálně a také v rámci kolektivu.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- respektuje základní práva a povinnosti občanů,
- využívá osvojené návyky a dovednosti,
- je schopen spolupracovat s ostatními,
- dodržuje zdravý životní styl, chrání své zdraví i životní prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- seznamuje žáky s právy a povinnostmi občanů,
- vytváří u žáků správné návyky a dovednosti,
- vede žáky ke spolupráci s ostatními,
- učí žáky zdravému životnímu stylu, péči o své zdraví a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- plní své povinnosti, je schopen spolupráce,
- respektuje práci svou i práci ostatních,
- dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany zdraví, hygieny práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- utváří u žáka základní manuální dovednosti,
- učí žáka vážit si své práce i práce druhých,
- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a užíváním ochranných pomůcek,
- pozitivně motivuje k práci.

Kompetence k ekonomickému jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- zachází šetrně s pomůckami a vybavením školy,
- zná hodnotu peněz a umí s nimi efektivně hospodařit.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- učí žáky základům recyklace a šetrnému přístupu k životnímu prostředí,
- seznamuje žáky s významem a hodnotou peněz,
- dává žákům informace o domácím hospodaření.

1. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- být seznámen s podmínkami pro uzavření manželství	výběr životního partnera, formování vztahů, fyzické, psychické, ekonomické, legislativní předpoklady pro založení rodiny -vzájemné poznávání	OSV- Poznávací schopnosti
- mít povědomí o funkci rodiny ve společnosti	rodina jako základ společnosti, funkce rodiny, typy rodiny (úplná, neúplná rodina) systém hospodaření v rodině, sestavování rozpočtu rodiny, zdroje příjmů, spoření, finanční pomoc státu -návuk chování podporujícího dobré vztahy	OSV- Mezilidské vztahy
- rozlišovat postavení jednotlivých členů v širší rodině	blízcí příbuzní, vzdálení příbuzní, úloha matky a otce, rodina s více dětmi, jedináček, sourozenci, sourozenecký vztah, soužití více generací, generační vztahy -integrace jedince v rodinných vztazích	VDO- Lidské vztahy
- být seznámen s náhradní rodinnou péčí	náhradní rodinná péče (osvojení, pěstounská péče) -integrace jedince v rodinných vztazích	VDO- Lidské vztahy
- být informován o možnostech pomoci v případě osobního ohrožení	důležitá telefonní čísla, krizové linky, linky bezpečí, poradny, instituce zaměřené na problematiku krizových situací, správné chování v krizových situacích – požár, zemětřesení, povodně -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování	OSV- Řešení problémů
- mít základní poznatky z oblasti biologie člověka	stavba lidského těla (soustava kosterní, svalová, oběhová a srdeční, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, smyslová a nervová, žlázy s vnitřní sekrecí, soustava pohlavní) -upevňování dovedností zapamatování	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- být informován o důležitosti prevence a dodržování preventivních opatření	zdraví ohrožující rizika, pravidla silničního provozu, účastníci silničního provozu – chodec, cyklista., motorista -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování	OSV- Řešení problémů
- umět do denního režimu zařadit	režim dne, duševní hygiena, pohybové aktivity, sport, aktivní činnost a odpočinek, relaxace,	

odpočinek a relaxaci	volnočasové aktivity, jízda na koni provázena cvičením nebo kontakt s koněm (hiporehabilitace), polohování nebo aktivity se psem (canisterapie)	
- být informován o nevhodném a rizikovém chování a jeho důsledcích	nebezpečí závislosti na alkoholu, drogách, nebezpečí přeceňování vlastních sil, poruchy v mezilidských vztazích, prevence kriminality -sociálně právní problematika	OSV- Řešení problémů
- uvědomovat si nebezpečí související s nebezpečnými návyky	důsledky poruch chování, alkoholismu, braní drog, přeceňování vlastních schopností, trestná činnost, podmíněný trest, nepodmíněný trest, alternativní tresty, ochranná léčba	
- být informován o bezpečném sexuálním životě a důsledcích rizikového sexuálního chování	sexuální život, funkce pohlavních orgánů, přátelství, zamilovanost, láska, nebezpečí předčasného pohlavního styku a jeho důsledky	
- být seznámen se způsoby ochrany před pohlavně přenosnými chorobami	význam antikoncepce, sexuálně přenosné nemoci, důležitost pravidelných návštěv u gynekologa, neplodnost, poruchy pohlavní identity	
- znát význam a důležitost rodičovství	početí, těhotenství, životospráva těhotné ženy, porod, šestinedělí, pravidelná lékařská péče, nebezpečí potratu, role matky, role otce	
- ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence	specifika vývoje jedince (novorozenec, kojeneček, batole a péče o něj), praktické ukázky a cvičení (krmení, přebalování, hygiena...)	
- podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte	vývoj dítěte, novorozenec, kojeneček, batole, předškolní a školní věk, puberta, adolescence, dětské nemoci, péče o nemocné dítě	
- seznámit se se základním vybavením domácnosti	základní domácí spotřebiče, nábytek, podlahové krytiny, domácí elektronika, dekorace bytu, vybavení jednotlivých pokojů	
- poznat funkci jednotlivých bytových prostor	byt a jeho funkce, části bytu, funkce jednotlivých bytových prostor, zařízení bytu dle potřeb členů rodiny, druhy bytů (obecní, soukromý, družstevní), bydlení v rodinném domě, rekreační bydlení	
- používat příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi	seznámení s bezpečným zacházením s domácími přístroji, vhodná manipulace s čistícími prostředky, zásady bezpečného užívání elektrických i elektronických spotřebičů, význam návodů k použití	

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- znát podmínky pro uzavření manželství	předpoklady pro založení manželství a rodiny (psychické, biologické, ekonomické), příprava svatby (legislativní stránka, význam a druhy obřadů) -vzájemné poznávání	OSV- Poznávací schopnosti
- zdůvodnit funkci rodiny ve společnosti	rodina úplná, neúplná rodina, rodinné tradice a zvyklosti, sociální rodinná problematika, partnerské vztahy a vzájemná tolerance, předpoklady pro založení rodiny, právní podmínky založení rodiny, zákon o rodině, podíl jednotlivých členů domácnosti na hospodaření, zdroje příjmů, sestavování rozpočtu rodiny, spoření, kapesné, finanční pomoc státu, nebezpečí půjček, společenský život rodiny -nácvik chování podporujícího dobré vztahy	OSV- Mezilidské vztahy
- rozlišovat postavení jednotlivých členů v širší rodině	vztah mezi rodiči, vztah rodič – dítě, generační vztahy, práva a povinnosti členů rodiny, soukromí jednotlivých členů rodiny, znalost dat narození a dalších důležitých výročí, komunikace v rodině, rozvodová situace, soudní řízení, osamělá matka a osamělý otec, děti z různých manželství, styk obou rodičů s dětmi -integrace jedince v rodinných vztazích	VDO- Lidské vztahy
- vědět, co znamená náhradní rodinná péče	náhradní rodinná péče (osvojení, pěstounská péče) -integrace jedince v rodinných vztazích	VDO- Lidské vztahy
- vědět, na koho se obrátit v případě osobního ohrožení	důležitá telefonní čísla, krizové linky, linky bezpečí, poradny, instituce zaměřené na problematiku krizových situací, správné chování v krizových situacích – požár, zemětřesení, povodně -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování	OSV- Řešení problémů
- znát základy biologie člověka (význam a funkce nejdůležitějších orgánů)	biologie člověka – anatomie, stavba těla (soustava kosterní, svalová, oběhová a srdeční, dýchací, trávicí, vylučovací, kožní, smyslová a nervová, žlázy s vnitřní sekrecí,	

	soustava pohlavní) -upevňování dovedností zapamatování	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- znát důležitost prevence a dodržovat preventivní opatření	prevence nemocí, úrazů, infekcí, pohlavních chorob, prevence závislosti (alkohol, kouření, gamblerství, drogy), pravidla silničního provozu, nebezpečí při pobytu v přírodě, u vody, na horách -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování	OSV- Řešení problémů
-umět do denního režimu zařadit odpočinek a relaxaci	režim dne, aktivní činnost a odpočinek, význam duševní hygieny a pohybových aktivit, přínos přiměřeného sportování pro jedince, relaxační cvičení, jízda na koni nebo kontakt s koněm (hiporehabilitace), polohování nebo aktivity se psem (canisterapie)	
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování	nebezpečí závislosti na alkoholu, drogách, nebezpečí přeceňování vlastních sil, poruchy v mezilidských vztazích, prevence kriminality -sociálně právní problematika	OSV- Řešení problémů
- znát nebezpečí související s nebezpečnými návyky	důsledky poruch chování; alkoholismu; braní drog; přeceňování vlastních schopností; trestná činnost; podmíněný, nepodmíněný a alternativní trest, ochranná léčba	
- uvědomovat si odpovědnost za sexuální chování a znát důsledky rizikového sexuálního chování	sexuální výchova, sexuální život, význam bezpečného sexu, nebezpečí promiskuitního chování, nebezpečí pohlavního zneužívání, důsledky nevhodného sexuálního chování	
- umět se chránit před pohlavně přenosnými chorobami	druhy a význam antikoncepce, sexuálně přenosné nemoci, mužské i ženské choroby, neplodnost, poruchy pohlavních funkcí, impotence, negativní vliv špatného životního stylu na funkci pohlavních orgánů	
- znát význam a důležitost rodičovství	početí, těhotenství, rizikové těhotenství životospráva, teoretická příprava na porod, alternativní způsoby porodu, šestinedělí, pravidelná lékařská péče, role matky a otce	

- ukázat na modelu základní péči o novorozence a kojence	specifika vývoje jedince (novorozenec, kojeneček, batole a péče o něj), praktické ukázky a cvičení (krmení, přebalování, hygiena...)	
- podle svých možností charakterizovat jednotlivá vývojová období dítěte	vývojová období dítěte a jejich charakteristika, zdravý a patologický vývoj dítěte, dětské nemoci, očkování, návštěvy lékaře, péče o nemocné dítě, rodinná pohoda při výchově jedince	
- vyjmenovat základní vybavení domácnosti	základní domácí spotřebiče, nábytek, podlahové krytiny, domácí elektronika, dekorace bytu, vybavení jednotlivých pokojů	
- popsat funkci jednotlivých bytových prostor	bydlení v rodinném domě, bytě, pronájem, podnájem (výhody a nevýhody), místnosti bytu a jejich účel (koupelna, obývací pokoj, dětský pokoj, ložnice, kuchyně, WC...), práce v domácnosti (úklid, péče o lůžkoviny, mytí oken, malování...), údržba a úprava bytu (účast všech členů rodiny).	
- používat příslušné prostředky a přístroje v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi	seznámení s bezpečným zacházením s domácími přístroji, vhodná manipulace s čistícími prostředky, zásady bezpečného užívání elektrických i elektronických spotřebičů, význam návodů k použití	

4.11 Příprava pokrmů

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Příprava pokrmů je součástí vzdělávací oblasti Odborné činnosti. Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou dotací 4 hodiny týdně. Výuka probíhá převážně ve cvičné kuchyňce, v obchodech, na školním pozemku nebo v terénu (praktické činnosti), ale může být realizována i v kmenových třídách nebo v počítačové učebně (teoretická část).

Vyučovací předmět Příprava pokrmů se zaměřuje na získávání praktických dovedností a technologických postupů při přípravě pokrmů. Žáci se učí zacházet s různými druhy potravin, kuchyňského inventáře a kuchyňských spotřebičů, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Nedílnou součástí výuky je snaha o zafixování a zautomatizování dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Cílem tohoto předmětu je zlepšování a upevňování již získaných dovedností a znalostí v základním vzdělávání při přípravě pokrmů, samostatnosti při nakupování, správného skladování a zpracování potravin, správného stolování a zásad společenského chování.

Výuka probíhá ve skupinách i frontálně. Vyučovací metody vycházejí z didaktických zásad – zejména názornosti, přiměřenosti a posloupnosti.

Hodnocení předmětu:

Kritériem bude samostatnost žáka, jeho přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Přírodopis (houby jedovaté, jedlé, nejedlé, léčivé byliny, jedovaté byliny, třídění odpadu, ochrana životního prostředí), Matematika (vážení, rozdělení pokrmů, nákup), Český jazyk a literatura (seznam potravin, čtení receptů), Občanská výchova (vhodné způsoby při stolování, etiketa), Výpočetní technika (recepty z internetu, práce s interaktivní tabulí, s DUMy), Základy řemesel a ručních prací (třídění odpadu, čisticí prostředky), Rodinná výchova (bezpečné práce s kuchyňskými spotřebiči).

Do předmětu Příprava pokrmů jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- alternativní a augmentativní komunikace
- výměnný obrázkový komunikační systém
- ergoterapie
- koncept Bazální stimulace

V rámci AAK a VOKS využíváme vizualizovaných procesních schémat k zvládnutí jednotlivých pracovních postupů při zpracování, nakupování a skladování potravin. Ergoterapie pomáhá zvládnout různé běžné denní situace. V rámci konceptu Bazální stimulace stimulujeme orální a olfaktorickou oblast.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova

Člověk a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- uplatňuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- využívá získané zkušenosti v praktických situacích,
- používá vhodné pomůcky při práci i v běžném životě.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- respektuje individuální zvláštnosti, možnosti i osobní vlastnosti žáků,
- postupuje od jednodušších činností ke složitějším,
- fixuje již naučené dovednosti a návyky,
- umožňuje žákům používat vhodné nástroje.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů,
- pracuje a nenechá se při řešení problému odradit nezdarem,
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů,
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- využívá pozitivní motivace,
- bývá nápomocen žákovi v individuálních i kolektivních činnostech.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozšiřuje svou slovní zásobu v oblasti pracovních pomůcek, učí se popsat postup práce,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie,
- vytváří takové situace, aby žák co nejlépe pracoval a komunikoval s ostatními.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci.

Kompetence občanské

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pomáhá druhým.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce,
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky,
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění,
- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- zadává žákům takové úkoly, u kterých je reálné jejich celkové dokončení,
- kladně motivuje žáka.

Kompetence k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami a nástroji.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků.

Kompetence usilování o kvalitu práce, výrobků a služeb

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje dle návodu a v souladu s technologickými postupy,
- vybírá si správné kuchyňské vybavení podle vykonávané činnosti a správně je používá,
- přijímá posouzení výsledku své práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- učitel využívá názorných pomůcek tak, aby žáci mohli co v největší míře pracovat samostatně,
- vede žáky ke správnému užívání kuchyňského vybavení,
- kladně vyzdvihuje výsledky práce žáků.

1. ročník
Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- seznámit se zásadami hygieny a bezpečnosti při práci	hygiena při práci, ochranné osobní pomůcky, péče o hygienu provozu, dodržování bezpečnosti při manipulaci s noži, s ohněm, vařící vodou, olejem atd.	
- utvořit si povědomí o základním vybavení kuchyně	seznámení se s názvy kuchyňského inventáře a uložením různých pomůcek ve cvičné kuchyňce -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- nacvičit si manipulaci s kuchyňským vybavením a obsluhou spotřebičů	nácvik běžné manipulace se spotřebiči a kuchyňským vybavením	
- chápat důležitost udržování pořádku na pracovním místě	hygiena při práci, mytí rukou, omytí potravin, úklid místa, správné mytí nádobí	
- osvojit si třídění odpadu z obalů potravin	rozeznávání obalů z pokrmů a jejich třídění -odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny	ČŽP- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- seznámit se s poskytnutím první pomoci	řezná rána – nácvik vydesinfikování, zalepení, popálení – chlazení, přivolání pomoci -sociální dovednosti pro zvládání stresových situací (relaxace, mezilidské vztahy, krizové situace), způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygiena
- znát správné stravovací návyky	rozlišování zdravých a nezdravých potravin, význam zeleniny a ovoce pro organismus	
- seznámit se s důležitostí správné výživy	zásady správné výživy, sestavování jídelníčku, BIO potraviny -půda (druhy půdy, rekultivace, ekologické zemědělství)	ČŽP- Základní podmínky života
- získat povědomí o zásadách při sestavování jídelníčku	seznámení s rozdílností jídelníčku – kojence, batolete, dospělé osoby, příprava pokrmů vhodných pro snídani, svačinu	
- poznat společenské zásady při stolování	chování u stolu, správné prostředí stolu -nácvik chování podporujícího dobré vztahy (respekt, podpora, pomoc)	OSV- Mezilidské

		vztahy
- seznámit se a správně používat kuchyňské pomůcky	použití lžic, vařeček, kvedlaček, nožů – ostré, neostré, broušení nožů na bezpečném brousku s krytkou, otvírák konzerv, lahví	
- osvojit si základní rozdělení potravin	ovoce, zelenina, maso (druhy), nápoje, přílohy, omáčky, pochutiny (houby, koření, speciální pochutiny), bezmasé pokrmy, moučníky, pečivo	
- být seznámen se zásadami skladování potravin	lednička, mraznička, spíž, sklep, konzervace	
- osvojit si výběr potravin podle technologického postupu	nákup potřebných potravin dle receptu	
- být seznámen se skladováním nápojů	správné uložení nápojů	
- poznat, jak ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí	označení data spotřeby na potravinách a nápojích, rychlé zpracování surovin a správný nákup množství potravin, plýtvání vodou a elektrickou energií -energie (využívání energie, alternativní zdroje energie)	ČŽP- Základní podmínky života
- správně používat kuchyňský inventář	varná konvice, mikrovlnná trouba, trouba	
- seznámit se s předběžnou přípravou pokrmů	škrábání, omytí, krájení, strouhání	
- seznámit se s přípravami pokrmů	vaření, pečení, smažení	
- osvojit se přípravu jídla podle slovního nebo obrázkového návodu	přípravy v krocích dle návodu (slovního, obrázkového)	
- osvojit si přípravu nápojů	přípravy v krocích dle návodu (slovního, obrázkového)	
- seznámit se s dodržováním bezpečnosti práce	seznámení s bezpečným zacházením s kuchyňským vybavením	

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci	hygiena při práci, ochranné osobní pomůcky, péče o hygienu provozu, dodržování bezpečnosti při manipulaci s noži, s ohněm, vařící vodou, olejem atd.	

- orientovat se v základním vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně – kuchyňský inventář (jeho správné pojmenování a uložení) -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání
- bezpečně ovládat kuchyňské vybavení a obsluhovat základní spotřebiče	mikrovlnná trouba, varná konev, mixér, toustovač, topinkovač, kráječ chleba, elektrický sporák, manipulace se spotřebiči a kuchyňským vybavením	
- udržovat pořádek na pracovním místě	ruční mytí nádobí, průběžné mytí nádobí, utírání nádobí, úklid pracovních ploch, čisticí prostředky, ochranné pomůcky, správná manipulace s čisticími prostředky a jejich bezpečné uskladnění	
- třídit odpad a chránit životní prostředí	třídění papírového odpadu, skla, PET lahví, kompostování biologického odpadu (slupky od brambor, cibule...) -odpady a hospodaření s nimi, druhotné suroviny	ČŽP- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- poskytnout první pomoc při poranění	řezná rána, opaření, popálení olejem, uklouznutí na mokřím povrchu, prevence úrazů v kuchyni, první pomoc -sociální dovednosti pro zvládání stresových situací (relaxace, mezilidské vztahy, krizové situace), způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygiena
- osvojit si správné stravovací návyky	výživa člověka a její význam pro zdraví, potrava a její složky, význam zeleniny a ovoce pro lidský organismus, pitný režim	
- chápat důležitost správné výživy	zásady správné výživy, předcházení civilizačním nemocem (obezita, infarkt...) vyváženou stravou, sestavování jídelníčku, jídla vhodná ke snídani, svačinám, obědu, večeři, Bio potraviny -půda (druhy půdy, rekultivace, ekologické zemědělství)	ČŽP- Základní podmínky života
- znát zásady při sestavování jídelníčku podle zásad správné výživy	dietní stravování (při nechutenství, průjmu, zvracení...), poruchy příjmu potravy (potravinová alergie), výživa různých skupin obyvatelstva (kojenecká strava, dětská strava...)	
- dodržovat odpovídající společenské chování a uplatňovat základní zásady stolování	stolování, úprava stolu k různým příležitostem (narozeniny, Vánoce...) obsluha při podávání jídel -návčik chování podporujícího dobré vztahy (respekt, podpora, pomoc)	OSV- Mezilidské vztahy

- používat drobný inventář podle jeho určení	správné užití drobného pracovního náčiní (nůž, škrabka, vařečka, struhadlo, stěrka, kráječ vajíček, lis na česnek...)	
- rozlišit základní skupiny potravin	základní druhy potravin (ovoce, zelenina, luštěniny, obiloviny, mléko a mléčné výrobky, maso a masné výrobky...)	
- znát zásady správného skladování a uchovávání potravin	nákup potravin a jejich skladování (lednička, mraznička, spíž, sklep), konzervace ovoce a zeleniny (sušení, konzervování zahuštěním – džemy, marmelády, povidla, protlaky, sirupy, konzervování chladem – zmražení, konzervování sterilizací – kompoty, konzervování solí, octem...)	
- vybrat vhodné potraviny podle technologického postupu	výběr vhodných potravin podle technologického postupu přípravy pokrmu	
- správné skladování nápoje podle druhu	nápoje – druhy nápojů, rozdělení, skladování, způsob otvírání	
- ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí	rychlé zpracování surovin a správný nákup množství potravin, plýtvání vodou a elektrickou energií, využívání polotovarů, konzerv a zmražených výrobků -energie (využívání energie, alternativní zdroje energie)	ČŽP- Základní podmínky života
- zvolit vhodné potraviny podle technologického postupu	úprava potravin bez tepelné úpravy, s tepelnou úpravou, základy opékání na ohni, roštu, grilování	
- používat odpovídající kuchyňský inventář	správné použití kuchyňských nástrojů dle receptu	
-o vládat předběžnou úpravu potravin	čištění, omývání, krájení, strouhání, lisování, porcování, vážení váhou, odměřování potravin lžící, hrnkem, odměrkou, ...	
- připravit pokrmy studené a teplé podle receptury	technologické postupy přípravy pokrmů studené (příprava salátů, pomazánek, chlebíčků, nepečených moučníků) a teplé kuchyně (vaření, dušení, pečení, smažení, fritování, mikrovlnný ohřev)	
- orientovat se v receptech	vyhledávání receptů v kuchařských knihách, na internetu, časopisech, seznam potravin určených k přípravě pokrmů, pracovní postup	
- připravit běžné teplé nápoje	příprava teplých nápojů (druhy čajů, káva, horká čokoláda, kakao, granko)	
- dodržování bezpečnosti práce	bezpečná manipulace s kuchyňským vybavením -dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí	OSV- Řešení problémů

4.12 Základy řemesel a ručních prací

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Základy řemesel a ručních prací v sobě zahrnuje široké spektrum činností, které komplexně rozvíjejí osobnost žáka. Je součástí vzdělávacího okruhu Odborné zaměření. Obsahem předmětu jsou ruční práce a praktický výcvik. Tematicky v sobě zahrnuje zahradnické práce, dílenské práce, ruční práce a individuální praxe žáků. Vyučuje se v 1. i 2. ročníku jako samostatný předmět, v obou ročnících s celkovou časovou dotací 9 hodin. Součástí této časové dotace jsou v každém ročníku 3 disponibilní hodiny. Výuka probíhá v kmenových třídách, ve školních dílnách (dřevořádkové a keramické) a na školním pozemku, kde se žáci sezónně věnují zahradnickým činnostem. Žáci jsou vzděláváni i mimo areál školy. Příležitostně navštěvují tematické výstavy, jejichž součástí jsou rukodělné programy. Vyučovací předmět Základy řemesel a ručních prací se zaměřuje na získávání praktických dovedností a technologií potřebných v běžných životních situacích. Žáci se učí zacházet s různými druhy předmětů a materiálů, osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Nedílnou součástí výuky je snaha o zafixování a zautomatizování dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Někteří žáci se účastní individuálních praxí na pracovištích různých zaměstnavatelů a to dle svých možností, možností školy a nabídky pracovního trhu v místě. Tyto praxe jim přibližují rozličná pracovní prostředí a pomáhají při vytváření jejich profesní orientace. Výuka probíhá ve skupinách i frontálně.

Hodnocení předmětu:

Kritériem bude samostatnost žáka, jeho přístup k práci a míra splnění očekávaných výstupů.

Mezipředmětové vztahy:

Příprava pokrmů (třídění odpadů, práce s čistícími prostředky, rizikové situace, pracovní postupy), Přírodopis (péče o rostliny, životní styl, naše obec, prostředí a zdraví), Český jazyk a literatura (procvičování společenského styku, komunikace), Anglický jazyk (názvy předmětů-rozvoj slovní zásoby) Matematika(měření, časové úseky), Výtvarná výchova (práce s různým materiálem, vztah k sobě a k druhým), Rodinná výchova(použití přístrojů, 1. Pomoc, preventivní opatření), Výpočetní technika (vyhledávání nápadů a informací na internetu, komunikace a řešení problémů), Občanská výchova(vztah se zaměstnavatelem), Hudební a dramatická výchova(obohacení slovní zásoby, práce s hudbou-muzikoterapie, rozvoj paměti a pozornosti), Tělesná výchova(prevence úrazů, první pomoc).

Do předmětu Základy řemesel a ručních prací jsou začleněny prvky systému ucelené rehabilitace:

- ergoterapie
- alternativní a augmentativní komunikace (AAK)
- plavecký výcvik a pobyt ve vířivce

V rámci těchto terapií jsou do učiva, dle možností školy a potřeb žáků, zařazeny tyto činnosti: V ergoterapie učíme žáka vyjádřit sebe sama. Cílem je seberealizace žáka a jeho nalezení místa ve společnosti. V rámci AAK vytváříme procesní schémata, kterými vizualizujeme

postup různých pracovních činností. V plaveckém výcviku a pobytu ve vířivce se žáci učí skládat a ukládat prádlo v šatně.

Do předmětu jsou začleněny tematické okruhy průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova
Člověk a životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových a odborných kompetencí:

Kompetence k učení

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pojmenovává nástroje, pomůcky a jednotlivé pracovní činnosti,
- uplatňuje základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí,
- využívá získané zkušenosti v praktických situacích.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- fixuje a rozvíjí osvojování pojmů z probíraných činností a oblastí,
- umožňuje žákovi uplatnit již získané pracovní dovednosti a návyky a dále je rozvíjet,
- umožňuje žákům si teoretické znalosti vyzkoušet v praxi.

Kompetence k řešení problémů

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů,
- pracuje a nenechá se při řešení problému odradit nezdarem,
- ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů,
- rozvíjí u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů,
- využívá pozitivní motivace, umožňuje každému žákovi zažít úspěch, vytváří u žáků pozitivní vztah k práci,
- bývá nápomocen žákovi v individuálních i kolektivních činnostech.

Kompetence komunikativní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- rozšiřuje svou slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí se popsat postup práce,
- využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie,
- vytváří takové situace, aby žák co nejlépe pracoval a komunikoval s ostatními.

Kompetence sociální a personální

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- pracuje ve skupině, vytváří společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku,
- pomáhá druhým.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- zadává kolektivní práce,
- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci,
- vede žáky k odpovědnosti za kvalitu vykonané práce.

Kompetence pracovní

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami,
- soustředí se na pracovní výkon a je schopen vytrvat při jeho plnění,
- respektuje pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce,
- přijímá posouzení výsledku své práce.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků,
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů,
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá,
- zadává žákům takové úkoly, u kterých je reálné jejich celkové dokončení,
- kladně motivuje žáka,
- kladně vyzdvihuje výsledky práce žáků.

Kompetence k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržuje právní předpisy z oblasti BOZP v dílnách, na školní zahradě i během individuální praxe,
- žák dodržuje hygienické zásady,
- používá ochranné pracovní prostředky,
- žák se podílí na vytváření bezpečného pracovního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- navozuje modelové situace v dílnách, na školní zahradě i ve třídě, při kterých si žáci osvojují základní vzorce chování v rámci pravidel BOZP,
- vede žáky k automatickému chování při dodržování hygienických zásad,
- vštěpuje nutnost používání ochranných prostředků při práci,
- vytváří vhodné pracovní prostředí.

Kompetence k usilování o kvalitu práce, výrobků a služeb

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- dodržuje stanovené normy a předpisy,
- pracuje podle instrukcí a návodu,
- volí vhodné materiály a volí správné pracovní nástroje,
- hodnotí kvalitu své vykonané práce

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- seznamuje žáky s normami a předpisy a kontroluje jejich dodržování,
- předkládá srozumitelné předlohy a návody, případně postup průběžně vysvětluje,
- vytváří u žáků cit pro volbu materiálů, nástrojů a pomůcek s ohledem na technologický postup,
- prezentuje hotové práce žáku a vede žáky k sebehodnocení.

Kompetence k ekonomickému jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- chápe užitečnost a význam vykonané práce,
- provádí činnosti s ohledem na životní prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- prostřednictvím prodeje hotových výrobků poskytuje zpětnou vazbu o finančním a společenském ohodnocení práce žáků,
- vštěpuje žákům šetrný přístup k životnímu prostředí, pro práci využívá odpadový a přírodní materiál.

Kompetence k pracím v domácnosti, zahradě a dílně

Žák dle svých individuálních možností a schopností:

- udržuje v čistotě domácí prostředí a bezpečně zachází s čistícími prostředky,
- zvládá základní obsluhu domácích spotřebičů,
- pečuje o oblečení a zvládá jeho jednoduchou opravu,
- orientuje se v základech pěstitelství, využívá vypěstované plodiny a přírodní zdroje,
- poznává základní dílenské nástroje a pomůcky, bezpečně s nimi zachází,
- osvojuje si základní pracovní dovednosti s keramickou hlinou i jinými materiály,
- chápe význam ekologického přístupu a nutnost třídění odpadních materiálů,
- dokáže se dle svých individuálních možností zařadit do běžného pracovního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- vytváří u žáků cit pro čisté domácí i školní prostředí, dodržuje a vytváří stereotypy v dodržování zásad bezpečnosti při práci s čistícími prostředky,
- pravidelně navozuje takové situace, při kterých žáci získávají dovednosti s ovládním a manipulací všech potřebných domácích spotřebičů s ohledem na technologický postup, možnosti žáka a vybavení školy,
- utváří u žáků základní manuální dovednosti při manipulaci s oblečením, procvičuje s žáky algoritmy jednoduchých pracovních činností každodenních situacích,
- utváří u žáků základní manuální dovednosti při manipulaci se zahradnickým nářadím a při pěstování různých druhů rostlin,

- utváří u žáků základní manuální dovednosti při manipulaci s předměty a různými materiály, vytváří u žáků cit pro volbu materiálu,
- provádí pravidelné aktivity, při kterých musí žáci pracovat s ohledem na estetiku a správné pracovní postupy,
- využívá odpadového a přírodního materiálu, žákům vštěpuje problematiku šetrného přístupu k životnímu prostředí,
- vytváří stereotypy v dodržování zásad bezpečnosti.

1. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- být seznámen s údržbou domácího prostředí a s čisticími prostředky	jednoduché úklidové práce s dopomocí: zametání, vytírání, utírání prachu, vysávání, čištění omyvatelných ploch, umývání nádobí, samostatný úklid -náš životní styl; prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví)	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- být informován o základní obsluze domácích spotřebičů	obsluha a bezpečná a ekologická manipulace s varnou konví, sporákem, vysavačem, žehličkou, fénem, mikrovlnnou troubou s dopomocí učitele -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování -využívání energie, alternativní zdroje energie	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání ČŽP- Základní podmínky života
- mít povědomí o jednoduchých opravách v domácnosti	přitlučení hřebíku, utažení šroubku, výměna žárovky s dopomocí	
- umět pečovat o své oblečení a jeho jednoduchou opravou	nácvik praní, žehlení, úklidu prádla, přišítky knoflíku, poutka, zašití díry, navléknutí gumy	
- být seznámen se základními úkony na šicím stroji	procvičování rovného stehu	
- seznámit se se základy vyšívání	procvičování předního a zadního stehu, křížkového stehu, obšívacího stehu	
- vyzdobit byt k různým příležitostem	výzdoba bytu k Vánocům, Velikonocům, oslavě narozenin, při slavnostních příležitostech	
- mít povědomí o pěstitelském materiálu, náradí a pomůckách	semena, cibuloviny, hlízy, druhy hlín, léčivých bylin, plevele, poznávání rýče, lopaty, motyky, hrábí, sázecího kolíku, konve a dalšího náradí	
- být seznámen se	1. pomoc při drobných poraněních: oděrky, říznutí	

správnou a bezpečnou práci s náradím a pomůckami, umět poskytnout první pomoc při drobném poranění	-mezilidské vztahy, krizové situace; způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygiena
- mít povědomí o změnách v přírodě během roku, seznámit se s péčí o školní zahradu	sledování proměn na školním pozemku, v okolí školy, hrabání listí, sběr léčivých rostlin, stříhání větviček, keřů a stromků -lidská sídla (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí); kulturní krajina (aktuální problémy životního prostředí) -přírodní zdroje surovinové a energetické, (význam a získávání, vyčerpateľnost, využitelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji)	ČŽP- Ekosystémy ČŽP- Základní podmínky života
- být seznámen s ošetřováním pokojových rostlin	zalévání, kypření, hnojení, rozmnožování -vodní zdroje	ČŽP- Ekosystémy
- osvojit si pěstování některých plodin	upravování půdy, setí ředkviček, bylinek, sázení hrachu, brambor, ošetřování, jednocení, hnojení, sklizení úrody -význam hospodaření	ČŽP- Ekosystémy
- umět vyjmenovat základní dílenské nástroje a pomůcky, seznámit se s jejich bezpečným zacházením	pilky, pilníky, šroubováky, vrtáky, vrtačky, hoblíky, kleště, kladiva, brusné papíry, hřebíky, šrouby, matky, podložky, nýty, vruty, skoby, nebozez, práce se sádrou, voskem, pedigem, sklem, plastem, práce montážní a demontážní	
- umět vyjmenovat druhy dřeva a jejich vlastnosti, osvojit si základní úkony s ním	práce se slovním doprovodem učitele, řezání, smirkování, vrtání, moření, natírání, lakování, zatloukání, šroubování, lepení -les (význam lesa)	ČŽP- Ekosystémy
- seznámit se se základní prací s kovem	práce se slovním doprovodem učitele, práce s drátem: ohýbání, stříhání, tvarování, práce s tenkým plechem: stříhání, tvarování	
- osvojit si práci s keramickou hlinou a s keramickým střepem, mít povědomí o práci na hrnčířském kruhu	tvarování; strukturování povrchu: otiskování, lepení, rytí do zavadlé hlíny; vytváření prořezávaného, odškrabovaného nebo nalepovaného reliéfu; práce s engobou, glazování, práce s barvítky, burelem i jinými oxidy kovů	
- seznámit se s tříděním a ekologickou likvidací odpadových materiálů	pomoc při třídění papíru, PET lahví, skla, elektrického odpadu -odpady a hospodaření s nimi	ČŽP- Lidské aktivity a problémy

		životního prostředí
- snažit se dle svých možností zařadit do běžného pracovního prostředí	jednoduché pracovní úkony ve škole a na různých pracovištích, komunikace se spolupracovníky a se zaměstnavatelem, vytváření pozitivního vztahu k pracovnímu uplatnění, vytváření základních a jednoduchých pracovních návyků a dovedností, utvářet vědomí povinnosti k dodržování pracovní doby a základních pracovních požadavků, bezpečnost práce na pracovišti	

2. ročník

Žák by měl:

Výsledky vzdělávání	Učivo	Tematické okruhy
- udržovat v čistotě domácí prostředí, bezpečně zacházet s čisticími prostředky	jednoduché úklidové práce se slovní dopomocí: zametání, vytírání, utírání prachu, vysávání, čištění omyvatelných ploch, umývání nádobí, samostatný úklid -náš životní styl; rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví	ČŽP- Vztah člověka k prostředí
- zvládnout základní obsluhu domácích spotřebičů	obsluha a bezpečná a ekologická manipulace s varnou konví, sporákem, vysavačem, žehličkou, fénem, mikrovlnnou troubou -rozvíjení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; upevňování dovedností zapamatování -využívání energie, alternativní zdroje energie	OSV- Rozvoj schopnosti poznávání ČŽP- Základní podmínky života
- zvládat jednoduché opravy v domácnosti	přitlučení hřebíku, utažení šroubku, výměna žárovky	
- pečovat o své oblečení a zvládnout jeho jednoduchou opravu	praní, žehlení, úklid prádla, přišítky knoflíku, poutka, zašití díry, navléknutí gumy	
- zvládat základní úkony na šicím stroji	procvičování rovného stehu, entlování	
- zvládnout základy vyšívání	využívání předního a zadního stehu, křížkového stehu, obšívacího stehu	
- vyzdobit samostatně byt k různým příležitostem	zvládání výzdoby bytu k Vánocům, Velikonocům, oslavě narozenin, při slavnostních příležitostech	
- poznat pěstelský materiál, nářadí a	rozlišení semen, cibulovin, hlíz, druhů hlín, léčivých bylin, plevelů, poznávání rýče, lopaty,	

pomůcky	motyky, hrábí, sázecího kolíku, konve a dalšího nářadí	
- správně a bezpečně pracovat s nářadím a pomůckami, umět poskytnout první pomoc při drobném poranění	zvládnutí 1. pomoci při drobných poraněních: oděrky, říznutí -mezilidské vztahy, krizové situace, způsobilost hledání pomoci při potížích	OSV- Psychohygiena
- popsat změny v přírodě během roku, péče o školní zahradu	sledování proměn na školním pozemku, v okolí školy, hrabání listí, sběr léčivých rostlin, stříhání větviček, keřů a stromků, prořezávání stromů -lidská sídla (umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí); kulturní krajina (aktuální problémy životního prostředí) -přírodní zdroje surovinové a energetické, (význam a získávání, vyčerpateľnost, využitelnost, principy hospodaření s přírodními zdroji)	ČŽP- Ekosystémy ČŽP- Základní podmínky života
- umět ošetřovat pokojové rostliny	zalévání, kypření, hnojení, rozmnožování -vodní zdroje	ČŽP- Ekosystémy
- pěstovat některé plodiny	upravování půdy, setí ředkviček, bylinek, sázení hrachu, brambor, ošetřování, jednocení, hnojení, sklizení úrody -význam hospodaření	ČŽP- Ekosystémy
- poznat základní dílenské nástroje a pomůcky, bezpečně s nimi zacházet	pilky, pilníky, šroubováky, vrtáky, vrtačky, hoblíky, kleště, kladiva, brusné papíry, hřebíky, šrouby, matky, podložky, nýty, vruty, skoby, nebozez, práce se sádrou, voskem, pedikem, sklem, plastem, práce montážní a demontážní	
- poznat vlastnosti a druhy dřeva, zvládat základní úkony s ním	práce podle předlohy, návodu a slovního pokynu učitele, řezání, smirkování, vrtání, moření, natírání, lakování, zatloukání, šroubování, lepení -les (význam lesa)	ČŽP- Ekosystémy
- zvládat základní práci s kovem	práce podle předlohy a slovního návodu učitele, práce s drátem: ohýbání, stříhání, tvarování, práce s tenkým plechem: stříhání, tvarování	
- pracovat s keramickou hlínou a s keramickým střepem, mít zkušenost s vytvářením výrobků na hrnčířském kruhu	tvarování; strukturování povrchu: otiskování, lepení, rytí do zavadlé hlíny; vytváření prořezávaného, odškrabovaného nebo nalepovaného reliéfu; práce s engobou, glazování, práce s barvítky, burelem i jinými oxidy kovů	
- dokázat třídít a ekologicky likvidovat odpadový materiál	třídění papíru, PET lahví, skla, elektrického odpadu -odpady a hospodaření s nimi	ČŽP-

		Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- dokáže se dle svých možností zařadit do běžného pracovního prostředí	jednoduché pracovní úkony ve škole a na různých pracovištích, komunikace se spolupracovníky a se zaměstnavatelem, vytváření pozitivního vztahu k pracovnímu uplatnění, vytváření základních a jednoduchých pracovních návyků a dovedností, utvářet vědomí povinnosti k dodržování pracovní doby a základních pracovních-právních požadavků, bezpečnost práce na pracovišti	

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

5.1 Hodnocení žáků

Hodnocení žáků chápeme jako zpětnou vazbu, kterou žáci, jejich zákonní zástupci, ale i pedagogové získávají informace o tom, jak se žákům daří na jejich vzdělávací cestě.

V hodnocení vždy zohledňujeme osobnost každého žáka, jeho individuální možnosti i případné zdravotní, osobní, rodinné a další problémy. Tyto hodnotící zásady platí i pro distanční výuku.

Základním způsobem hodnocení na naší škole je proto hodnocení slovní.

Vysvědčení za první i druhé pololetí má ve všech vyučovacích předmětech a všech ročnících podobu slovního hodnocení.

5.1.1 Obecné zásady hodnocení

- Hodnocení směřuje vždy k cíli, kterého chceme vyučováním dosáhnout.
- Hlavním našim cílem je zapojení všech žáků do výuky, postupný rozvoj klíčových kompetencí a motivace žáků pro „celoživotní učení“.
- Upřednostňujeme pozitivní hodnocení žáků, a to nejen při ověřování vědomostí a hodnocení dosažené úrovně klíčových kompetencí, ale v celém procesu učení.
- Věnujeme jim individuální pozornost (každý žák musí mít prostor být aktivní a úspěšný).
- Umožňujeme žákům poznání, že se chyba může vyskytovat v každé lidské činnosti, ale může mít však pro člověka různé následky podle své závažnosti.
- Hodnocení by mělo být pro žáky motivující, mělo by vést k podpoře sebedůvěry žáka.
- Součástí procesu hodnocení má být i sebehodnocení žáka (jako jedna z významných kompetencí, kterou chceme žáka naučit).
- Pro pedagoga je nezbytné, aby k hodnocení a klasifikaci přistupoval:
  - s přiměřenou náročností a pedagogickým taktem,
  - se zřetelem na individuální možnosti a schopnosti každého žáka,
  - s přihlédnutím na doporučení školského poradenského zařízení, lékaře.
- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat výpis z vysvědčení.
- V případě hodnocení žáků cizinců je brán ohled na jejich případné jazykové nedostatky.
- Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem, za

něž může být žák podmíněně vyloučen, nebo vyloučen ze školy, má-li splněnou povinnou školní docházku.

5.1.2 Kritéria pro hodnocení žáků – PrŠ

- hodnotíme individuální pokrok každého žáka,
- zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních schopností a možností žáka,
- schopnost řešit problémové situace odpovídající mentální úrovni žáka,
- schopnost vykonávat různé činnosti, aplikace vědomostí v praxi,
- schopnost samostatné práce a práce ve skupině,
- úroveň komunikačních dovedností odpovídající zdravotnímu stavu žáka.

5.1.3 Sebehodnocení žáků

Cílem sebehodnocení je postupné přebírání zodpovědnosti žáka za vlastní učení a práci. Naším úkolem je, naučit žáka hodnotit své znalosti a dovednosti.

Žák je veden k tomu, aby uměl dokázat odhadnout své možnosti a samostatně se rozhodnout v rámci jeho možností:

- **formou ústního sebehodnocení** (komunikační kruh – co se budu učit a jak jsem to zvládl, vlastní zhodnocení)
- **portfolio** umožňuje vidět práci žáka za určité časové období (sešity, pracovní listy, výrobky, diplomy, fotografie apod.)

5.1.4 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Při hodnocení přihlíží učitel k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a míře jeho postižení.

Podklady pro hodnocení získává vyučující zejména:

- Soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (učitel upřednostňuje tu formu zkoušky, která danému žákovi odpovídá s ohledem na jeho věk, možnosti a postižení),
- analýzou výsledků dalších činností žáků,
- konzultacemi s ostatními vyučujícími,
- podle potřeby konzultacemi i s psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

5.1.5 Způsoby hodnocení žáka Praktické školy

Hodnocení žáka během školního roku:

- Slovní hodnocení - takové hodnocení, které je pro žáky motivující (pochvaly),
- klasifikace (známky vyjádřené stupnicí 1 – 5) - pokud používáme klasifikaci známkou během vyučování, má to především charakter motivační a je to odměna za dobře vykonanou práci,
- alternativní způsob – hodnocení formou razítek, samolepek (obrázky), vždy po dohodě se zákonnými zástupci.

Hodnocení žáků Praktické školy na vysvědčení:

Výsledky vzdělávání žáka v PrŠ se hodnotí slovně. Hodnocení má vyjádřit míru zvládnutí vědomostí, dovedností a stupně samostatnosti žákovy činnosti v daném ročníku. Hodnocení by mělo být pozitivní a vyjadřovat to, co už žák zvládl.

Žáci jsou hodnoceni podle vzdělávacího programu odpovídajícího jejich mentální úrovni.

Učitel hodnotí žáka v jednotlivých předmětech dle níže uvedeného slovního hodnocení, výběrem z daných možností. Chování hodnotí popisem kladných projevů žáka.

Výchovná opatření:

Třídní učitel může po předchozím projednání s ředitelem školy udělit pochvalu. Udělení pochvaly se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno a zároveň i do třídního výkazu. Pochvaly se udělují zpravidla za: mimořádné aktivity v rámci školy i mimo školu a účast v soutěžích v rámci školy i mimo školu.

Při opakovaném, či zvláště závažném porušení povinností, stanovených školním řádem, může být žákovi dle závažnosti uloženo: napomenutí třídního učitele (za neodůvodněné opakované pozdní příchody a to v počtu více než 10 hodin za pololetí), důtka třídního učitele (za neomluvené hodiny v počtu více jak 20 hodin za pololetí) až důtka ředitele školy (za zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo vůči ostatním žákům; za neomluvené hodiny v počtu více jak 50 hodin za pololetí).

Uložení důtky třídního učitele učitel neprodleně oznámí řediteli školy. Důtku ředitele školy lze uložit pouze po projednání v pedagogické radě. Udělení výchovného opatření se zaznamenává na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno a zároveň i do třídního výkazu. V případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených školským zákonem či školním řádem může ředitel školy rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku. Je třeba brát v úvahu, že žák nemůže odpovídat za jednání, které mu nelze přičítat a rovněž za jednání, které nemohl posoudit či ovlivnit vzhledem ke svému věku a míře rozumové a volní vyspělosti.

Formalizované slovní hodnocení

Český jazyk a literatura:

- 1 – orientuje se v základech morfologie, slohu i literatury, pracuje samostatně
- 2 – zvládá základní prvky morfologie, slohu a literatury, pracuje s pomocí
- 3 – čte s pomocí, píše s pomocí
- 4 – snaží se, učivo zvládá podle svých možností
- 5 – učivo dosud nezvládá

Anglický jazyk:

- 1 – učivo dobře zvládá
- 2 – učivo zvládá
- 3 – učivo zvládá s pomocí
- 4 – učivo zvládá pouze s trvalou pomocí
- 5 – učivo dosud nezvládá

Matematika:

- 1 – pracuje samostatně
- 2 – pracuje s drobnými chybami

- 3 – pracuje s pomocí
- 4 – snaží se, pracuje podle svých možností
- 5 – učivo dosud nezvládá

Výpočetní technika:

- 1 – pracuje samostatně
- 2 – pracuje s částečnou pomocí
- 3 – pracuje s pomocí
- 4 – pracuje s trvalou pomocí
- 5 – práci nezvládá

Občanská výchova:

- 1 – učivo chápe, je aktivní, informace dokáže použít k řešení reálných situací
- 2 – učivo částečně chápe a s pomocí se orientuje v reálných situacích
- 3 – ochotně spolupracuje, úkoly řeší s pomocí
- 4 – snaží se, pracuje s pomocí podle svých možností
- 5 – učivo nezvládá

Přírodopis:

- 1 – učivo dobře zvládá
- 2 – učivo zvládá
- 3 – učivo zvládá s pomocí
- 4 – učivo zvládá pouze s trvalou pomocí
  - snaží se, pracuje podle svých možností
- 5 – učivo dosud nezvládá

Výtvarná výchova:

- 1 – je tvořivý a zručný
- 2 – je tvořivý, pracuje s malou pomocí
  - pracuje s malou pomocí
- 3 – při práci vyžaduje vedení
- 4 – při práci vyžaduje pomoc a vedení
  - při práci potřebuje pomoc a vedení
- 5 – práce se mu zatím nedaří

Hudební a dramatická výchova:

- 1 – má dobrý hudební sluch i rytmus, dobře zpívá; hudbu dokáže vyjádřit rytmicky, melodicky i pohybem
- 2 – hudbu prožívá, dokáže ji vyjádřit svými výrazovými prostředky
- 3 – hudbu prožívá, dokáže ji vyjádřit podle svých možností
- 4 – má rád hudbu, hudební činnosti vyhledává
  - vnímá a reaguje na hudbu podle svých možností

Tělesná výchova:

- 1 – je obratný a snaživý
- 2 – je méně obratný, ale snaží se
- 3 – snaží se, cvičí podle svých možností
- 4 – je méně obratný, cvičí s pomocí
- 5 – při cvičení potřebuje velkou pomoc

Rodinná výchova:

- 1 – učivo chápe, správně reprodukuje
- 2 – učivu částečně chápe, pracuje s drobnou pomocí
- 3 – pracuje s pomocí
- 4 – pracuje jen s trvalou pomocí
- 5 – odmítá spolupracovat

Příprava pokrmů:

- 1 – je aktivní a samostatný
- 2 – je aktivní a převážně samostatný
– je snaživý a převážně samostatný
- 3 – je snaživý a částečně samostatný
- 4 – při práci potřebuje pomoc a vedení
- 5 – je pasivní a nesamostatný

Základy řemesel a ručních prací:

- 1 – je aktivní a samostatný
- 2 – je aktivní a převážně samostatný
– je snaživý, převážně samostatný
- 3 – je snaživý, při práci vyžaduje vedení
- 4 – při práci potřebuje pomoc a vedení
– snaží se, pracuje podle svých možností
- 5 – je pasivní a nesamostatný

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučovacího předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Závěrečné zkoušky

Vzdělávání se ukončuje závěrečnou zkouškou, dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce. Závěrečné zkoušky probíhají podle platných předpisů. Ústní teoretickou i praktickou zkoušku žáci skládají z předmětů: Základy řemesel a ručních prací, Rodinná výchova, a Příprava pokrmů. Každý rok je průběh závěrečné zkoušky přizpůsoben individuálním možnostem žáků.

Úspěšným absolvováním praktické školy včetně závěrečných zkoušek žák získává střední vzdělání.

5.2 Autoevaluace školy

Autoevaluaci (vlastní hodnocení) chápeme jako výraz autonomie školy a nástroj sledování důležitých prvků života školy, které slouží k tomu, abychom mohli pružně vstupovat do dějů, ve kterých se objeví problémy a posilovat silné stránky školy.

Sledujeme tyto oblasti:

Cíle	Kritéria	Nástroje	Časové rozvržení
Podmínky vzdělávání			
Posoudit stav podmínek ke vzdělávání a jejich dopad na kvalitu a efektivitu vzdělávání a na život ve škole	Ověřit funkčnost vybavení školy a školní zahrady - zařízení školy	<i>Dotazník</i> (učitelé, rodiče) <i>Rozbor a plány</i> - vedení školy pro projednání: na Školské radě na Pedagogické radě	1 x za 3 roky 1 x ročně 1 x ročně
	Provéřit ekonomické podmínky školy	<i>Rozbor zprávy o hospodaření</i> - provádí vedení školy, ekonomka školy	4 x ročně
Průběh vzdělávání			
Vytvořit takové podmínky, které povedou k dosažení „zdravého klimatu školy“.	Analyzovat pestrost a vhodnost používaných metod výuky a kvalitu odvedené práce jednotlivými učiteli	<i>Rozbor hospitační činnosti za uplynulé období</i> - provádí vedení školy (zástupci)	1 x ročně
	Shrnutí a posouzení organizace školního roku	<i>Seznámení s zařazením doplňkových akcí pořádaných školou a úspěšnost žáků v soutěžích</i> na Pedagogické radě, pracovních poradách pedagogů <i>Shrnutí a popis školního roku</i> ve výroční zprávě	Průběžně 1 x ročně
	Analyzovat všechny okolnosti pro sestavení tříd a rozvrhu hodin	<i>Hospitační činnost</i> - vedení školy <i>Projednání</i> na pracovních schůzkách pedagogů	1 x ročně 1 x ročně

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy (školy, žáků, rodičů a dalších osob)			
Vytvořit takové podmínky, které povedou k co nejlepší podpoře žáků.	Analyzovat podporu, kterou škola poskytuje žákům	<i>Rozbor využití IVP</i> - projednání na Pedagogické radě – třídní učitelé, stanoven postup na další období	2 x ročně
Spokojenost rodičů s prací školy	Analyzovat vzájemné vztahy a spolupráci mezi školou, rodiči, žáky a dalšími osobami podílejících se na vzdělávání	<i>Projednání</i> na Pedagogické radě <i>Projednání</i> na Školské radě <i>Dotazník pro rodiče</i>	4 x ročně Nejméně 1xročně 1 x za 3 roky
Výsledky vzdělávání žáků			
Posoudit efektivitu vzdělávání a výsledky přijímacích řízení, zápisů a závěrečných zkoušek	Analyzovat výsledky vzdělávání	<i>Rozbor hodnocení žáků a IVP</i> - projednání na Pedagogické radě, stanoven postup na další období	2 x ročně
	Analyzovat výsledky přijímacích řízení, zápisů a závěrečných zkoušek	<i>Rozborem z přijímacích řízení, zápisů a závěrečných zkoušek</i> – vedení školy	1 x ročně
Řízení školy			
Zajistit efektivní chod školy, plnění zásad ŠVP, vytvoření podmínek pro seberealizaci učitelů i žáků.	Analyzovat účinnost řídicího systému	<i>Rozbor zápisů z porad</i> – ústně ředitel školy	4 x ročně
	Analyzovat personální situaci ve škole	<i>Rozbor provede vedení školy</i> - projednání na Pedagogické radě	Nejméně 1xročně
	Analyzovat profesní a odborný rozvoj učitelů	<i>Rozbor a stanovení priorit pro další období</i> - vedení školy	Průběžně
	Analyzovat systém odměňování učitelů	<i>Rozbor mechanismu přidělování osobních ohodnocení, příplatků a odměn</i> – vedení školy, autoevaluační dotazníky pro pracovníky školy	1 x ročně
Úroveň výsledků práce školy			

Posoudit stav úrovně práce školy, s přihlédnutím k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům	Zhodnotit úroveň výsledků práce školy	<i>Rozbor</i> provede vedení školy – projednání na Pedagogické radě	1 x ročně
---	---------------------------------------	---	-----------

Kritéria pro vyhodnocování výsledků autoevaluace jsou:

1. Výsledky předchozí fáze autoevaluace, která byla věnována dané oblasti.
2. Korelace se zjištěnými očekáváními žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků školy v dané oblasti.
3. Korelace s platnými právními normami.

Dodatek ŠVP č. 1 pro ŠVP Praktická škola dvouletá

Zapojení tranzitního programu do vzdělávání žáků

1. Úvodní vymezení řešené problematiky, vize a cíle tranzitního programu

Tranzitní program (dále „TP“), pojímán také jako *plánování přechodu*, vychází ze zahraničí, kde je znám pod pojmem „*transition planning*“. Pro české prostředí byl modifikován pod pojmem „*tranzitní program*“, který zajišťuje koordinované a komplexní pojetí podpory v době ukončování školní docházky u žáků se SVP ze školy do další etapy jejich života.

Proces plánování přechodu (tzv. plán přechodu) není spojován a orientován pouze na oblast práce a zaměstnanost (jak je v českém prostředí často chápáno), ale jedná se o cílenou práci související s tématem ukončováním školní docházky žáka se SVP a blížícím se odchodem z prostředí školy do další etapy jeho života (ideálně tedy dosažení co nejvyšší míry samostatnosti) na více tematických úrovních – např. další vzdělávání, volný čas, život v komunitě, udržení psychické pohody, zlepšení sebeobsluhy, docházka do stacionáře, do chráněné dílny a podpora rodičů při přechodu žáků do další etapy života, apod.

2. Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou žáci Praktické školy dvouleté. Se zapojením žáků do tranzitního programu musí souhlasit zákonný zástupce, opatrovník anebo u zletilých a svéprávných žáků žák sám. Do programu se snažíme zapojit co nejvíce žáků ze praktické školy.

3. Časová dotace realizace tranzitního programu

Tranzitní program bude naplňován v rámci celého školního vzdělávacího programu. Protože cílem ŠVP (všech předmětů, klíčových kompetencí a průřezových témat) je co největší zapojení žáka do společnosti a získání kompetencí k co nejvíce samostatnému způsobu života.

4. Oblasti stávajícího ŠVP školy, které jsou plněny tranzitním programem

A. Klíčové kompetence a výchovně-vzdělávací strategie vedoucí k jejich naplnění:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává informace spojené s výkonem činnosti realizované s podporou tranzitního programu (tisk, internet, komunikace s partnery);
- třídí, posuzuje informace, vyvozuje závěry pro své pracovní uplatnění či pro využití v osobním životě;
- prohlubuje svoje vědomosti a dovednosti, používá pojmy z pracovních činností
- přijímat rady a kritiku.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- řeší samostatně ty problémy, se kterými se setká při plánování a realizaci tranzitního programu a které jsou zároveň řešitelné jeho vlastními silami;
- umí požádat o podporu při řešení problémů, které jsou nad jeho možnostmi, druhou osobu;
- umí rozlišit závažnost problémů a dokáže zvolit strategii jejich řešení (s podporou druhé osoby, bez podpory).

Komunikativní kompetence

Žák:

- rozvíjí své komunikační dovednosti, plán svého rozvoje;
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem;
- využívá text (obrázky) ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění;
- učí se komunikovat i s cizími osobami, se kterými se v rámci TP setkává.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- buduje své kooperační dovednosti;
- posiluje dovednost vnímat a respektovat pravidla;
- zdokonaluje se ve svém chování, respektuje své povinnosti
- uplatňuje osvojené dovednosti a postupy.

Kompetence občanská

Žák:

- se seznamuje se s úřady, komunikace s úřady;
- ochraňuje životní prostředí;
- rozlišuje správné a rizikové chování.

Kompetence pracovní

Žák:

- si osvojuje pracovní dovednosti, návyky a postupy;
- chápe význam práce a zapojení do pracovních činností;
- spolupracuje s druhými
- se seznámuje s poradenskými a zprostředkovatelskými službami
- se řídí zásadami bezpečnosti.

Kompetence k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci

Žák:

- chrání své zdraví;
- používá ochranné pracovní prostředky.

Kompetence k usilování o kvalitu práce, výrobků a služeb

Žák:

- pracuje dle instrukcí a návodů;
- používá správné pracovní nástroje a pomůcky;
- zkontroluje a zhodnotí kvalitu své práce.

Kompetence k ekonomickému jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje

Žák:

- zná význam a účel vykonané práce;
- zná finanční a společenské hodnocení práce;
- při pracovních činnostech myslí na životní prostředí.

Kompetence k pracím v domácnosti, na zahradě, v dílně

Žák:

- bezpečně zachází s čistícími prostředky;
- zvládá základní obsluhu domácích spotřebičů;
- učí se orientovat a pracovat v různém prostředí a s různými věcmi;
- dle svých individuálních možností zařadit do běžného pracovního prostředí.

B. Výchovně-vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

- Vedeme žáky k vyhledávání potřebných informací;
- vedeme žáky k rozpoznání oprávněné kritiky;
- fixujeme a rozvíjíme osvojování pojmů;

- učíme užívat získané znalosti.

Kompetence k řešení problémů:

- navozujeme situace k hledání způsobu řešení problémů;
- vedeme žáky k zautomatizování reakcí o přivolání pomoci.

Kompetence komunikativní:

- podporujeme komunikaci;
- v maximální možné míře podporujeme žáky v různých formách komunikace;
- využíváme audiovizuální techniku ke komunikaci.

Kompetence sociální a personální:

- využíváme různých situací a aktivit k posilování kooperace se spolužáky a dalšími osobami a k respektování pravidel;
- vedeme žáky k dodržování základních pravidel společenského chování v dané situaci a prostředí, posilujeme vhodné chování žáků;
- vedeme žáky k rozpoznávání vhodného a nevhodného chování.

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky s běžnými situacemi, při kterých je třeba komunikovat s úřady;
- vedeme žáky k prevenci sociálně patologických jevů.

Kompetence pracovní:

- utváříme základní manuální dovednosti;
- vytváříme pracovní aktivity;
- provádíme aktivity, při kterých musí žáci spolupracovat;
- navozujeme situace, kde žáci učí orientovat v poradenských službách;
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a užíváním běžných ochranných pomůcek.

Kompetence k dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:

- navozujeme modelové situace, při kterých si žáci osvojují základní vzorce chování v rámci pravidel BOZP;
- vštěpujeme nutnost používání ochranných prostředků.

Kompetence k usilování o kvalitu práce, výrobků a služeb:

- využíváme co nejsrozumitelnějších návodů a názorných předloh;
- využíváme všech dostupných nástrojů a pomůcek s ohledem na technologický postup;
- navozujeme situace, kde může žák zhodnotit svou práci.

Kompetence k ekonomickému jednání v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje:

- prostřednictvím prodejem hotových výrobků jim poskytujeme zpětnou vazbu o finančním a společenském ohodnocení jejich práce;
- žákům je neustále vštěpována problematika šetrného přístupu k životnímu prostředí.

Kompetence k pracím v domácnosti, na zahradě, v dílně:

- snažíme se o vytváření stereotypů v dodržování zásad bezpečnosti čisticími prostředky;
- procvičujeme algoritmy jednoduchých pracovních činností v každodenních situacích;
- vedeme žáky v dovednosti ovládat a manipulovat s jednotlivými domácími spotřebiči;
- vytváříme stereotypy v dodržování zásad bezpečnosti a různé algoritmy činností .

C. Vzdělávací oblasti

Český jazyk (Čj): výsledek vzdělávání (VV):

umět se správně a srozumitelně vyjadřovat; *učivo*: základní normy společenského styku (oslovení, prosba, omluva, poděkování)

dokázat komunikovat ústní i jednoduchou písemnou formou; *učivo*: komunikační dovednosti v praktickém životě

zvládnout vyplnění jednoduchých tiskopisů; *učivo*: vyplňování údajů do tiskopisů, jednoduchý životopis

popsat předměty a činnosti vztahující se k odborným činnostem, aplikovat zadaný pracovní postup; *učivo*: popisování pracovního prostředí a předmětů vztahujících se k odborným činnostem, práce dle jednoduchých grafických návodů nebo slovních pokynů

Anglický jazyk (Aj): VV:

zvládat základy společenského styku-pozdravit, představit, požádat, poděkovat; *učivo*: pozdrav, požádání, poděkování, představit se

pojmenovat věci okolo sebe – ve třídě, v bytě; *učivo*: názvy předmětů okolo nás

Matematika (M): VV:

uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi, platební kartou; *učivo*: manipulace s penězi, vrácení peněz, seznámení s platební kartou

používat základní jednotky délky, času, hmotnosti, objemu; *učivo*: orientovat se v čase, zápis času (jízdni řády), základní jednotky délky, hmotnosti a objemu.

číst jednoduché technické nákresy; *učivo*: seznámení s jednoduchými technickými nákresy

Výpočetní technika (Vt): VV:

osvojit si základní způsoby komunikace, využívat elektronickou poštu; *učivo*: práce s e-mail
seznámit se s aplikacemi umožňující chatování; *učivo*: skype, a další

dodržovat pravidla bezpečné e-komunikace; *učivo*: pravidla používání tzv. sociálních sítí
naučit se vyhledat informace na internetu; *učivo*: webové stránky, odkazy

Občanská výchova (Ov): VV:

respektovat mravní principy a pravidla společenského soužití; *učivo*: zásady správného
chování ve společnosti

uplatňovat vhodné způsoby společenského chování; *učivo*: dodržování společenských norem

rozlišit nepřiměřené chování a porušování společenských norem; *učivo*: osobní problémy,
problémy v zaměstnání

orientovat se ve školském systému, chápat pojmy kvalifikace, rekvalifikace; *učivo*: význam
kvalifikace a rekvalifikace pro získání dobré práce

zvládat běžnou komunikaci s úřady – v případě potřeby umět požádat o radu a pomoc; *učivo*:
vztahy mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem

Přírodopis (Př): VV:

vysvětlit význam hospodářsky důležitých rostlin a zvířat; *učivo*: hospodářsky významné
rostliny a živočichové

dodržovat pravidla pro třídění odpadů; *učivo*: hospodaření s odpady

změřit některé fyzikální veličiny vybraných látek a těles; *učivo*: měření délky, hmotnosti,
objemu, času, síly

využívat chemické látky v praxi s ohledem na životní prostředí a zdraví člověka; *učivo*:
využití chemie v praxi (čisticí prostředky, odpad – třídění, barvy)

znát pravidla bezpečného zacházení s chemickými výrobky; *učivo*: zásady bezpečné práce
s chemickými přípravky v běžném životě, bezpečné užívání čisticích prostředků

Hudebně dramatická výchova (Hdv): VV:

uplatňovat kultivovaný mluvený a vhodný pohybový projev; *učivo*: Improvizovaný dialog,
dramatizace situačních problémů (chování v dopravních prostředcích, ...)

rozvíjet schopnost soustředění a pozornosti; *učivo*: naslouchání, scénky s každodenního
života, respekt ve skupině

propojovat pohybové dovednosti s verbálním a neverbálním vyjadřováním; *učivo*: scénky

Výtvarná výchova (Vv): VV:

uplatňovat základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastní výtvarné práce či
tvůrčího záměru; *učivo*: rozvíjení fantazie, představivosti a citlivého pozorování

umět sdělit (slovně, mimoslovně) obsah nebo záměr vlastní tvůrčí práce a umět položit otázky
ostatním; *učivo*: vnímání, rozlišování a hodnocení vlastní práce

Tělesná výchova (Tv): VV:

dodržovat základní hygienické návyky; *učivo*: osobní hygiena, zásady správného oblékání

znát rizika nesprávných životních návyků – nedostatek pohybu, špatné stravovací návyky,
nedostatek odpočinku, jednostranná zátěž; *učivo*: zdravý způsob života, pohybové aktivity,
nebezpečí fyzického přetížení organismu

vědět, jak aktivně chránit své zdraví; *učivo*: druhy vitamínů, vitamíny přírodní a umělé, vitamínové doplňky, dodržování pitného režimu, kalorické pokrmy, vyvážená strava, pravidelné stravování, správné stravovací návyky, zdravá výživa, potřeba zvolnění tempa, vhodná relaxace

respektovat přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery; *učivo*: vztahy mezi lidmi, tolerance, spolupráce, základy komunikace, respekt, naslouchání druhým

přiměřeně reagovat v situacích osobního ohrožení i za mimořádných událostí (havárie, živelné pohromy, krizové situace); *učivo*: přivolání pomoci, základy evakuačního plánu, požár, havárie, živelné pohromy, pamatování na vlastní bezpečí

přiměřeně schopnostem poskytnout první pomoc, případně přivolat pomoc v případě stavů ohrožujících život; *učivo*: důležitá telefonní čísla - 150, 155, 158, 112, základy první pomoci, praktická cvičení, vybavení lékárničky

uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci; *učivo*: zákonitosti správných pracovních postupů s přihlédnutím na bezpečnost při práci, pracovní ochranné pomůcky

Rodinná výchova (Rv): VV:

umět do denního režimu zařadit odpočinek a relaxaci; *učivo*: režim dne, aktivní činnost a odpočinek, význam duševní hygieny a pohybových aktivit,

rozpoznat nevhodné a rizikové chování; *učivo*: nebezpečí závislosti na alkoholu, drogách, nebezpečí přeceňování vlastních sil, poruchy v mezilidských vztazích,

v péči o domácnost a dodržovat bezpečnostní předpisy při zacházení s nimi; *učivo*: seznámení s bezpečným zacházením s domácími přístroji, vhodná manipulace s čisticími prostředky, zásady bezpečného užívání elektrických i elektronických spotřebičů, význam návodu k použití

Příprava pokrmů (Pp): VV:

znát zásady hygieny a bezpečnosti při práci; *učivo*: hygiena při práci, ochranné osobní pomůcky, péče o hygienu provozu, dodržování bezpečnosti při manipulaci s noži, s ohněm, vařící vodou, olejem atd.

třídít odpad a chránit životní prostředí; *učivo*: třídění odpadu, odpady a hospodaření s nimi poskytnout první pomoc při poranění; *učivo*: první pomoc, sociální dovednosti pro zvládání stresových situací

ekonomicky nakládat se surovinami, energiemi a jinými materiály s ohledem na životní prostředí; *učivo*: zpracování surovin, plýtvání, energie a její využitelnost a plýtvání

dodržování bezpečnosti práce; *učivo*: bezpečná práce, dovednosti pro řešení problémových situací a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Základy řemesel a ručních prací (Zřrp): VV:

udržovat v čistotě domácí prostředí, bezpečně zacházet s čisticími prostředky; *učivo*: náš životní styl, rozmanitost vlivů prostředí na zdraví člověka, možnosti a způsoby ochrany zdraví pečovat o své oblečení a zvládnout jeho jednoduchou opravu; *učivo*: pečovat o oblečení do práce

správně a bezpečně pracovat s náradím a pomůckami, umět poskytnout první pomoc při drobném poranění; *učivo*: zvládnutí 1. pomoci při drobných poraněních, krizové situace, způsobilost hledání pomoci při potížích

dokáže se dle svých možností zařadit do běžného pracovního prostředí; *učivo*: komunikace a jednoduché pracovní úkony ve škole a na různých pracovištích dle možností a aktuální nabídky pracovního trhu, vztah se zaměstnavatelem

D. Průřezová témata (PT)

Osobnostní a sociální výchova:

- tematický celek: osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebe pojetí, rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace (je zařazeno v těchto předmětech Čj, Aj, M, Př, Hdv, Vv, Tv, Rv, Pp, Zřrp, Ov)

: sociální rozvoj - mezilidské vztahy, komunikace, poznávací schopnosti, spolupráce (Vt, Rv, Hdv, Čj, Pp, Aj, Ov, M, Vv)

: morální rozvoj – řešení problémů (M, Vt, Hdv, Tv, Rv, Ov, Pp)

Člověk a životní prostředí:

- tematický celek: vztah člověka k prostředí (vliv prostředí na lidské zdraví; principy udržitelnosti rozvoje; aktuální ekologické problémy; naše obec). (Vt, Př, Vv, Tv, Zřrp)

Výchova demokratického občana:

- lidské vztahy (Ov, Vv, Rv, Čj)

5. Učební plán

TP je realizován v rámci rozsahu praktických činností v odborných činnostech, tudíž nedochází ke změnám v učebním plánu.

6. Plnění tranzitního programu

Tranzitní program je realizován ve spolupráci se společnostmi AGAPO a RYTMUS – od klienta k občanovi. Se společností AGAPO spolupracujeme už několik let. Na základě toho byl vytvořen dokument o průběhu realizace tranzitního programu. Tento dokument je uveden jako příloha č. 1, tohoto dodatku.

V Brně 29. 8. 2022

Podpis ředitele školy

Školská rada vzala na vědomí dne 13.10. 2022

Příloha TP č. 1

Tato příloha je plněna ve spolupráci se společností AGAPO

Cílem tranzitního programu je posílení sociálních a pracovních kompetencí u žáků prostřednictvím asistované praxe u zaměstnavatele. Dílčím cílem je pozitivní zkušeností motivovat žáka k přechodu ze školního do pracovního prostředí.

V rámci programu bude vytvořen individuální tranzitní plán žáka (ITP), který mapuje jeho potřeby, pomůže mu při stanovení osobních cílů, určení kroků k jejich naplnění a jejich následnému zhodnocení.

Nácvik pracovních dovedností je realizován na pracovišti reálného zaměstnavatele. Konkrétní podoba a místo nácviku je specifikováno v ITP žáka, které vychází z jeho individuálních potřeb a možností. Zaměstnavatel přidělí žákovi mentora, který ho seznámí s chodem pracoviště a prováděnými činnostmi, do kterých se žák aktivně zapojuje. V průběhu celé aktivity má žák k dispozici podporu pracovního asistenta, který žáka také doprovází na pracoviště.

Výstupem je žák mající praktické zkušenosti s reálným pracovním prostředím, v důsledku čehož došlo k posílení jeho pracovních a sociálních návyků. Tím dochází ke zvyšování jeho šancí na plynulý přechod do pracovního a samostatného života.

Činnosti realizované v rámci tranzitního programu

- zjišťování potřeb žáka,
- tvorba individuálního tranzitního plánu (ITP),
- nácvik pracovních dovedností s pracovním asistentem,
- rozvíjení dalších dovedností dle ITP,
- průběžné hodnocení ITP,
- revize/aktualizace ITP,
- vyhodnocení ITP.

Průběh realizace:

Průběh realizace TP je pouze orientační a závislý na mnoha faktorech, které mohou časový plán značně ovlivnit. Mezi ty nejčastější patří čas, kdy byl žák do programu zařazen, dále objektivní skutečnosti (epidemie), zdravotní stav žáka atd. Časový plán je tedy velmi individuální a přizpůsobuje se aktuální skutečnosti.

Termín realizace¹	Činnosti na straně školy	Činnosti na straně spolupracující organizace AGAPO
Září	– Vytipování a dojednání žáků, kteří se chtějí účastnit TP. – Zkontaktování AGAPA a rodičů.	– Vysvětlení a seznámení s TP, nabídka TP žákům (prezentace ve škole).

¹ Termín realizace je pouze orientační. Přesný termín realizace plánovaných aktivit je závislý zejména na individuálních potřebách žáka, souladu s dalšími aktivitami školy apod.

		<ul style="list-style-type: none"> – Úvodní schůzka s žákem/žákem a rodiči o zapojení do TP a možnosti spolupráce.
Říjen	<ul style="list-style-type: none"> – Utváření představy o tom, co znamená chodit do práce (jaké máme druhy zaměstnání – náplň práce, odměna, náčiní (věci potřebné k vykonání dané práce), pracovní doba). – Témata ve škole: v čem jsem dobrý, co mi jde, v čem a jak potřebuji pomoc, moje sny a přání, co mám a nemám rád. – Příprava na výkon praxe v rámci prostředí školy (pokud je reálné). – Bezpečné chování v různém prostředí, první pomoc. 	<ul style="list-style-type: none"> – Uzavření smlouvy o vstupu do TP – Zjišťování informací o žákovi - analýza schopností, potřeb a míry podpory, včetně případného zapojení rodičů a dalších relevantních osob (součást ITP). – Vytipování zaměstnavatele vhodného pro realizaci nácviku pracovních dovedností – Vyhledání a oslovení zaměstnavatele. – Zahájení nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem. – Zajištění poučení žáka o BOZP a PO na pracovišti.
Listopad	<ul style="list-style-type: none"> – Vytváření základních a jednoduchých pracovních návyků a dovedností. Rozvoj samostatnosti. Bezpečnost při práci. 	<ul style="list-style-type: none"> – Realizace nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem (včetně průběžných konzultací s pedagogy ohledně dovedností, které žák potřebuje na praxi naučit, posílit, zlepšit).
Prosinec	<ul style="list-style-type: none"> – Téma: (smysluplné) trávení volného času (různé aktivity). 	<ul style="list-style-type: none"> – Realizace nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem (včetně průběžných konzultací s pedagogy ohledně dovedností, které žák potřebuje na praxi naučit, posílit, zlepšit). – Mapování dalších oblastí samostatného způsobu života: komunikace, dovednosti, bydlení, volný čas, další vzdělávání, využívání sociálních služeb apod. (součást ITP).
Leden	<ul style="list-style-type: none"> – Podpora sociálních dovedností žáka: komunikace, jak se prezentovat (v zaměstnání, zařizování osobních záležitostí), zásady vhodné/nevhodné komunikace apod.). – Seznámení s úřady, které 	<ul style="list-style-type: none"> – Realizace nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem (včetně průběžných konzultací s pedagogy ohledně dovedností, které žák potřebuje na praxi naučit, posílit, zlepšit).

	<p>potřebujeme k životu (úřad práce, OSSZ, lékař aj.).</p> <p>– U žáků směřujících mimo zaměstnání podpora vybraných oblastí, potřebných k nejvíce samostatnému způsobu života po škole (další vzdělávání, možnosti bydlení, volný čas apod.)</p>	<p>– Průběžné hodnocení realizace TP s žákem, učitelem a případně rodiči žáka.</p> <p>– V případě potřeby revize spolupráce a nastavení nových podmínek spolupráce (např. změna pracoviště).</p>
Únor	<p>– Trénink dovedností souvisejících s praxí.</p> <p>– Podpora komunikace – seznamovací rozhovory, chování v práci, jak komunikovat na pracovišti apod.</p> <p>– Návštěva spolužáků na praxi.</p> <p>– U žáků směřujících mimo zaměstnání podpora vybraných oblastí, potřebných k nejvíce samostatnému způsobu života po škole (další vzdělávání, možnosti bydlení, volný čas apod.)</p>	<p>– Realizace nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem (včetně průběžných konzultací s pedagogy ohledně dovedností, které žák potřebuje na praxi naučit, posílit, zlepšit).</p>
Březen	<p>– Podpora dovedností k získání zaměstnání – životopis, motivační dopis, jak hledat práci, oslovení (tel., email., osobně), pracovní smlouva, plat.</p> <p>– U žáků směřujících mimo zaměstnání aktivní vyhledávání možností a zdrojů podporující vybrané oblasti žáka směrem k samostatnému způsobu života po škole (další vzdělávání, možnosti bydlení, volný čas apod.)</p>	<p>– Realizace nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem (včetně průběžných konzultací s pedagogy ohledně dovedností, které žák potřebuje na praxi naučit, posílit, zlepšit).</p> <p>– Rozvíjení dalších dovedností dle ITP.</p> <p>– Průběžné hodnocení realizace TP s žákem, učitelem a případně rodiči žáka.</p> <p>– V případě potřeby revize spolupráce a nastavení nových podmínek spolupráce (např. změna pracoviště).</p>
Duben	<p>– Práce na počítači a hospodaření s penězi (emailová komunikace, vyhledávání pracovních nabídek, dopravních spojení, poznávání mincí a bankovek, bankovní účet), manipulace s penězi, nakupování aj.)</p>	<p>– Realizace nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem (včetně průběžných konzultací s pedagogy ohledně dovedností, které žák potřebuje na praxi naučit, posílit, zlepšit).</p> <p>– Rozvíjení dalších dovedností dle</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – U žáků směřujících mimo zaměstnání aktivní vyhledávání možností a zdrojů podporující vybrané oblasti žáka směrem k samostatnému způsobu života po škole (další vzdělávání, možnosti bydlení, volný čas apod.) 	ITP.
Květen	<ul style="list-style-type: none"> – Pravidla společenského chování, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi. – Popsat předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem. – U žáků směřujících mimo zaměstnání aktualizace nástroje Profil na jednu stranu s doplněním o možnosti a zdroje podporující vybrané oblasti žáka směrem k samostatnému způsobu života po škole (další vzdělávání, možnosti bydlení, volný čas apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> – Realizace nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem (včetně průběžných konzultací s pedagogy ohledně dovedností, které žák potřebuje na praxi naučit, posílit, zlepšit). – Rozvíjení dalších dovedností dle ITP. – Průběžné hodnocení realizace TP s žákem, učitelem a případně rodiči žáka. – Prezentace průběhu realizace TP učitelům školy (kazuistiky, fotografie, video, apod.).
Červen	<ul style="list-style-type: none"> – Vyhodnocení TP a spolupráce společně s AGAPO 	<ul style="list-style-type: none"> – Zakončení nácviku pracovních dovedností s pracovním asistentem. – Zhodnocení spolupráce se zaměstnavateli. – Realizace reflektivního setkání žáka, rodičů a dalších osob (např. asistent, zaměstnavatel, sociální služby)- shrnutí a vyhodnocení. – Plánování případné spolupráce v dalších oblastech (práce, další vzdělávání, podpora samostatného způsobu života, život v komunitě apod.).

AUTORSKÝ KOLEKTIV ŠVP

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Petra Havránková

Kolektiv autorů:

Mgr. Ivana Baierová, PaedDr. Petr Hanák, Ph.D., Mgr. Markéta Sedláková, Bc. Zdeněk Klíma,
Mgr. Blanka Konopková, Mgr. Martina Rozehnalová.